

Dossier de l'espectacle

De welwillenden (Les benignes) Guy Cassiers

Text de Jonathan Littell

Foto: Kurt Van der Elst

Teatre Municipal de Girona

Dissabte 19 de novembre a les 21 h Diumenge 20 de novembre a les 18 h

www.temporada-alta.net

Un festival de Bitò amb la col·laboració de:

01/09/16

Prensa: Diaria

Tirada: 279.404 Ejemplares Difusión: 221.390 Ejemplares

Página: 30

nn: CULTURA Valor: 20.027,00 € Área (cm2): 389,3 Ocupación: 41,19 % Documento: 1/1 Autor: MARTA RODRÍGUEZ, Girona Krystian Lupa, P Núm. Lectores: 1250000

Un momento de la adaptación de Las benévolas, dirigida por Guy Cassiers. / KURT VAN DER ELST

Escena internacional y joven en los 25 años de Temporada Alta

Lupa, Brook, Ostermeier o Platel pasarán por el festival catalán

MARTA RODRÍGUEZ. Girona Krystian Lupa, Peter Brook, Milo Rau, Alain Platel, Thomas Ostermeier, Oskaras Korsunovas, Fabrice Murgia y Mauricio Kartun son algunos de los grandes nombres internacionales que se verán en el Festival Temporada Alta del 30 de septiembre al 4 de diciembre. En total, 100 espectáculos de teatro, danza, circo, cine y música se darán cita en el festival, que tiene sus dos sedes centrales en Girona y Salt. Una treintena de ellos son internacionales y 29, producciones y coproducciones.

Para su director artístico, Salvador Sunyer, Temporada Alta se ha situado como "un oasis teatral del sur de Europa", acercando al público estrenos y propuestas nacionales e internacionales de gran y pequeño formato. "Lo hace erigiéndose como motor de creación escénica, buscando la proyección internacional sin dejar de fomentar la autoría catalana y promoviendo la joven

creación, con el público como actor principal de la programación, e implicándose social y localmente". Durante más de dos meses se podrán ver 158 funciones de 100 espectáculos en 28 escenarios de una decena de localidades catalanas. En total, se van a poner a la venta 40.000 entradas.

Llegados de 18 países

El encargado de levantar el telón del aniversario en el Teatro Municipal de Girona será Lluís Pasqual con *In memoriam. La quinta del biberón*, una coproducción con el Lliure.

De la programación extranjera, llegada de 18 países, destacan las propuestas de Milo Rau, que presenta *Mitleid*, un montaje político sobre el drama de los refugiados; Thomas Ostermeier, con *La mouette*, versión en francés de *La gaviota*, de Anton Chejov, o *Battlefield*, de Peter Brook el director extranjero que más veces ha participado en el festival: una decena.

En el ciclo Conexión con Iberoamérica se ha programado, entre otros, al argentino Mauricio Kartun, que presentará Terrenal, y a los mexicanos Lagartijas Tiradas al Sol, habituales de la muestra, que llegarán con tres espectáculos de teatro documental. Tras la buena acogida del año pasado, se celebra por segunda vez el ciclo Conexión Flandes, en el que se explora la escena teatral flamenca, una de las más dinámicas de Europa. Algunos de los nombres invitados son Alain Platel o Guy Cassiers, con su adaptación de Las benévolas, la conocida novela de Jonathan Littell.

La banda sonora la pindrán con sus conciertos Rufus Wainwright, Jorge Drexler y Rosario Flores. Desde hace años, la cita también programa cine: en esta ocasión ha seleccionado siete películas, muchas de ellas preestrenos.

01/09/16

Prensa: Diaria

Tirada: 28.711 Ejemplares Difusión: 20.959 Ejemplares 0d. 104813558

Pagina: 30

ción: CULTURA Valor: 6.017,00 € Área (cm2): 535,9 Ocupación: 56,71 % Documento: 1/1 Autor: MARTA RODRÍGUEZ, Girona Krystian Lupa, P Núm. Lectores: 83836

Una escena de la adaptación teatral de Las benévolas.

Brook, Ostermeier, Lupa y Platel en el Temporada Alta

El festival celebra sus 25 años con teatro internacional de lujo

MARTA RODRÍGUEZ, Girona Krystian Lupa, Peter Brook, Milo Rau, Alain Platel, Thomas Ostermeier, Oskaras Korsunovas, Fabrice Murgia y Mauricio Kartun son algunos de los grandes nombres internacionales que se verán en el Festival Temporada Alta del 30 de septiembre al 4 de diciembre. En total, 100 espectáculos de teatro, danza, circo, cine y música, se darán cita en el festival, con sedes centrales en Girona y Salt. 30 de ellos internacionales, 29 producciones y coproducciones, y 61 propuestas de autoría catala-

Para su director artístico, Salvador Sunyer, Temporada Alta "se ha posicionado como oasis teatral del sur de Europa", acercando al público estrenos y propuestas tanto nacionales como internacionales de gran y pequeño formato. Lo hace, asegura, "erigiéndose como motor de creación escénica, buscando la proyección internacional sin dejar de fomentar la autoría catalana y promovien-

do la joven creación, con el público como un actor principal de la programación, e implicándose social y localmente". Durante más de dos meses se podrán ver 158 funciones de 100 espectáculos en 28 escenarios diferentes de una decena de localidades, entre ellas Torroella de Montgrí, Sant Cugat del Vallés, Fornells o Celrà. En total, se ponen a la venta 40.000 entradas.

El encargado de levantar el telón del aniversario del festival en el Teatro Municipal de Girona será Lluís Pasqual con In memoriam —La quinta del biberón—, una coproducción con el Teatre Lliure. De la programación extranjera, procedente de 18 países, destacan las propuestas de Milo Rau, que presenta Mitleid, teatro político sobre el drama de los refugiados; Thomas Ostermeier con La Mouette, versión en francés de La Gaviota, de Anton Chejov, o Battlefield, de Peter Brook el director extranjero que más veces ha participado en el festival, una decena.

En el ciclo teatral Conexión con Iberoamérica se ha programado, entre otros, al argentino Mauricio Kartun que presentará Terrenal, y a los mexicanos Lagartijas tiradas al sol, habituales del festival, que presentarán tres espectáculos de teatro documental. Tras la buena acogida del año pasado, se celebra por segunda vez el ciclo Conexión Flandes, en el que se explora la escena teatral flamenca, una de las más dinámicas de Europa. Algunos de los nombres invitados son Alain Platel, que presentará Nicht Schlafen, obra creada a partir del mundo musical de Mahler y las polifonías africanas,, o Guy Cassieres con su adaptación de la famosa y polémica novela Las benévolas de Johnattan Littell.

El festival de Otoño de Cataluña hace también una clara apuesta por el talento nacional con espectáculos de directores y dramaturgos de renombre como Pasqual, Rigola, Miró, Lázaro García, Oriol Broggi o Lluïsa Cunillé.

Algunas de la treintena de producciones y coproducciones que presenta el festival son estrenos absolutos, como Cúbit, de Josep Maria Miró, en coproducción con La Ruta 40; Un obús al cor, de Wadji Mouawad dirigida por Oriol Broggi en coproducción con La Perla 29 o Who is me. Pasolini, de Àlex Rigola.

La banda sonora del festival se encargarán de ponerla con sus

conciertos Rufus Wainwright, Jorge Drexler o Rosario Flores. Desde hace años, el festival también programa cine, en esta ocasión ha seleccionado siete películas, muchas de ellas preestrenos. El festival de otoño de Cataluña tiene este año el presupuesto inicial más elevado de su historia. -sólo superado al cierre por el del año pasado- con 3.075.700 euros. "El mismo presupuesto global que el espectáculo inaugural del Festival de Avinyó", ha destacado Sunyer. El director ha puesto especial énfasis en que esta edición es la que cuenta con una mayor aportación de empresas privadas, 895.700 euros, frente a los 625.500 del año anterior. La Generalitat, que en 2015 lo subvencionó con 518.800 euros. este año lo hace con 700.000 euros, más que justificados según el consejero de Cultura Santi Vila.

Educación

En esta edición Temporada Alta abre una línea nueva en el apartado social y aparte de facilitar la asistencia a la población con riesgo de exclusión social pone el énfasis en la educación. El espectáculo *La llavor del foc*, dirigida por Carlota Subirós, se ofrecerá gratuitamente en las escuelas de Girona y Salt.

En sus 25 años de vida, Temporada Alta se ha posicionado como festival de referencia en Cataluña y en el sur de Europa con 1.302 espectáculos, 446 de ellos internacionales de 41 países diferentes, 291 producciones la mitad de las cuales han sido estrenos absolutos y 623.076 espectadores.

Este año la mirada del festival parte de un momento, ha apuntado Sunyer, "en que especialmente en los países del sur de Europa hay un problema, y es que se considera que la cultura es una cosa inútil o como mínimo superflua, un malgasto o una cosa para minorías muy pequeñas, y esa idea ha ido calando poco a poco en todos los ambientes". En este sentido ha hecho una acérrima defensa de la cultura en términos generales, de la que ha dicho "es la única alma que tiene un país, la única que lo cohesiona". Estamos en un momento, según él, que "corremos el riesgo que se vaya desmontando la cultura simplemente menospreciándola y cuando se desmonta se acaba desmontando una sociedad libre".

Prensa: Semanal (Sabado) Tirada: 86.294 Ejemplares Difusión: 74.802 Ejemplares

03/09/16

Página: 23

Sección: CULTURA Valor: 18.522,00 € Área (cm2): 628,4 Ocupación: 88,62 % Documento: 1/1 Autor: ÀNGELQUINTANA Núm. Lectores: 521000

'Wrong elements' El documental del autor de 'Las benévolas' conduce a los niños guerrilleros de Uganda al lugar del genocidio. Littell se pregunta por la posible redención cuando del mal se instala en la vida de los inocentes

Víctimas y verdugos

Geofrey, Nighty, Mike y Lapisa forman parte de los adolescentes secuestrados por el LRA, más de 60.000 en 25 años

Año 1986. Uganda. Yoweri Musevini implanta una dictadura. Tres años después se crea la guerrilla ugandesa. Su objetivo es llevar a cabo una cruzada mística encabezada por una mujer, Alice Lakwena, que se siente guiada por los espíritus. Entre los miembros de la guerrilla está Joseph Kony, que incrementa la lucha armada contra el régimen y funda el grupo extremista cristiano Lord's Resistance Army (LRA). Para integrar el nuevo ejército de la resistencia, Kony secuestra a niños adolescentes (de entre 10 y 15 años) para que formen parte de la cruzada. Son abducidos en las escuelas, llegan a los campos de entrenamiento, donde les dan un fusil y son obligados a matar y masacrar a los ciudadanos de su país. Las niñas son violadas y humilladas por los miembros de la guerrilla. Desde 1989, el LRA ha acabado abduciendo a más de 60.000 niños, de los cuales han muerto más de la mitad.

El escritor Jonathan Littell, autor de Las benévolas (premio Goncourt 2006), decide resucitar la memoria cercana de estas masacres y penetrar en el corazón de las tinieblas. Esta vez

littell y la cuestión del ma

Jonathan Littell (Nueva York, 1967) ganó el más prestigioso premio en lengua francesa -el Goncourt, 2006-con Las benévolas. La cuestión del mal estaba en el epicentro de una obra que se ha prolongado en otros trabajos como el ensayo Lo seco y lo húmedo, sobre el general de las SS Léon Degrelle. Wrong Elements es su debut como cineasta. Este año Las benévolas ha sido adaptada para la escena teatral por Guy Cassiers. El montaje se representa en noviembre en el Festival Temporada Alta de Girona.

no utiliza como instrumento la escritura, sino la cámara. Wrong elements es el primer documental de Littell, su objetivo coincide plenamente con el de sus textos literarios: explorar la auténtica naturaleza del mal. El registro documental le permite penetrar en el debate ético sobre la representación y memoria de la barbarie. Wrong elements, presentada sin ningún ético mediático en el último festival de Cannes, conecta con el debate establecido por Shoah de Claude Lanzmann, S21, la máquina de la muerte khmer roja de Rithy Panh o The act of killing de Joshua Oppen-

En las últimas páginas de sus memorias. Claude Lanzmann lamenta no haber podido introducir con exactitud el tema de los Eisatzgruppen -los comandos nazis que ejecutaron a miles de judíos en Bielorrusia y Ucrania- y elogia el trabajo de exactitud llevado a cabo por Jonathan Littell en Las benévolas. La novela, escrita en francés por un autor de origen americano residente en Barcelona, cuenta en primera persona la experiencia de Maximilian Aue, un oficial de las SS que participó en los Eisatzgruppen. Littell se introdujo en la mente de un nazi, para entender qué pasaba cuando un agente del mal era funcionario de la violencia. En el libro surgieron una serie de cuestiones sobre cómo puede ser posible entender la auténtica naturaleza del mal, sobre todo cuando está al servicio de una potente razón de Estado que perpetua un acto

Wrong elements parte de una cuestión complicada. Un grupo de niños fueron convertidos en asesinos. La cuestión es que estos agentes del mal

Es posible ser perdonados por haber matado, y perdonar a los que los convirtieron en asesinos? ¿Y la culpa?

actuaron como víctimas y verdugos. A partir de esta premisa el escritor/ cineasta se pregunta si es posible la redención cuando la experiencia del mal se instala en la vida de los inocentes. Littell convierte en protagonistas de su relato a tres jóvenes amigos que cuando eran niños fueron secuestrados y obligados a formar parte de las guerrillas. Junto a ellos, también interroga a una chica que fue violada y que tuvo dos hijos de los agentes rebeldes del LRA.

La estrategia de Littell es llevar a los niños guerrilleros al lugar del genocidio, pasearse por la selva en la que sobrevivieron y confrontarlos con los descendientes de las víctimas. A diferencia de S21 de Rithy Panh o The act of killing de Oppenheimmer, los personajes entrevistados se sitúan en territorio curioso ya que generan reprobación por sus actos pero también lástima porque fueron abducidos a matar y obligados a perder prematuramente la inocencia. Los tres jóvenes mataron pero la violencia les fue impuesta como una forma de subsistencia. En los momentos finales, uno de los tres guerrilleros afirma que su problema básico no reside en cómo recordar sino en saber si es posible ser perdonados por haber matado y perdonar a los que los convirtieron en verdugos. Littell le pregunta si ha sentido angustia por lo que ha perpetrado y el joven afirma que lo más terrible es que ha perdido toda noción de culpa.

Prensa: Semanal (Si

Prensa: Semanal (Sabado)
Tirada: 63.840 Ejemplares
Difusión: 55.273 Ejemplares

1048571

Página: 23

Sección: CULTURA Valor: 18.166,00 € Área (cm2): 616,4 Ocupación: 86,92 % Documento: 1/1 Autor: ÀNGEL QUINTANA Núm. Lectores: 521000

'Wrong elements' El documental de l'autor de 'Les benignes' condueix els nens guerrillers d'Uganda al lloc del genocidi. Littell es pregunta per la possible redempció quan el mal s'instal·la en la vida dels innocents

Víctimes i botxins

Geofrey, Nighty, Mike i Lapisa formen part dels adolescents segrestats per l'LRA, més de 60.000 en 25 anys

ÀNGEL QUINTANA

Any 1986. Uganda. Yoweri Musevini implanta una dictadura. Tres anys després es crea la guerrilla ugandesa. El seu objectiu és dur a terme una croada mística encapçalada per una dona, Alice Lakwena, que se sent guiada pels esperits. Entre els membres de la guerrilla hi ha Joseph Kony, que incrementa la lluita armada contra el règim i funda el grup extremista cristià Lord's Resistance Army (LRA). Per integrar el nou exèrcit de la resistència, Kony segresta nens adolescents (d'entre 10 i 15 anys) perquè formin part de la croada. Aquests infants i adolescents són abduïts a les escoles, arriben als camps d'entrenament, on els donen un fusell, i són obligats a matar i massacrar els ciutadans del seu país. Les nenes són violades i humiliades pels membres de la guerrilla. Des del 1989, l'LRA ha acabat abduint més de 60.000 nens, dels quals n'han mort més de la meitat.

L'escriptor Jonathan Littell, autor de *Les benignes* (premi Goncourt 2006), decideix ressuscitar la memòria propera d'aquestes matances i penetrar al cor de les tenebres.

littell i la qüestió del mal

Jonathan Littell (Nova York, 1967) va guanyar el premi en llengua francesa més prestigiós -el Goncourt, 2006- amb Les benignes. La questió del mal es trobava en l'epicentre d'una obra que s'ha prolongat en altres treballs com l'assaig Le sec et l'humide, sobre el general de les SS Léon Degrelle. Wrong elements és el seu debut com a cineasta. Aquest any Les benignes ha estat adaptada per a l'escena teatral per Guy Cassiers. El muntatge es representarà al novembre al Festival Temporada Alta de Girona.

Aquesta vegada no utilitza com a instrument l'escriptura, sinó la càmera. Wrong elements és el primer documental de Littell, el seu objectiu coincideix plenament amb el dels seus textos literaris: explorar l'autèntica naturalesa del mal. El registre documental li permet penetrar en el debat ètic sobre la representació i memòria de la barbàrie. Wrong

elements, presentada sense cap ètic mediàtic a l'últim festival de Canes, connecta amb el debat establert per Shoah de Claude Lanzmann, S21, la máquina de la muerte khmer roja de Rithy Panh o The act of killing de Joshua Oppenheimer.

A les darreres pàgines de les seves memòries, Claude Lanzmann lamenta no haver pogut introduir amb

exactitud el tema dels Eisatzgruppen -els comandos nazis que van executar milers de jueus a Bielorússia i a Ucraïna- i elogia el treball d'exactitud dut a a terme per Jonathan Littell a Les benignes. La novel·la, escrita en francès per un autor d'origen americà resident a Barcelona, compta en primera persona l'experiència de Maximilian Aue, un oficial de les SS que va participar als Eisatzgruppen. Littell es va introduir en la ment d'un nazi, per entendre què passava quan un agent del mal era funcionari de la violència. Al llibre van sorgir una sèrie de qüestions sobre com pot ser possible entendre l'autèntica naturalesa del mal, sobretot quan està al servei d'una potent raó d'Estat que perpetua un acte de genocidi.

Wrong elements parteix d'una qüestió complicada. Un grup de nens van ser convertits en assassins. La qüestió és que aquests agents del

És possible ser perdonats per haver matat, i perdonar qui els va convertir en assassins? I la culpa?

mal van actuar com a víctimes i botxins. A partir d'aquesta premissa l'escriptor/cineasta es pregunta si és possible la redempció quan l'experiència del mal s'instal·la en la vida dels innocents. Littell converteix en protagonistes del seu relat tres joves amics que quan eren petits van ser segrestats i obligats a formar part de les guerrilles. Amb ells, també interroga una noia que va ser violada i que va tenir dos fills dels agents rebels de l'LRA.

L'estratègia de Littell és portar els nens guerrillers al lloc del genocidi, revisitar els espais, passejar-se per la selva on van sobreviure i confrontarlos amb els descendents de les víctimes. A diferència de S21 de Rithy Panh o The act of killing d'Oppenheimmer, els personatges entrevistats se situen en territori curiós ja que generen reprovació pels seus actes però també llàstima perquè van ser abduïts a matar i obligats a perdre prematurament la innocència. Els tres joves van matar però la violència els va ser imposada com una forma de subsistència.

En els moments finals, un dels tres guerrillers afirma que el seu problema bàsic no rau a com recordar sinó a saber si és possible ser perdonats per haver matat i perdonar els que els van convertir en botxins. Littell li pregunta si ha sentit angoixa pel que ha perpetrat i el jove afirma que el més terrible és que ha perdut tota noció de culpa.

17/09/16

Prensa: Semanal (Sabado) Tirada: 86.294 Ejemplares Difusión: 74.802 Ejemplares 105149634

Página: 20

Sección: CULTURA Valor: 19.712,00 € Área (cm2): 758,2 Ocupación: 94,32 % Documento: 1/4 Autor: Núm. Lectores: 521000

entrevista a Salvador Sunyer, en el 25.º aniversario del festival de Girona

Temporada Alta: el secreto del éxito

ALBERT LLADÓ

En 1991 Salvador Sunver (Salt, 1957), junto a Josep Domènech y Joaquim Masó, funda Bitò Produccions, una empresa dedicada a la gestión cultural. Poco podían imaginar, cuando iban de facultad en facultad vendiendo entradas y explicando el proyecto, que el festival de teatro que querían impulsar en Girona se convertiría en uno de los más importantes de Europa, Ahora que se cumplen 25 años de la primera edición, repasamos con el director artístico un encuentro que ha sabido compaginar producción, programación, distribución y exhibición.

Con menos de tres millones de presupuesto, el Temporada Alta hace años que está consolidado, superando siempre el 90% de ocupación, y con unos números que hablan por sí solos. Treinta escenarios, repartidos en diez poblaciones, han acogido más de mil espectáculos. Pero, detrás de cada cifra, hay una pulsión, una pregunta abierta sobre cómo la creación contemporánea ha de interpelar al ciudadano del siglo XXI.

El festival Temporada Alta era tan sólo uno de los primeros proyectos de

Bitò. La evolución ha sido espectacular.

Queríamos montar una pequeña empresa entre los tres (con Domènech y Masó) que trabajara diversos ámbitos de la cultura. A mí me interesaba especialmente la edición. Pero nos fuimos centrando en el mundo escénico.

Lo más difícil de programar, seguramente, es crear confianza. ¿Cómo se trabaja algo tan lento como el criterio en un mundo que reclama inmediator?

"Hemos pasado de creer que pocos espectadores era sinónimo de calidad a creer que se puede programar espectáculos que satisfarán a todos"

Ha cambiado mucho con los años. Antes, entre los programadores, se decía eso de que "si hay poca gente, señal de que es muy bueno". Y pasaba en todos sitios, no sólo en Catalunya. Y tenía una parte de verdad. Si sólo pretendes vender cuando programas, mal. Es importante ayudar a que las cosas más difíciles, que son de investigación, se puedan hacer. Pero era absurdo, y más en teatro, creer que la falta de

exista ningún ciudadano de este país al que no le pueda interesar la creación más rabiosamente contemporánea. Hay que crear esa relación.

público era algo positivo. Lo que

has de ir trabajando, efectivamen-

te, es la confianza del ciudadano.

Habla de ciudadano y no de público.

No puedes tratar al ciudadano co-

mo a un simple cliente. Luego los

números los tendrás que salvar, sí,

pero no puedes dirigirte sólo a los

que tienen dinero. El programador

lo que hace es de intermediario en-

tre los creadores y los espectado-

res. Si vas lanzando hilos, lo que pa-

recía imposible que interesara, acaba funcionando. No creo que

E ir abriendo diálogos entre la educación y cultura, ¿no?

Desde las escuelas, no hay ninguna formación artística. Se sale de la universidad sin que se les haya ofrecido herramientas para conectar con el mundo de la creación. Tenemos una brecha, ahí.

¿Cómo ha evolucionado esa relación con el espectador?

Desde el primer año creamos un vínculo con las pequeñas empresas que querían ser mecenas. No les pedíamos dinero, sino que nos compraran entradas, por el doble de su valor, para que luego las regalaran a sus clientes. Eso, sin darnos cuenta, supuso que viniera al festival un público que jamás había pisado un teatro. Poco a poco vas estableciendo una relación más directa. Por otro lado, hace algunos años que tenemos un sistema de venta de entradas propio, y eso nos aporta muchos datos. Lo que ahora queremos es, uno a uno, y sabiendo lo que han visto en anteriores ediciones, enviar propuestas personalizadas. Y, en tercer lugar, durante todo el año estamos abiertos a escuchar lo que el ciudadano ha descubierto fuera y quiere ver en Girona. No se trata de programar lo que quiere la gente, pero sí que has de detectar las pulsiones. Y luego, decidir. Programar es eso.

¿Existe aún la visión de la cultura como algo casi decorativo?

Temporada Alta 2016

De Brook a Littell

El singular anuncio que Temporada Alta ha publicado en YouTube, bajo el título de *The Pleasure Island* (la isla del placer), ya promete un festival repleto de alegrías en medio del desierto. Allí van apareciendo, como si fuesen los créditos de una serie de televisión de los años ochenta, los nombres más destacados que pasarán por esta edición. Una vez más la presencia de Peter Brook y Marie-

ttelfield, muestra la dimension internacional del encuentro. Se trata de una pieza hilvanada a partir de los textos del clásico indio Mahabharata. El lituano Oskaras Korsunovas, que lleva a escena los demoledores Purificados (Cleansed) de Sarah Kane, el suizo Milo Rau, o el alemán Nicolas Stemann, que actualiza el Werther de Goethe, son otros de los creadores de un cartel realmente ambicioso en el que también destaca

Prensa: Semanal (Sabado) Tirada:

86.294 Ejemplares Difusión: 74.802 Ejemplares 105149634

Cód

Página: 21

Sección: CULTURA Valor: 20.900,00 € Área (cm2): 845,3 Ocupación: 100 % Documento: 2/4 Autor: Núm. Lectores: 521000

Con 'In memoriam', un espectáculo de Lluís Pasqual sobre la 'quinta del biberón' y la guerra civil española, se inaugura una edición más de Temporada Alta, con la que el festival de las artes escénicas de Girona cumple 25 años. Su director, Salvador Sunyer, repasa la historia y las claves que lo han situado entre los más destacados festivales europeos

Salvador Sunve ha estado al fren del festival de otoño de Girona desde su puesta en marcha en los años

TO KIM MANRESA

En un momento en el que hay muchas urgencias, la cultura se ve como algo superfluo. El problema de fondo no es hoy, sino cómo lo hacemos para que la gente tenga una formación más completa para mañana. Por eso en Temporada Alta cada vez hacemos más cosas en las escuelas.

Defiende que no hay que programar lo que "guste a todo el mundo". La uniformidad de la oferta es uno de los peligros. Además, explica que "no sólo hay un tipo de público".

No hay nada que guste a todo el mundo. Nada. Es un absurdo. Des-

"Aviñón tiene un presupuesto de catorce millones, nosotros no llegamos a los tres; son dos mundos diferentes"

pués de la época de la que hablábamos, en la que se creía que pocos espectadores era sinónimo de calidad, hemos pasado al otro extre-mo, creer que se puede programar espectáculos que satisfarán a todos. Eso no tiene ningún sentido. Lo que sí se puede hacer es una programación amplia, con mucha abertura de compás, pensada para gente muy diferente. Porque la sociedad está formada por gente muy diferente.

Y abrir capas para que el espectador se interese por otros relatos.

Nos guste decirlo o no, sea políticamente incorrecto o no, la cultura de vanguardia es elitista. Todo el mundo pensaba que el primer modernismo en Barcelona, que ahora todos disfrutan, era cosa de cuatro majaras. Pero abrieron un camino.

El Temporada Alta es un festival >

reinterpretada por Guy Cassiers. La conexión iberoamericana este Mauricio Kartun, sin lugar a dudas, un referente del teatro argentino. Atención a la obra que ofrece, *Terre*personajes bíblicos de Caín y Abel encarnan el conflicto político desde una gestualidad nada convencional.

el flamenco contemporáneo, María

Pagés (que se adentra en el universo téntico torbellino de técnica y talento) e Israel Galván (el brillante baila-

espectáculos realizados a partir de textos de Pau Míró, Lluïsa Cunillé, Marta Buchaca, Llàtzer Garcia o Y hay espacio, también, para la músi-ca en directo (desde conciertos para bebés hasta funky para los más maga e Isaki Lacuesta e Isa Campo pre-sentarán sus últimas películas.

que sea mínimamente, por la pro-ducción. Y Temporada Alta ha quetajes (muchos de ellos son, en realidad, coproducciones) a directomas Bernhard, *Davant la jubilació*, o a Lluís Pasqual, que en *La quinta del biberó* documentará la batalla del Ebro. Por su parte, Oriol Broggi re-gresará a Mouawad, con *Un obús al* cor, y Jordi Prat i Coll revisitará el Miró, que en los últimos años no ha parado de viajar por el mundo vien-do cómo sus obras llenaban teatros,

El particular spot que anuncia el cartel se despide con un reclamo irresistible: "25 años haciendo cosas inútiles". A. IL.

Prensa: Semanal (Sabado) 86.294 Ejemplares Tirada:

Difusión: 74.802 Ejemplares

Cód 105149634

Página: 22

Sección: CULTURA Valor: 20.900,00 € Área (cm2): 885,0 Ocupación: 100 % Documento: 3/4 Autor: Núm. Lectores: 521000

> que borra las fronteras entre géneros. Buena muestra de ello es la Semana de Creación Contemporánea.

El hecho de que los diferentes lenguajes artísticos se mezclen es una realidad absoluta. Nadie, hoy, es capaz de señalar la frontera absoluta entre danza, teatro, música, circo o cine. El teatro se ha de ver en directo. Eso le ha salvado.

A veces se ha confundido el encuentro entre dos lenguajes con la colonización de uno de ellos. Cada vez hay más obras de teatro que imitan a las series de televisión.

Hemos visto espectáculos que son meras víctimas de la tecnología. Pero la creación contemporánea lo que hace es abrir nuevas vías estéticas, y también éticas, de relación. Aquí lo hemos visto menos, no por falta de talento, sino porque trabajamos con medios que son casi ter-

¿Qué diferencia al Temporada Alta de otros festivales emblemáticos, como el de Aviñón o el de Edimburgo?

Son muy diferentes. Edimburgo más que un festival es una feria. Y lo más importante es su Off. Es el gran mercado del teatro anglosajón. Aviñón se crea después de la Segunda Guerra Mundial con la idea de defender el teatro de arte. Para mí es el festival más importante del mundo. Manteniendo el esquema, ha sabido regenerarse y actualizarse. Temporada Alta juega en otra división. Es muy fácil de entenderlo: Aviñón tiene un presupuesto de 14 millones de euros, y nosotros no llegamos a los tres. Son dos mundos diferentes. No se trata de quejarse, pero se ha de saber.

Los festivales internacionales suelen funcionar mejor en ciudades pequeñas o medianas. ¿Por qué?

Es verdad, sobre todo pasa en los festivales de teatro. En una gran ciudad pierdes mucha visibilidad, el festival queda muy diluido. Y además a la gente que viene de fuera le cuesta más encontrarse. Un festival internacional funciona como un ecosistema pequeño donde todo el mundo lo vive como propio.

Que Girona sea una ciudad universitaria ha sido importante para el Temporada Alta.

Girona, sin universidad, sería un balneario. La relación del Temporada Alta con la universidad la tenemos desde el primer año. Recuerdo, en la primera edición, có-mo íbamos a las facultades y poníamos una mesa para vender las entradas y explicar el proyecto.

Además de mostrar lo que está pasando fuera, el festival apuesta claramente por los autores catalanes. El Torneo de Dramaturgia ha sido un éxito, en ese sentido.

Fue una idea de Jordi Casanovas. La verdad es que lo probamos y funcionó. Se ha convertido en algo muy social. Sabemos perfectamente que es un juego. Pero es una forma de desacralizar el teatro y acercarlo a otros públicos.

Y han mantenido la puerta abierta al resto de la Península. Han programado a compañías como La Zaranda cuando en Barcelona era prácticamente imposible verles.

En cultura no hay barreras. No puede haberlas. Cuantos más puentes tendamos, más creceremos todos.

Han ayudado a más de trescientas producciones durante estos 25 años.

Empezamos con coproducciones. Era casi un eufemismo porque sólo podíamos colaborar con especies. Lo cierto es que un festival ha de ayudar a producir. Es lo que le da sentido y perspectiva. Si hace falta, buscas otros socios.

Fomentan la red de intercambio profesional para que luego esas obras puedan girar.

Si sólo te dedicas a la exhibición, es como tener una tienda. Y la gente ha de comprar. Existe el riesgo de que te obsesiones únicamente en vender entradas. Si haces algo de producción, aunque sea modestamente, estás trabajando, también, a medio y largo plazo.

Es fundamental, también, convocar a otros programadores.

El mundo del teatro es muy pequeño, no es como, por ejemplo, el cine. Los proyectos nacen mucho por afinidades. Por eso invitamos a tres nombres internacionales que sirven de anzuelo para mostrar otros proyectos.

La etiqueta que usan para promocionar el festival en Twitter es #OasiTA.

No lo usamos tanto porque el entorno artístico sea desértico sino porque tenemos la sensación de que desde el punto de vista cultural se está desertizando el sur de Europa. Lo que ha pasado en Italia en los últimos veinte años, por ejemplo, es brutal. No hablemos de Grecia. Y aquí, también. Si vas a Francia o Alemania, no ha pasado tanto. Y no sólo es una cuestión económica. Es esa sensación de que, cuando hay una crisis, la cultura es prescindible.

Vemos que las nuevas izquierdas tam-poco ponen la cultura como prioridad.

Es cierto. A diferencia de lo que pasó durante los primeros años de la transición, que se veía la cultura como una parte importante del Estado de bienestar, ahora una parte importante de la izquierda la considera algo muy secundario. No hablamos únicamente de presupuesto. La cultura cohesiona, y ofrece una mínima autonomía de pensa-

¿Cómo relacionarse con el poder político sin ser instrumentalizado?

La verdad es que la relación ha sido siempre cordial. Como comenza-

Entre el Talleret de Salt y Krystian Lupa

1992, fue *Degustació*. Se trataba de una obra surgila cocina. La pieza gustó tanto a Carme Ruscalleda su propio restaurante. Otro de los títulos más una larga colaboración con la compañía Mal Pelo. El más espectáculos en la cita anual de Girona es, sin embargo, Alex Rigola, que, con propuestas como *Juli Cèsar*, del 2003, se ha convertido en un asiduo nombres que se han repe-tido más durante estos 25

más se recuerdan. El teatro catalán ha tenido un espacio fijo, cada lunes, a través del Torneig dado a Buenos Aires des-pués de que el festival se haya replicado, en peque lugares de Latinoamérica Non solum fue el primer

establecer esas conexio-nes. En el 2007, con *Espía* línea de trabajo que ha convertido el Temporada Alta en la principal puerta

mejor teatro argentino. Con *Kalo,* una pieza de su programación interna-cional. Será en el año

El festival locales e

teatro mundial, comience a colaborar con Tempora-da Alta. Salvador Sunyer cialmente las representa-ciones de 4:48 Psychose, la obra de Sarah Kane dirigi-Regy. La interpretación de Isabelle Huppert es uno de rables, según relata. El año pasado, por su parte, la compañía Carabosse sacó

Por Girona han pasado las mejores tradiciones trajeron, por ejemplo, su *The winter's tale* en el 2005. Declan Donnellan estrenó su versión de Macbeth en el 2009 y, el mismo año, María Pagés y Sidi Larbi Cherkaoui proción *Dunas*. En el 2001 fue el director lituano Oskaras

apuesta estética del festi-val. En el 2006 presentó la del Este, que jamás hace nada frívolo", nos cuenta han vuelto a invitar este 2016 para que dirija, con actores de aquí, un Tho*jubilació* será, sin duda, una de las grandes apues-tas de la edición en la que sus primeros 25 años de vida. **A. II.**

17/09/16

Prensa: Semanal (Sabado) Tirada: 86.294 Ejemplares Difusión: 74.802 Ejemplares Cód: 105149634

Sección: CULTURA Valor: 20.068,00 € Área (cm2): 771,9 Ocupación: 96,02 % Documento: 4/4 Autor: Núm. Lectores: 521000

Página: 23

mos como una cosa pequeña, se han ido sumando las instituciones poco a poco. Jamás, ni una sola vez, nadie me ha insinuado nada sobre los espectáculos que debía o no programar.

Tienen una fundación, La Ciutat Invisible, que funciona en paralelo a la programación.

Las cosas cambian muy rápido. Por eso queríamos abrir un espacio en el que pudiéramos pensar sin tener que ejecutar.

Su modelo de gestión se basa en una financiación dividida en tres partes: venta de entradas, patrocinios privados y aportaciones de las administraciones públicas.

Estamos muy cerca de la fórmula. Tenemos que preguntarnos por el modelo de gestión más sostenible para el futuro, y poner en relación, también, la economía y la cultura. Yo creo que se puede gestionar desde el sector privado sólo si, con el dinero público, se cumplen con rigor los protocolos y los objetivos marcados.

Mucha gente visita Girona entre octubre y diciembre para ver teatro. El turismo cultural no es una utopía.

Todos, hoy, somos turistas. El problema es si el turismo es una simple forma de explotación. El turismo cultural será un problema gravísimo en pocos años. Ya no se contrata en origen, como antes. Ahora se hace todo en el destino. Si nosotros no trabajamos eso con tiempo, nos pasará que quien montará la programación cultural de los turistas serán grandes empresas de fuera, instaladas aquí, y con un criterio sólo de rendimiento, sin fórmulas de relación.

Hablando de construir relaciones. Por Girona han pasado los mejores directores y dramaturgos latinoamericanos. Y han llevado el festival a Buenos Aires, Montevideo o Lima.

Sí, hemos invitado a Bartís, Veronese, o Spregelburd, entre muchos otros. A ellos les ha ido muy bien venir a Temporada Alta porque, de este modo, los programadores ven su trabajo y, así, pueden entrar a otros lugares de Europa. En un momento dado, le proponemos a Tolcachir, que tiene una sala propia en Buenos Aires (Timbre 4), que hagamos el viaje a la inversa. Y ya hace tres años que, en un formato muy pequeño, hacemos un poco de Temporada Alta allí. Intentamos que sirva para que los espectáculos que han nacido aquí se conozcan en Iberoamérica. Luego nos pi-dieron hacerlo en Montevideo y Lima, y ahora nos lo han pedido desde tres lugares más. Es algo que no podemos hacer crecer mucho, pero lo importante no es ir allí a enseñar a nadie cómo se hace un festival, sino al revés. En todos ellos hay algo de pasión y de lenguaje propio que ha sido una gran aportación para todos. I

17/09/16

Prensa: Semanal (Sabado) Tirada: 63.840 Ejemplares Difusión: 55.273 Ejemplares 1051499

Página: 20

Sección: CULTURA Valor: 18.859,00 € Área (cm2): 725,4 Ocupación: 90,23 % Documento: 1/4 Autor: ALBERT LLADÓ Núm. Lectores: 521000

entrevista a Salvador Sunyer, el 25è aniversari del festival Temporada Alta

Temporada Alta: els secrets de l'èxit

ALBERT LLADÓ

L'any 1991 Salvador Sunyer (Salt, 1957), amb Josep Domènech i Joaquim Masó, funda Bitò Produccions, una empresa dedicada a la gestió cultural. Poc podien imaginar en aquell moment, quan anaven de facultat en facultat venent entrades i explicant aquell projecte, que el festival de teatre que volien impulsar a Girona es convertiria en un dels més importants de tot Europa. Ara que es compleixen vint-i-cinc anys de la primera edició, repassem amb el director artístic una trobada que ha sabut compaginar producció, programació, distribució i ex-

Amb menys de tres milions de pressupost, el Temporada Alta fa anys que està consolidat, superant sempre el noranta per cent d'ocupació, i amb unes xifres que parlen per si soles. Trenta escenaris, repartits en deu poblacions, han acollit més de mil espectacles. Però, darrere de cada xifra, hi ha una pulsió, una pregunta oberta sobre com la creació contemporània ha d'interpel·lar el ciutadà del

El festival Temporada Alta era tan

sols un dels primers projectes de Bitò Produccions. L'evolució ha estat espectacular.

Volíem muntar una petita empresa entre els tres (amb Domènech i Masó) que treballés diversos àmbits de la cultura. A mi m'interessava especialment l'edició. Però ens vam anar centrant en el món

El més difícil, segurament, és crear confiança. Com es treballa una cosa tan lenta com el criteri en un món que reclama immediatesa?

"Hem passat de creure que pocs espectadors era sinònim de qualitat a creure que es pot programar espectacles que satisfaran a tothom"

Ha canviat molt amb els anys. Abans, entre els programadors, es deia allò de "si hi ha poca gent, se-nyal que és molt bo". I això passava a tot arreu, no només a Catalunya. I hi havia una part de veritat. Si només pretens vendre quan programes, malament. És important ajudar perquè les coses més difícils, que són d'investigació, també es puguin fer. Però era absurd, i més en teatre, creure que

funcionant. No crec que hi hagi cap ciutadà d'aquest país al qual no li pugui interessar la creació més rabiosament contemporània. Cal crear aquesta relació.

la falta de públic era una cosa po-

sitiva. El que has d'anar treba-

llant, efectivament, és la confian-

No pots tractar el ciutadà com a

un simple client. Després els nú-

meros els hauràs de salvar, sí, pe-

rò no pots adreçar-te només als

que tenen diners. El programador

el que fa és d'intermediari entre

els creadors i els espectadors. Si

vas llançant fils, allò que semblava

impossible que interessés, acaba

Parla de ciutadà i no de públic.

ça del ciutadà.

I anar obrint diàlegs entre l'educació i cultura, no?

Des de les escoles, no hi ha cap formació artística. Surten de la universitat sense que se'ls hagin ofert eines per connectar amb el món de la creació. Hi tenim una fractura, aquí.

Com ha evolucionat aquesta relació amb l'espectador?

Des del primer any vam crear un vincle amb les petites empreses que volien ser mecenes. No els demanàvem diners, sinó que ens compressin entrades, pel doble del seu valor, perquè després les regalessin als seus clients. Això, sense adonar-nos-en, va suposar que vingués al festival un públic que no havia trepitjat mai un teatre. A poc a poc vas establint una relació més directa. D'altra banda, fa alguns anys que tenim un sistema de venda d'entrades propi, i això ens aporta moltes dades. El que ara volem és, un per un, i sabent el que han vist en edicions anteriors, enviar propostes personalitzades. I, en tercer lloc, durant tot l'any estem oberts a escoltar el que el ciutadà ha descobert fora i vol veure a Girona. No es tracta de programar el que vol la gent, però sí que has de detectar les pulsions. I, després, decidir. Programar és

Existeix encara la visió de la cultura com una cosa gairebé decorativa?

Temporada Alta 2016

De Brook a Littell

plaer), ja promet un festival ple d'alegries enmig del desert. Hi van apareixent, com si fossin els crèdits d'una sèrie de televisió dels anys vuitanta, els noms més destacats

Una vegada més la presència de Peter Brook i Marie-Hélène Esti-

de la trobada. Es tracta d'una peça embastada a partir dels textos del clàssic indi *Mahabharata*. El lituà Oskaras Korsunovas, que porta a escena els demolidors *Purificats* (Cleansed) de Sarah Kane, el suís Milo Rau, o l'alemany Nicolas Ste-mann, que actualitza, el Werther de

17/09/16

Prensa: Semanal (Sabado)
Tirada: 63.840 Ejemplares
Difusión: 55.273 Ejemplares

Cód: 105149918

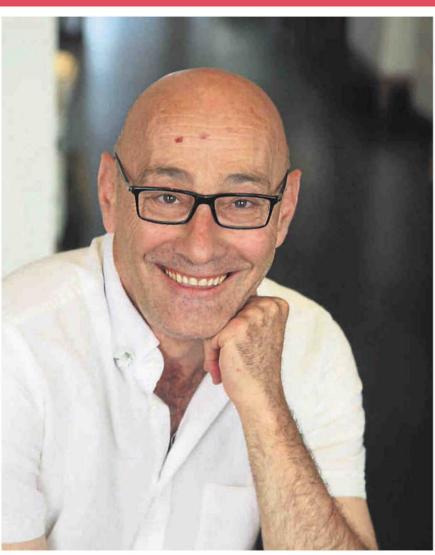
Página: 21

Sección: CULTURA Valor: 20.900,00 € Área (cm2): 841,4 Ocupación: 100 % Documento: 2/4 Autor: ALBERT LLADÓ Núm. Lectores: 521000

La Vanguardia (Ed. Català) -Cultura/s

Barcelona

Amb 'In memoriam', un espectacle de Lluís Pasqual sobre la guerra civil espanyola, s'inaugura una edició més de Temporada Alta, amb la qual el festival de les arts escèniques de Girona compleix 25 anys. El seu director, Salvador Sunyer, repassa la història i les claus que l'han situat entre els festivals europeus més destacats

Salvador Sunyer ha estat al capdavant del festival de tardor de Girona d'ençà que es va posar en marxa als anys noranta En un moment en què hi ha moltes urgències, la cultura es veu com una cosa supèrflua. El problema de fons no és avui, sinó com ho fem perquè la gent tingui una formació més completa per demà. Per això a Temporada Alta cada vegada fem més coses a les escoles.

Defensa que no s'ha de programar el que "agradi a tothom". La uniformitat de l'oferta és un dels perills. A més, explica que "no només hi ha un tipus de públic".

No hi ha res que agradi a tothom. Res. És un absurd. Després de

"Avinyó té un pressupost de catorze milions, nosaltres no arribem als tres; són dos mons diferents"

l'època de la qual parlàvem, quan es creia que pocs espectadors era sinònim de qualitat, hem passat a l'altre extrem, creure que es poden programar espectacles que satisfaran a tothom. Això no té cap sentit. El que sí que es pot fer és una programació àmplia, amb molta obertura de compàs, pensada per a gent molt diferent. Perquè la societat està formada per gent molt diferent.

I obrir capes perquè l'espectador s'interessi per altres relats.

Ens agradi dir-ho o no, sigui políticament incorrecte o no, la cultura d'avantguarda és elitista. Tothom pensava que el primer modernisme a Barcelona, del qual ara tothom gaudeix, era cosa de quatre sonats. Però van obrir un camí.

El Temporada Alta és un festival >

ca de *Les benignes*, l'exitosa novel·la de Jonathan Littell reinterpretada per Guy Cassiers.

Aquest any, la connexió iberoamericana compta amb un convidat de luxe, Mauricio Kartun, sense cap dubte un referent del teatre argenti. Atenció a l'obra que ofereix, *Terre*nal, una mena de faula en què els personatges bíblics de Caïm i Abel encarnen el conflicte polític des d'una gestualitat gens convencional. Es, encara, una de les propostes que més han impactat en l'escena de Buenos Aires.

Els assistents al Temporada Alta podran gaudir també de tres personalitats fonamentals per entendre el flamenc contemporani, María Pagés (que s'endinsa en l'univers de Carmen), Rocio Molina (un autèntic remolí de tècnica i talent) i Israel Galván (el brillant bailaor continua sent del tot indomesticable en el seu

Però malgrat la mirada cap a l'exterior, el Temporada Alta sempre ha volgut apostar, al seu torn, per la dramatúrgia catalana. Ara que se

Al costat del teatre o la dansa, el programa del festival es completa amb la música en directe i el cinema celebren 25 anys, per Girona passaran espectacles realitzats a partir de textos de Pau Miró, Lluïsa Cunillé, Marta Buchaca, Llàtzer Garcia o Marilia Samper, entre molts d'altres. I hi ha espai, també, per a la música en directe (des de concerts per a nadons fins a funk per als més grans) i, alhora, cineastes com Albert Serra, Agustí Villaronga i Isaki Lacuesta i Isa Campo presentaran les seves últimes pel·lícules.

Un festival no és un festival amb certa substància si no aposta, encara que sigui minimament, per la producció. I Temporada Alta n'ha volgut donar fe encarregant muntatges (molts dels quals són, en realitat, coproduccions) a directors de la talla de Krystian Lupa, que aixecarà el complex text de Thomas Bernhard, Davant la jubilació, o a Lluis Pasqual, que en La quinta del biberó documentarà la batalla de l'Ebre. Per la seva banda, Oriol Broggi tornarà a Mouawad, amb Un obús al cor, i Jordi Prat i Coll revisitarà el musical amb Requiem for Evita. El director i dramaturg Josep Maria Miró, que en els últims anys no ha parat de viatjar pel món veient com les seves obres omplien teatres, s'ha aliat aquesta vegada a La Ruta 40 per construir Cúbit.

El particular espot que anuncia el cartell s'acomiada amb un reclam irresistible: "25 anys fent coses inútils". A. U.

A la foto, una escena de 'Les benignes

Prensa:

17/09/16

63.840 Ejemplares Tirada:

1499 8

Cód

105

Página: 22

MIRADES

La Vanguardia

Barcelona

Difusión: 55.273 Ejemplares

Sección: CULTURA Valor: 20.900,00 € Área (cm2): 869,8 Ocupación: 100 % Documento: 3/4 Autor: ALBERT LLADÓ Núm. Lectores: 521000

> que esborra les fronteres entre gèneres. Bona mostra d'això és la Setmana de Creació Contemporània.

El fet que els diferents llenguatges artístics es barregin és una realitat absoluta. Ningú, avui, no és capaç d'assenyalar la frontera absoluta entre dansa, teatre, música, circ o cinema. El teatre s'ha de veure en directe. Això l'ha salvat.

De vegades s'ha confós la trobada entre dos llenguatges amb la colonització d'un d'ells. Cada vegada hi ha més obres de teatre que imiten les sèries de televisió.

Hem vist espectacles que són simples víctimes de la tecnologia. Però la creació contemporània el que fa és obrir noves vies estètiques, i també ètiques, de relació. Aquí ho hem vist menys, no per falta de talent, sinó perquè treballem amb mitjans que són gairebé tercermundistes.

Què diferencia Temporada Alta d'al-tres festivals emblemàtics, com el d'Avinyó o el d'Edimburg?

Són molt diferents. Edimburg més que un festival és una fira, I el més important és el seu Off. És el gran mercat del teatre anglosaxó. Avinyó es crea després de la Segona Guerra Mundial amb la idea de defensar el teatre d'art. Per mi és el festival més important del món. Mantenint l'esquema, ha sabut regenerar-se i actualitzar-se. Temporada Alta juga en una altra divisió. És molt fàcil d'entendre: Avinyó té un pressupost de catorze milions d'euros, i nosaltres no arribem als tres. Són dos mons diferents. No es tracta de queixarse, però s'ha de saber.

Els festivals internacionals solen funcionar millor en ciutats petites o mitjanes. Per què?

És veritat, sobretot passa als festivals de teatre. En una gran ciutat perds molta visibilitat, el festival queda molt diluït. I a més a la gent que ve de fora li costa més de trobar-se. Un festival internacional funciona com un ecosistema petit que tothom el viu com a propi.

Que Girona sigui una ciutat universitària ha estat important per al Temporada Alta.

Girona, sense universitat, seria un balneari. La relació del Temporada Alta amb la universitat la tenim des del primer any. Recordo, en la primera edició, que anàvem a les facultats i posàvem una taula per vendre les entrades i explicar el projecte.

A més de mostrar el que està passant fora, el festival aposta clarament pels autors catalans. El Torneig de Dramatúrgia ha estat un èxit, en aquest sentit.

Va ser una idea de Jordi Casanovas. La veritat és que ho vam provar i va funcionar. S'ha convertit en una cosa molt social. Sabem perfectament que és un joc. Però

és una manera de dessacralitzar el teatre i acostar-lo a altres públics.

I han mantingut la porta oberta a la resta de la Península. Han programat companyies com La Zaranda quan a Barcelona era pràcticament impossible veure'ls.

En cultura no hi ha barreres. No n'hi pot haver. Com més ponts teixim, més creixerem tots,

Han aiudat més de tres-centes produccions durant aquests vint-i-cinc anys.

Vam començar amb coproduc-cions. Era gairebé un eufemisme perquè només podíem col·laborar amb espècies. El cert és que un festival ha d'ajudar a produir. És el que li dóna sentit i perspectiva. Si fa falta, cerques altres socis.

Fomenten la xarxa d'intercanvi professional perquè després aquelles obres puguin girar.

Si només et dediques a l'exhibició, és com tenir una botiga. I la gent ha de comprar. Hi ha el risc que t'obsessionis únicament a vendre entrades. Si fas alguna cosa de producció, encara que sigui mo-destament, estàs treballant també a mitjà i llarg termini.

És fonamental, també, convocar altres programadors.

El món del teatre és molt petit, no és com, per exemple, el cinema. Els projectes neixen molt per afinitats. Per això convidem tres noms internacionals que serveixen d'ham per mostrar altres pro-

L'etiqueta que utilitzen per promocionar el festival a Twitter és #OasiTA.

No la fem servir tant perquè l'entorn artístic sigui desèrtic sinó perquè tenim la sensació que des del punt de vista cultural s'està desertitzant el sud d'Europa. El que ha passat a Itàlia en els últims vint anys, per exemple, és brutal. I no parlem de Grècia. I aquí, també. Si vas a França o Alemanya, no ha passat tant. I no només és una questió econòmica. És aquella sensació que, quan hi ha una crisi, la cultura és prescin-

Veiem que les noves esquerres tampoc no posen la cultura com a prioritat.

És cert. A diferència del que va passar durant els primers anys de la transició, que es veia la cultura com una part important de l'Estat de benestar, ara una part important de l'esquerra la considera una cosa molt secundària. No parlem únicament de pressupost. La cultura cohesiona, i ofereix una mínima autonomia de pensament.

Com es pot establir la relació amb el poder polític sense ser instrumenta-litzat?

La veritat és que la relació ha estat sempre cordial. Com que vam co-

Entre el Talleret de Salt i Krystian Lupa

L'espectacle que va inau-gurar el Temporada Alta, el 1992, va ser *Degustació* Es tractava d'una obra sorgida del Talleret de Salt que parlava sobre el món agradar tant a Carme Ruscalleda que va arribar a programar-la al seu propi títols més emblemàtics del festival és *L'animal a l'es-quena*, del 2001, amb el col·laboració amb la com-panyia Mal Pelo. El direcde Girona és, tot i això, Àlex Rigola, que, amb del 2003, s'ha convertit en un assidu del cartell. Tamvint-i-cinc anys. El seu Coral romput és una de les

El teatre català ha tingut un espai fix, cada dilluns, a Dramatúrgia coordinat per Jordi Casanovas. Un joc que s'ha traslladat a

primer espectacle en viat-jar a l'altre costat de l'Atamb Espía a una mujer que se mata, Daniel Veronese que ha convertit Tempora da Alta en la principal porta d'entrada a Europa

1993 sobre el món gitano, la trobada inaugura la seva

locals i

Le costume, quan Peter Brook, una de les figures clau del teatre mundial, comenci a col·laborar amb especialment les represen-tacions de 4:48 Psychose, Regy. La interpretació d'Isabelle Huppert és un

rables, segons relata. L'any passat, per la seva banda, la companyia Carabosse va

amb Cerimònia del foc. Per Girona han passat les millors tradicions escè-niques. Els Propeller van portar, per exemple, el seu The winter's tale l'any estrenar la seva versió de Macbeth el 2009 i, el ma-teix any, María Pagés i Sidi Larbi Cherkaoui van protagonitzar la coproducció Dunas. El 2001 va ser el Korsunovas qui va visitar la ciutat catalana amb

més han marcat l'aposta estètica del festival gironi. escola de teatre diferent, la de l'Est, que no fa mai res frivol", ens explica Salvaque l'han tornat a convidar aquest 2016 perquè diri-Bernhard. *Davant la jubi-lació* serà, sens dubte, una d'aquesta edició en què el Temporada Alta celebra

Prensa: Semanal (Sabado) Tirada: 63.840 Ejemplares Difusión: 55.273 Ejemplares Cód: 1051499

Sección: CULTURA Valor: 20.900,00 € Área (cm2): 876,8 Ocupación: 100 % Documento: 4/4 Autor: ALBERT LLADÓ Núm. Lectores: 521000

La Vanguardia (Ed. Català) -Cultura/s

mencar com una cosa petita, s'hi han anat sumant les institucions a poc a poc. Mai, ni una sola vegada, ningú no m'ha insinuat res sobre els espectacles que havia de pro-

Tenen una fundació, La Ciutat Invisible, que funciona en paral·lel a la programació.

Les coses canvien molt de pressa. Per això volíem obrir un espai en el qual poguéssim pensar sense haver d'executar.

El seu model de gestió es basa en un finançament dividit en tres parts: venda d'entrades, patrocinis privats i aportacions de les administracions públiques.

Som molt a prop de la fórmula. Hem de preguntar-nos pel model de gestió més sostenible per al futur, i posar en relació, també, l'economia i la cultura. Jo crec que es pot gestionar des del sector privat només si, amb els diners públics, es compleixen amb rigor els protocols i els objectius marcats.

Molta gent visita Girona entre octubre i desembre per veure teatre. El turisme cultural no és una utopia.

Tots, avui, som turistes. El proble-ma és si el turisme és una simple forma d'explotació. El turisme cultural serà un problema gravíssim en pocs anys. Ja no es con-tracta en origen, com abans. Ara es fa tot a la destinació. Si nosaltres no treballem això amb temps, ens passarà que qui muntarà la programació cultural dels turistes seran grans empreses de fora, instal·lades aquí, i amb un criteri no-més de rendiment, sense fórmules de relació.

Parlant de construir relacions. Per Girona han passat els millors directors i dramaturgs llatinoamericans. I han portat el festival a Buenos Aires, Montevideo o Lima.

Sí, hem convidat Bartís, Veronese, o Spregelburd, entre molts d'altres. A ells els ha anat molt bé venir a Temporada Alta perquè, d'aquesta manera, els programa-dors veuen la seva feina i, així, poden entrar a altres llocs d'Europa. En un moment concret, li propo-sem a Tolcachir, que té una sala pròpia a Buenos Aires (Timbre 4), que fem el viatge a la inversa. I ja fa tres anys que, en un format molt petit, fem una mica de Temporada Alta allà. Intentem que serveixi perquè els espectacles que han nascut aquí es coneguin a Iberoamèrica. Després ens van demanar de fer-ho a Montevideo i Lima, i ara ens ho han demanat des de tres llocs més. És una cosa que no podem fer créixer molt, però l'important no és anar allà a ensenyar a ningú com es fa un festival, sinó al revés. En tots ells hi ha alguna cosa de passió i de llenguatge propi que ha estat una gran aportació per a tothom. I

Director Márius Carol. legal: 8-6389-1958.

Godó Valls La Vanguardía Director s de Catalunya, St. Dipósit legal: B-6

Grup Godó President. Culturals. Edita: La Va

La Vanguardia -Quèfem?

Barcelona

30/09/16

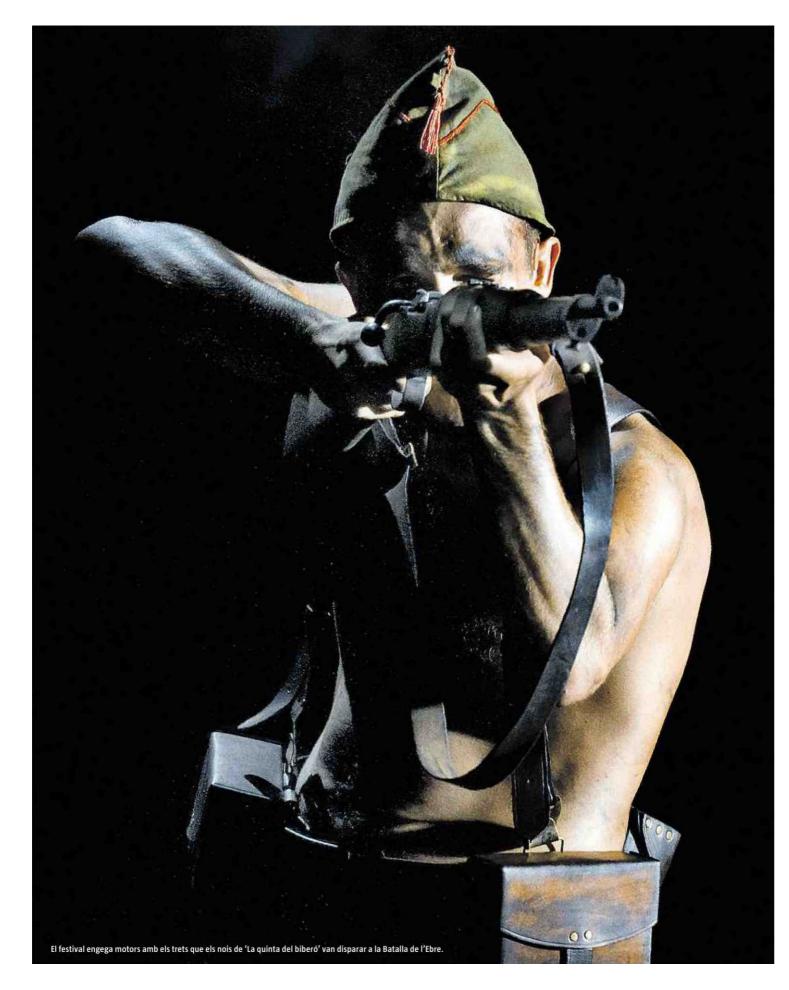
Prensa: Semanal (Viernes)
Tirada: 86.294 Ejemplares
Difusión: 74.802 Ejemplares

Página: 4

Cód:

105433790

Sección: CULTURA Valor: 8.107,00 € Área (cm2): 699,9 Ocupación: 84,45 % Documento: 1/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

30/09/16

Prensa: Semanal (Viernes) Tirada: 86.294 Ejemplares Difusión: 74.802 Ejemplares 64.40543370

Página: 5

Sección: CULTURA Valor: 7.524,00 € Área (cm2): 649,5 Ocupación: 78,37 % Documento: 2/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

TEMPORADA

EL FESTIVAL COMPLEIX EL SEU PRIMER QUART DE SEGLE OMPLINT GIRONA I SALT AMB UN CENTENAR DE PROPOSTES ESCÈNIQUES

RAMON OLIVER

Siguem sincers: l'art en general i les arts escèniques en particular -ja que ara toca parlar d'aquestes- són una cosa supèrflua, inútil, quelcom que no serveix per a res. Això ja ho sap una bona part de la classe política, com posa en evidència el comprensible poc cas que fa als sempre embafadors temes culturals. Però que t'ho digui el director d'un festival tan rellevant com ara Temporada Alta ja resulta més estrany. Doncs sí: Salvador Sunyer, fent ostentació de la seva esmolada capacitat irònica, ho ha dit més d'un cop.

I de fet el festival no dubta a penjar un no menys irònic (i del tot insòlit i divertit) vídeo de presentació filmat a Benidorm -Pleasure Island; no us el perdeu!- en què presumeix literalment d'haver passat "25 anys fent coses inútils". Esclar que després Sunyer es posa més seriós per recordar-nos fins a quin punt aquesta cosa supèrflua anomenada cultura "permet cohesionar un país i donar-li ànima". Doncs només cal veure el que ha passat al llarg del darrer quart de segle amb aquest festival que ha acollit fins ara més de 1.300 espectacles signats per un llistat impactant de destacadíssims creadors locals i internacionals -41 països s'han deixat caure pel TA- i que funciona amb un envejable 90 per cent d'ocupació per adonar-te que Temporada Alta és un festival del tot cohesionat, amb moltíssima ànima i una mica miraculós: digueu-me si no és un miracle, això de ser -amb tots els respectes per la resta- el millor festival escènic de tots els que es fan i es desfan per Catalunya i, ja posats, per la resta de l'Estat espanyol comptant amb prou feines amb tres milions de pressupost!

Voleu més miracles? En aquest quart de segle, el TA ha passat dels quatre únics espectacles de la primera edició al centenar de propostes que al llarg de més de dos mesos –una durada també ben insòlita– desfilaran pels 29 escenaris que acolliran activitats del festival. Per cert: si voleu saber com va començar tot, no us perdeu l'entrevista a Salvador Sunyer publicada al suplement Cultura(s) el 17 de setembre passat.

Els de casa s'ho mereixen tot El cert és que, a més de ser el festival que acull un nombre més gran de **propostes internacionals**, el TA s'ha convertit també en un gran propulsor i coproductor de la creativitat local. Com a mostra, aquí teniu In Memoriam. La quinta del biberó, l'espectacle inaugural dirigit per Lluís Pasqual i que ret homenatge a aquells nois que, amb tot just disset anys, van ser enviats a combatre i morir a la batalla de l'Ebre. I també Who is me. Pasolini, l'espectacle de clausura, dirigit per Àlex Rigola i interpretat per Gonzalo Cunill, que s'endinsarà en les paraules de l'úl-

Rufus

Wainwright.

En dansa, tindreu el mes nou
de **La Veronal**, Maria Pagès
i el meu flamenc preferit,
l'hipnòtic **Israel Galván**.
Però jo no em perdria per
res l'homenatge a la música
disco i a aquella *Febre del*dissabte nit que **Pere Fau**-

muntatge del mestre Lupa diri-

git en català (Davant la jubila-

ció, un Thomas Bernhard tan

demolidor com sempre), la no-

va versió d'un dels grans èxits

del teatre contemporani (l'obra

de Yasmina Reza Art), el mo-

nòleg de Mouawad presentat

cor) o les noves propostes dra-

matúrgiques de creadors i cre-

adores tan estimulants com ara

per La Perla 29 (Un obús al

tim poema escrit pel gran Pier Paolo abans del seu assassinat. I entremig tindrem el primer ra ens proposa a Sweet Fever: potser fins i tot s'hi deixarà caure Travolta.

Els bojos pel circ tenen garantida la diversió gràcies a la visita del **Cirque Éloize** i el seu Cirkopolis. Els cinèfils, una cita obligatòria amb la preestrena de la nova d'Albert Serra, La mort de Louis XIV. Els bons coneixedors dels sons de Cabosanroque s'han de deixar caure per la seva instal·lació No em va fer Joan Brossa. Les persones a les quals els agradi comprovar com els nostres autors poden actuar com a boxejadors, no es poden perdre la nova edició del Torneig de dramatúrgia catalana. I els fanàtics del teatre que es fa amb objectes han de saber que Xavier Bobés, Shaday Larios i Jami Oligor, tres especialistes en el tema, han muntat una agència de detectius dedicada

TEMPORADA ALTA. FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA

als objectes perduts que es diu

El Solar: a Primer àlbum conei-

xereu els seus primers casos.

GIRONA-SALT. DEL 30/9 AL 4/12.
TEL. 972 402 004.

15% DE DTE.
(NO APLICABLE AL TORNEIG DE
DRAMATÚRGIA CATALANA, A
LLIBRÀLEGS NI A PROGRAMACIÓ
FAMÍLIA). ●Temporada-alta.net

30/09/16

Prensa: Semanal (Viernes) Tirada: 86.294 Ejemplares Difusión: 74.802 Ejemplares

Sección: CULTURA Valor: 9.600,00 € Área (cm2): 855,9 Ocupación: 100 % Documento: 3/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

Quina torre de Babel escènica!

LAGARTIJAS TIRADAS AL SOL

SALA LA PLANETA. DATA I HORA-RIS: 11/10, 21H; 12/10, 12 | 18H. 18€. PAQUET 3 ESPECTACLES, 36€.

El cert és que aquestes sargantanes mexicanes no prenen el sol: estan massa ocupades creant un incisiu teatre-document que analitza a fons les febleses democràtiques, les misèries i els vincles entre narcotràfic i poder habituals al seu país. Enguany, per partida triple. D'una banda, visitant els estats de Tijuana i Veracruz. I de l'altra, donant-nos a conèixer amb Santiago Amoukalli una indígena comunitat nahua ben oblidada per part de tots els estats de la República.

LA MOUETTE (LA GAVINA)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA DATA I HORARI: 25/10, 21H. PREU: 12-36€.

Aquí teniu el gran Thomas Ostermeier –un dels talents inquestionables del teatre alemany contemporani- dirigint la versió francesa d'una de les obres mestres del rus Anton Txékhov representada per la companyia suïssa Théâtre de Vidy Lausanne. I al mig de tot plegat, unes vides que es mouen entre la passió i la resignació. I una gavina morta, el cadàver dissecat de la qual ens parla de l'oposició entre l'art que vol trencar esquemes i l'art del tot integrat en el sistema.

MITLEID

(COMPASSIÓ)

TEATRE DE SALT. DATA I HORARI: 28/10, 22H. PREU: 18-28€.

Després d'haver fet un terapèutic repàs de la història recent d'Europa amb la magnífi-ca **The Civil Wars**, ara el suís Milo Rau ens pregunta per què hi ha cadàvers individuals que semblen despertar en nosaltres més compassió que aquells altres acumulats en les massacres col·lectives. Això, mentre anem seguint pas a pas i mort a mort l'itinerari que segueixen els refugiats en la seva desesperada fugida de l'infern, en companyia dels actors del cèlebre Schaubühne Berlin.

CHILDREN OF NOWHERE (ELS NENS D'ENLLOC)

EL CANAL. DATA I HORARIS: 29/10, 21H. PREU: 36€.

Recordeu que Fabrice Murgia -uns dels més potents joves valors de l'escena belga- i la llegendària actriu Viviane De Muynck ens van fer recórrer la mítica Ruta 66 amb Ghost Road? Doncs ja podeu tornar a fer les maletes. Aquest cop (i com sempre passa amb Murgia, envoltats de projeccions) viatjarem també en el temps, per comprovar de quina manera la sinistra dictadura de Pinochet podia transformar el desert d'Atacama en un camp de concentració.

LA IRA DE NARCISO

TEATRE DE SALT. DATA I HORARIS: 31/10, 21H. PREU: 18-28€

Fa un parell d'anys, Sergio Blanco -un creador nascut a l'Uruguai però amb passaport francès- ens va deixar aclapa-rats explicant-nos la història d'un parricidi a Tebasland. I si llavors el referent mitològic era Èdip, aquesta vegada el trobarem en aquell altre Narcís seduït fins a la mort per la seva pròpia imatge. Vosaltres creieu que els actors porno són inevitablement narcisistes? Doncs aquí en teniu un de disposat a parlar, encara que les seves paraules tinguin implicacions criminals.

30/09/16

Prensa: Semanal (Viernes) Tirada: 86.294 Ejemplares Difusión: 74.802 Ejemplares

Página: 7

Sección: CULTURA Valor: 9.600,00 € Área (cm2): 854,0 Ocupación: 100 % Documento: 4/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

WERTHER!

TEATRE DE SALT. DATA I HORARIS: 5/11, 21H. PREU: 22-36€.

Quan Goethe va publicar el 1774 la cèlebre novel·la exaltadament romàntica que inspira aquesta proposta, molts joves tan desesperadament enamorats com el protagonista del relat van prendre com ell el camí del suïcidi. Ja se sap, eren altres temps. O potser no tant? El director alemany Nicolas Stemann i l'actor austríac Philipp Hochmair s'han proposat esbrinar què en resta d'aquell romanticisme extrem en l'època de les xarxes socials. I potser ens emportarem una sorpresa.

NICHT SCHLAFEN (SENSE DORMIR)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA. DATA I HORARIS: 4/11, 21H. 5/11, 18H. PREU: 12-36€.

I qui voldria dormir, quan tens a l'escenari una companyia tan excepcional com la formació flamenca Les Ballets C de la B, dirigida per Alain Platel? Tan amic com sempre de proposar-nos barreges musicals inversemblants, el creador de Gardenia farà conviure les simfonies de Mahler, els ritmes polifònics nascuts al Congo i els sons de la natura, i alhora reviurà un món immediatament anterior a l'esclat de la Primera Guerra Mundial.

CLEANSED (PURIFICATS)

EL CANAL. DATA I HORARI 12/11, 21H. PREU: 36€.

Quan el ritual purificador el fan el magistral i radical director lituà Oskaras Koršunovas i la suïcida i depressiva autora britànica Sarah Kane (la mateixa de Psicosi de les 4.48), cal preveure que en podem sortir ben tocats. Estrenada al Royal Court de Londres l'any 1998 (que és l'any anterior a la mort de Kane), l'obra té quelcom de malson sàdic ficat a les aules d'una estranya universitat regida per un metge cruel amb vocació de camell. Ens hi matriculem?

DE WELWILLENDEN (LES BENIGNES)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA. DATA I HORARIS: 19/11, 21H; 20/11, 18H. PREU: 12-36€.

Si heu llegit la novel·la de Jonathan Littlell -un dels textos més impressionants que s'hagin publicat en el que va de segle-, ja sabeu el terrible itinerari que us espera: Aue. l'oficial de les SS que ens fa de Ciceró pel tan dantesc escenari, no estalvia detalls a l'hora de descriure un grapat de matances massives de jueus. Però de ben segur que el geni visual del flamenc Guy Cassiers sabrà com transformar tant d'horror en un esdeveniment escènic.

BATTLEFIELD (CAMP DE BATALLA)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA. DATA I HORARIS: 25/11, 21H; 26/11, 18H. PREU: 12-36€.

Han passat més de tres dècades des que el gran mestre britànic Peter Brook va convertir les immensitats èpiques escrites en sànscrit del Mahabaratha en un espectacle de dotze hores (no res, comparat amb l'extensió i profunditat de l'original) que ja forma part de la història del teatre. Doncs més difícil encara: el geni no-nagenari de Brook –ajudat per la codirecció de Marie-Hélène Estienne- es retroba amb aquell monument literari per reduir-lo a 70 minuts.

La Vanguardia (Ed. Català) -Quèfem?

Barcelona

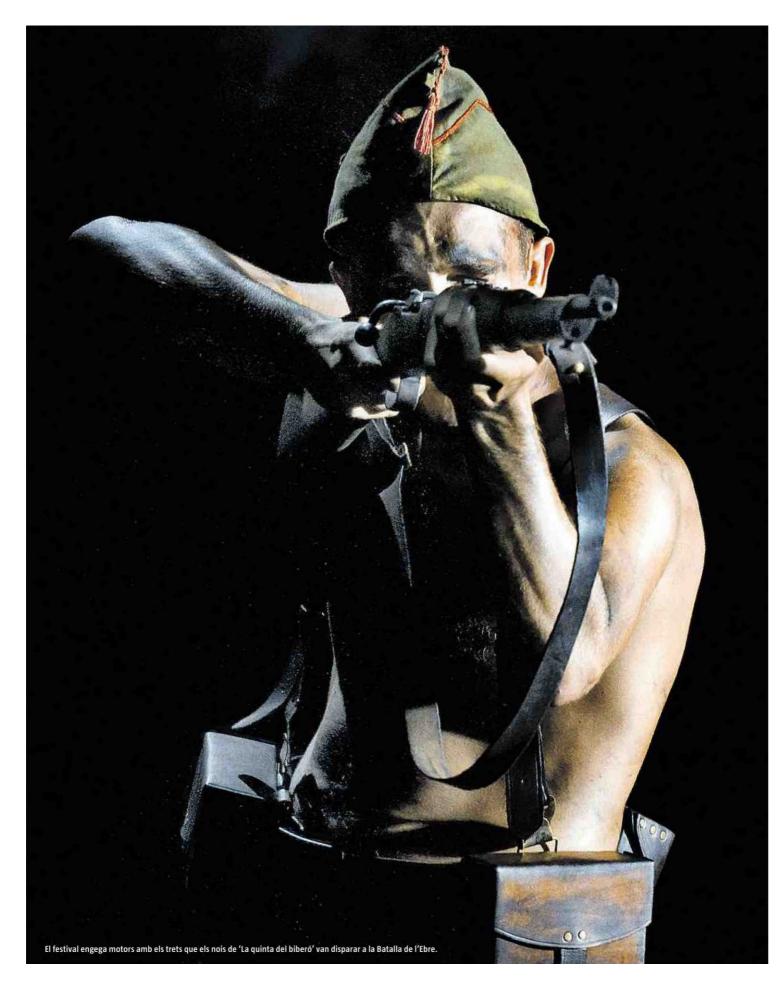
30/09/16

Prensa: Semanal (Viernes) 63.840 Ejemplares Tirada: Difusión: 55.273 Ejemplares

ALTA 105434067

Página: 4

Sección: CULTURA Valor: 8.107,00 € Área (cm2): 699,9 Ocupación: 84,45 % Documento: 1/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

30/09/16

Prensa: Semanal (Viernes) Tirada: 63.840 Ejemplares Difusión: 55.273 Ejemplares

Página: 5

Sección: CULTURA Valor: 7.574,00 € Área (cm2): 653,9 Ocupación: 78,9 % Documento: 2/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

TEMPORADA

EL FESTIVAL COMPLEIX EL SEU PRIMER QUART DE SEGLE OMPLINT GIRONA I SALT AMB UN CENTENAR DE PROPOSTES ESCÈNIQUES

RAMON OLIVER

Siguem sincers: l'art en general i les arts escèniques en particular -ja que ara toca parlar d'aquestes-són una cosa supèrflua, inútil, quelcom que no serveix per a res. Això ja ho sap una bona part de la classe política, com posa en evidència el comprensible poc cas que fa als sempre embafadors temes culturals. Però que t'ho digui el director d'un festival tan rellevant com ara Temporada Alta ja resulta més estrany. Doncs sí: Salvador Sunver, fent ostentació de la seva esmolada capacitat irònica, ho ha dit més d'un cop.

I de fet el festival no dubta a penjar un no menys irònic (i del tot insòlit i divertit) vídeo de presentació filmat a Benidorm -Pleasure Island; no us el perdeu!- en què presumeix literalment d'haver passat "25 anys fent coses inútils". Esclar que després Sunyer es posa més seriós per recordar-nos fins a quin punt aquesta cosa superflua anomenada cultura "permet cohesionar un país i donar-li ànima". Doncs només cal veure el que ha passat al llarg del darrer quart de segle amb aquest festival que ha acollit fins ara més de 1.300 espectacles signats per un llistat impactant de destacadíssims creadors locals i internacionals -41 països s'han deixat caure pel TA- i que funciona amb un envejable 90 per cent d'ocupació per adonar-te que Temporada Alta és un festival del tot cohesionat, amb moltíssima ànima i una mica miraculós: digueu-me si no és un miracle, això de ser -amb tots els respectes per la resta-el millor festival escènic de tots els que es fan i es desfan per Catalunya i, ja posats, per la resta de l'Estat espanyol comptant amb prou feines amb tres milions de pressupost!

Voleu més miracles? En aquest quart de segle, el TA ha passat dels quatre únics espectacles de la primera edició al centenar de propostes que al llarg de més de dos mesos -una durada també ben insòlita- desfilaran pels 29 escenaris que acolliran activitats del festival. Per cert: si voleu saber com va comencar tot, no us perdeu l'entrevista a Salvador Sunyer publicada al suplement Cultura(s) el 17 de setembre passat.

Els de casa s'ho mereixen tot

El cert és que, a més de ser el festival que acull un nombre més gran de propostes internacionals, el TA s'ha convertit també en un gran propulsor i coproductor de la creativitat local. Com a mostra, aquí teniu In Memoriam, La auinta del biberó, l'espectacle inaugural dirigit per Lluís Pasqual i que ret homenatge a aquells nois que, amb tot just disset anys, van ser enviats a combatre i morir a la batalla de l'Ebre. I també Who is me. Pasolini, l'espectacle de clausura, dirigit per Àlex Rigola i interpretat per Gonzalo Cunill, que s'endinsarà en les paraules de l'úl-

Wainwright.

tim poema escrit pel gran Pier Paolo abans del seu assassinat. I entremig tindrem el primer muntatge del mestre Lupa dirigit en català (Davant la jubilació, un Thomas Bernhard tan demolidor com sempre), la no-

va versió d'un dels grans èxits del teatre contemporani (l'obra de Yasmina Reza Art), el monòleg de Mouawad presentat per La Perla 29 (Un obús al cor) o les noves propostes dramatúrgiques de creadors i creadores tan estimulants com ara Josep Maria Miró, Clàudia Cedó, Jordi Prat i Coll, la compa-

Una mica de miscel·lània

Cal no oblidar que tot i ser un festival eminentment teatral, en el TA també hi caben concerts tan atractius com ara el que oferirà l'esplèndid Rufus Wainwright: ja sabeu que el seu talent està tan obert a Shakespeare com a Judy Garland i tan donat a la sobrietat de la balada autobiogràfica com a l'exhibició de glamur. En dansa, tindreu el més nou

de La Veronal, Maria Pagès i el meu flamenc preferit, l'hipnòtic Israel Galván. Però jo no em perdria per res l'homenatge a la música disco i a aquella Febre del dissabte nit que Pere Faura ens proposa a Sweet Fever: potser fins i tot s'hi deixarà caure Travolta.

Els bojos pel circ tenen garantida la diversió gràcies a la visita del **Cirque Éloize** i el seu Cirkopolis. Els cinèfils, una cita obligatòria amb la preestrena de la nova d'Albert Serra, La mort de Louis XIV. Els bons coneixedors dels sons de Cabosanroque s'han de deixar caure per la seva instal·lació No em va fer Joan Brossa. Les persones a les quals els agradi comprovar com els nostres autors poden actuar com a boxejadors, no es poden perdre la nova edició del Torneig de dramatúrgia catalana. I els fanàtics del teatre que es fa amb objectes han de saber que Xavier Bobés, Shaday Larios i Jami Oligor, tres especialistes en el tema, han muntat una agència de detectius dedicada als objectes perduts que es diu El Solar: a Primer àlbum coneixereu els seus primers casos.

TEMPORADA ALTA, FESTIVAL **DE TARDOR DE CATALUNYA**

GIRONA-SALT. DEL 30/9 AL 4/12. TEL. 972 402 004. 2 15% DE DTE. (NO APLICABLE AL TORNEIG DE DRAMATÚRGIA CATALANA, A LLIBRÀLEGS NI A PROGRAMACIÓ FAMÍLIA). • Temporada-alta.net

Prensa: Semanal (Viernes) Tirada: 63.840 Ejemplares Difusión: 55.273 Ejemplares

30/09/16

Página: 6

Sección: CULTURA Valor: 9.600,00 € Área (cm2): 859,8 Ocupación: 100 % Documento: 3/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

Quina torre de Babel escènica!

LAGARTIJAS TIRADAS AL SOL

SALA LA PLANETA. DATA I HORA-RIS: 11/10, 21H: 12/10, 12 | 18H. 18€. PAQUET 3 ESPECTACLES, 36€.

El cert és que aquestes sargantanes mexicanes no prenen el sol: estan massa ocupades creant un incisiu teatre-document que analitza a fons les febleses democràtiques, les misèries i els vincles entre narcotràfic i poder habituals al seu país. Enguany, per partida triple. D'una banda, visitant els estats de Tijuana i Veracruz. I de l'altra, donant-nos a conèixer amb Santiago Amoukalli una indígena comunitat nahua ben oblidada per part de tots els estats de la República.

LA MOUETTE (LA GAVINA)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA DATA I HORARI: 25/10, 21H. PREU: 12-36€

Aquí teniu el gran Thomas Ostermeier -un dels talents inquestionables del teatre alemany contemporani- dirigint la versió francesa d'una de les obres mestres del rus Anton Txékhov representada per la companyia suïssa Théâtre de Vidy Lausanne. I al mig de tot plegat, unes vides que es mouen entre la passió i la resignació. I una gavina morta, el cadàver dissecat de la qual ens parla de l'oposició entre l'art que vol trencar esquemes i l'art del tot integrat en el sistema.

MITLEID (COMPASSIÓ)

TEATRE DE SALT. DATA I HORARI: 28/10, 22H. PREU: 18-28€.

Després d'haver fet un terapèutic repàs de la història recent d'Europa amb la magnifica **The Civil Wars**, ara el suís Milo Rau ens pregunta per què hi ha cadàvers individuals que semblen despertar en nosaltres més compassió que aquells altres acumulats en les massacres col·lectives. Això, mentre anem seguint pas a pas i mort a mort l'itinerari que segueixen els refugiats en la seva desesperada fugida de l'infern, en companyia dels actors del cèlebre Schaubühne Berlin.

CHILDREN OF NOWHERE (ELS NENS D'ENLLOC)

EL CANAL. DATA I HORARIS: 29/10, 21H. PREU: 36€

Recordeu que Fabrice Murgia -uns dels més potents joves valors de l'escena belga- i la llegendària actriu Viviane De Muynck ens van fer recórrer la mítica Ruta 66 amb Ghost Road? Doncs ja podeu tornar a fer les maletes. Aquest cop (i com sempre passa amb Murgia, envoltats de projeccions) viatjarem també en el temps, per comprovar de quina manera la sinistra dictadura de Pinochet podia transformar el desert d'Atacama en un camp de concentració.

LA IRA DE NARCISO

TEATRE DE SALT. DATA I HORARIS: 31/10, 21H. PREU: 18-28€

Fa un parell d'anys, Sergio Blanco -un creador nascut a l'Uruguai però amb passaport francès- ens va deixar aclaparats explicant-nos la història d'un parricidi a **Tebasland**. I si llavors el referent mitològic era Èdip, aquesta vegada el trobarem en aquell altre Narcís seduït fins a la mort per la seva pròpia imatge. Vosaltres creieu que els actors porno són inevitablement narcisistes? Doncs aquí en teniu un de disposat a parlar, encara que les seves paraules tinguin implicacions criminals.

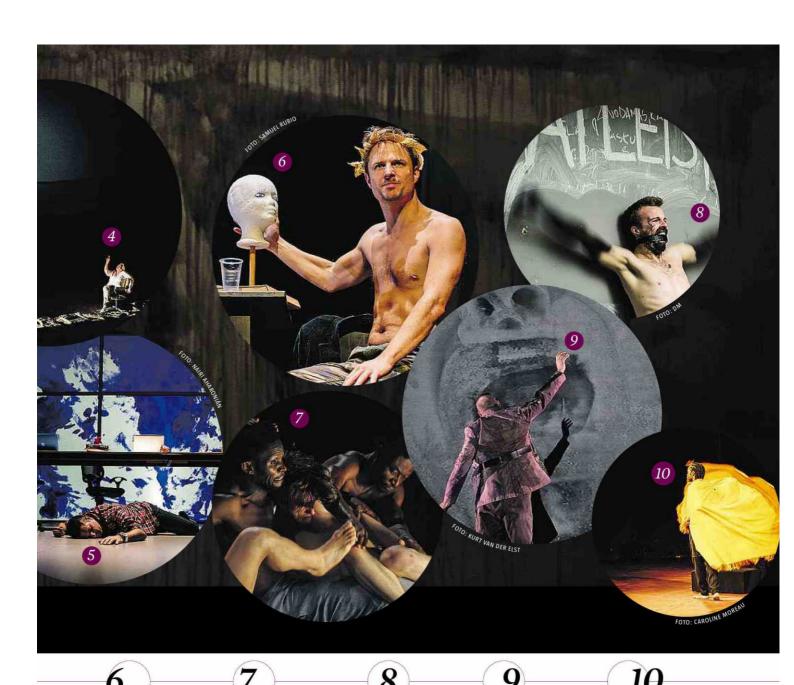
Prensa: Semanal (Viernes)
Tirada: 63.840 Ejemplares
Difusión: 55.273 Ejemplares

Cód: 10543406

Página: 7

Sección: CULTURA Valor: 9.600,00 € Área (cm2): 855,4 Ocupación: 100 % Documento: 4/4 Autor: RAMON OLIVER Núm. Lectores: 714000

WERTHER!

TEATRE DE SALT. DATA I HORARIS: 5/11, 21H. PREU: 22-36€.

Quan Goethe va publicar el 1774 la cèlebre novel·la exaltadament romàntica que inspira aquesta proposta, molts joves tan desesperadament enamorats com el protagonista del relat van prendre com ell el camí del suïcidi. Ja se sap, eren altres temps. O potser no tant? El director alemany Nicolas Stemann i l'actor austríac Philipp Hochmair s'han proposat esbrinar què en resta d'aquell romanticisme extrem en l'època de les xarxes socials. I potser ens emportarem una sorpresa.

NICHT SCHLAFEN (SENSE DORMIR)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA. DATA I HORARIS: 4/11, 21H. 5/11, 18H. PREU: 12-36€.

I qui voldria dormir, quan tens a l'escenari una companyia tan excepcional com la formació flamenca Les Ballets C de la B, dirigida per Alain Platel? Tan amic com sempre de proposar-nos barreges musicals inversemblants, el creador de Gardenia farà conviure les simfonies de Mahler, els ritmes polifònics nascuts al Congo i els sons de la natura, i alhora reviurà un món immediatament anterior a l'esclat de la Primera Guerra Mundial.

CLEANSED (PURIFICATS)

EL CANAL. DATA I HORARI: 12/11, 21H, PREU: 36€.

Ouan el ritual purificador el fan el magistral i radical director lituà Oskaras Koršunovas i la suïcida i depressiva autora britànica Sarah Kane (la mateixa de Psicosi de les 4.48), cal preveure que en podem sortir ben tocats. Estrenada al Royal Court de Londres l'any 1998 (que és l'any anterior a la mort de Kane), l'obra té quelcom de malson sàdic ficat a les aules d'una estranya universitat regida per un metge cruel amb vocació de camell. Ens hi matriculem?

DE WELWILLENDEN (LES BENIGNES)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA. DATA I HORARIS: 19/11, 21H; 20/11, 18H. PREU: 12-36€.

Si heu llegit la novel·la de Jonathan Littlell –un dels textos més impressionants que s'hagin publicat en el que va de segle-, ja sabeu el terrible itinerari que us espera: Aue, l'oficial de les SS que ens fa de Ciceró pel tan dantesc escenari, no estalvia detalls a l'hora de descriure un grapat de matances massives de jueus. Però de ben segur que el geni visual del flamenc Guy Cassiers sabrà com transformar tant d'horror en un esdeveniment escènic.

BATTLEFIELD (CAMP DE BATALLA)

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA. DATA I HORARIS: 25/11, 21H; 26/11, 18H. PREU: 12-36€.

Han passat més de tres dècades des que el gran mestre britànic Peter Brook va convertir les immensitats èpiques escrites en sànscrit del Mahabaratha en un espectacle de dotze hores (no res, comparat amb l'extensió i profunditat de l'original) que ja forma part de la història del teatre. Doncs més difícil encara: el geni nonagenari de Brook -ajudat per la codirecció de Marie-Hélène Estienne- es retroba amb aquell monument literari per reduir-lo a 70 minuts.

29/09/16

Barcelona Prensa:

Tirada: 22.564 Ejemplares
Difusión: 13.650 Ejemplares

Diaria

1 Table 1 To Table 2 T

Sección: CULTURA Valor: 4.161,00 € Área (cm2): 907,9 Ocupación: 93,5 % Documento: 1/2 Autor: LAURA SERRA * BARCELONA Núm. Lectores: 124000

ARTS ESCÈNIQUES

20

imperdibles del Temporada Alta

El festival gironí arriba als 25 anys d'història i ho celebra programant, a partir de demà, 100 espectacles escènics, una nòmina exuberant de la qual subratllem els més destacats

LAURA SERRA * BARCELONA

• 'Battlefield', de Peter Brook

Cada nou espectacle de Peter Brook és un esdeveniment –és el director que més vegades ha estrenat al Temporada Alta, serà la desena–. Però és que Camp de batalla és un condensat que torna a l'univers de la seva producció més llegendària, el clàssic indi Mahabharatta.

TEATRE MUNICIPAL, 25 i 26 DE NOVEMBRE

• 'La mouette', d'Ostermeier El director de la Schaubühne de Ber-

lín dirigeix per al Théâtre de Vidy-Lausanne una versió de *La gavina* d'Olivier Cadiot que trasllada el clàssic a l'actualitat i a una concentració espacio-actoral sorprenent.

TEATRE MUNICIPAL, 25 D'OCTUBRE

• 'Nicht Schlafen', d'Alain Platel

El creador belga de Les Ballets C de la B presenta un dels hits de la rentrée a Europa. Sense dormir parteix de la música de Mahler i la seva època, l'Europa de preguerra, i la barreja amb la tradició polifònica africana per traçar certs paral·lelismes amb l'actualitat i la seva obra.

TEATRE MUNICIPAL, 415 DE NOVEMBRE

• 'Cleansed', de Korsunovas

Si a la radicalitat del lituà Oskaras Korsunovas hi sumem un dels brutals textos de la dramaturga Sarah Kane, el resultat promet ser explosiu. L'autora va dir que a *Purificats* s'havia inspirat en la frase de Roland Barthes: "Estar enamorat és com ser a Auschwitz".

EL CANAL, 12 DE NOVEMBRE

• 'De Welwillenden', de Cassiers

El belga Guy Cassiers poua en el racó més profund i fosc de l'ésser humà adaptant *Les benignes* de Jonathan Littell: l'extermini jueu des del punt de vist d'un oficial nazi.

TEATRE MUNICIPAL, 19 i 20 DE NOVEMBRE

DESCOBERTES

• 'Mitleid', de Milo Rau

Assagista, sociòleg i director, el suís Milo Rau va fundar la companyia International Institute of Political Murder per documentar esdeveniments històrics a través de les arts. A Compassió se'n va al Congo i al violent conflicte entre hutus i tutsis. TEATRE DE SALT, 28 D'OCTUBRE

• 'La ira de Narciso' de S. Blanco

L'uruguaià Sergio Blanco havia visitat Temporada Alta com a actor de Tebasland. Gràcies als lligams llatinoamericans del festival ara hi debuta com a director amb un thriller que barreja el mite de Narcís, un crim, un director i un actor porno.

• 'Equal Elevations', La Veronal La companyia de Marcos Morau és la que té més projecció de la dansa con-

Referent El festival estrenarà el desè muntatge de Peter Brook, 'Battlefield'

Experiment Krystian Lupa dirigeix per primera vegada una companyia catalana

temporània catalana, però encara ha d'arribar a un públic més ampli. Ara el punt d'inspiració és una escultura de Richard Serra, una peça sobre el bombardeig de Gernika i l'atac a Bengasi, i la música de Steve Reich. CASINO DE GIRONA, 22 DE NOVEMBRE

• 'António e Cleópatra', de Tiago Rodrigues

La lectura contemporània d'un clàssic de Shakespeare servirà per presentar un director portuguès de renom internacional però debutant al nostre país i la seva visió de la parella a través d'un duo de ballarins.

TEATRE DE SALT, 26 DE NOVEMBRE

• 'Acceso', de Pablo Larraín

El cineasta xilè Pablo Larraín (l'autor de les impactants *No* i *El club*) salta al teatre en un monòleg protagonitzat pel seu actor fetitxe (Roberto Farías), que interpreta un home obsessionat per deixar de ser un marginal.

LA PLANETA, 2 DE DESEMBRE

ESTRENES

'Davant la jubilació', de Lupa

El director polones Krystian Lupa dirigeix per primera vegada una companyia catalana (Mercè Arànega, Pep Cruz i Marta Angelat) per adaptar amb el seu habitual rigor i concisió l'implacable *Davant la jubilació* de Thomas Bernhard.

EL CANAL, 14 i 15 D'OCTUBRE

• 'Who is me', d'Àlex Rigola

El nou director dels Teatros del Canal ha trobat el gust a embarcar-se en adaptacions d'alta volada literària. Després de Lorca i Sales ara és el poema autobiogràfic de Pasolini *Poeta de les cendres*, que Gonzalo Cunill protagonitzarà per a 30 espectadors. TEATRE MUNICIPAL, 213 DE DESEMBRE

• 'El solar - Primer àlbum'

Xavier Bobés, Shaday Larios i Jomi Oligor s'instal·laran durant tres mesos en un espai i investigaran com si fossin detectius privats els objectes abandonats, que convertiran en materials escènics.

C/DELALLEBRE, 1, DEL'11 AL 2 DE NOVEMBRE

Nova creació de Rocío Molina

Amb María Pagés i Israel Galván, formen el trio flamenc del festival. Molina, que ha obert el flamenc a nous horitzons, presenta una carta blanca que uneix força i fragilitat.

'No em va fer Joan Brossa'

En l'any en què el TNC dedicarà un focus a Joan Brossa, el festival s'avança i estrena una instal·lació plasticosonora de Cabosanroque que es vol acostar a la seva obra a través del so d'andròmines.

CASA DE CULTURA, DEL 8 AL 19 DE NOVEMBRE

• 'Cúbit', de Josep Maria Miró

Un dels dramaturgs contemporanis amb més galons (autor de l'exporta-

Diaria Tirada: 22.564 Ejemplares Difusión: 13.650 Ejemplares

Prensa:

Sección: CULTURA Valor: 3.797,00 € Área (cm2): 828,6 Ocupación: 85,33 % Documento: 2/2 Autor: LAURA SERRA * BARCELONA Núm. Lectores: 124000

da El principi d'Arquimedes) es troba amb la companyia La Ruta 40 (El llarg dinar de Nadal) en un espectacle sobre la memòria, els relats oficials i les versions de la realitat. SÄIÄ IÄ ÄIÄÄETÄ, DEL∭O DESETEMBREÄL 2 DØDØTUBRE

'Dybbuk', de Jan Vilanova

El dramaturg de la companyia Sixto Paz, un dels noms a seguir, treballa la ficció a partir de fets i personatges reals. Aquí, recorre la biografia de l'escriptor francès Romain Gary. SN LN 1N NLNN ETN, 2N DEN ON EMBRE

• 'La llavor del foc' de C. Subirós

Una aposta per nous públics: un es pectacle de Carlota Subirós i interpretat per Babou Cham concebut per a alumnes que explica el món a través d'històries de tradició oral. ESMOLES DEMRIMMRIM

o'Pluja', de Guillem Albà i C. Peya

El clown de moda canvia de registre i suma el seu talent al de la pianista Clara Peya en un espectacle íntim en què viatgen per la vulnerabilitat amb totes les armes escèniques. TENTRE MUN KINN L. HO DENTUBRE

•'In memoriam', de Lluís Pasqual La inauguració del festival, demà, serà un homenatge a la Quinta del Biberó, un documental escènic amb què Lluís Pasqual canvia de registre i fa justícia als vencuts.

TENTRE MUNICIPAL NO NI DADATUBRE

Welwillenden (Les benignes), Cassiers. 02. La mouette (La gavina). de Thomas Ostermeier. 03. Davant la iubilació, de Krystian Lupa. 04. Cúbit, de La Ruta 40. TEMPORADA ALTA

Salvador Sunyer DIRECTOR DEL FESTIVAL TEMPORADA ALTA

"Som un país ideal perquè la cultura en sigui un motor"

BARCELONA

El Temporada Alta és una de les grans cites de les arts escèniques a tot l'Estat. En un quart de segle s'ha consolidat com un aparador escènic i un motor de producció, a més de ser un dels pocs espais on gaudir de teatre internacional. Ha sigut un generador de referents i d'un imaginari col·lectiu en renovació constant. Però per al director del Temporada Alta va molt més enllà d'una programació de teatre: és una aposta per vertebrar un país cohesionat.

En el curtmetratge de presentació de l'edició actual dieu: "Temporada Alta, 25 anys fent coses inútils". Els últims anys s'ha instal·lat aquesta idea que la cultura és inútil o, pitjor, que és un malbaratament de diner públic. En part és així per la crisi, perquè es veuen altres necessitats de primer ordre, però també perquè el nostre país, i tots els països, estan perdent el sentit de comunitat, de pertinença, en favor d'una globalització absurda que consisteix en cinc o sis paràmetres que valen a qualsevol lloc.

¿És l'extensió del liberalisme a la cultura?

Més que això, una forma utilitarista en funció de resultats a curt termini. Fa anys, això era un tema de la dreta i ara hi ha una part de l'esquerra que s'hi ha agafat. Un savi xinès deia: "Tothom coneix la utilitat del que és útil, però pocs coneixen la utilitat del que és inútil". Nosaltres creiem que el teatre i, per tant, la cultura, no té una utilitat immediata, sinó que t'obre a mons que no coneix ningú i alhora dibuixa el que serà el futur d'un país, d'una gent,

Què és, per a tu, el Temporada Alta? A part de ser un festival, que és obvi, ens agradaria que anés obrint camins a una altra manera de fer les coses, que elimini la idea que hi ha coses que són per a una elit selecta, i d'altres, per a les masses. Si es fa bé, si tothom hi posa el seu gra de sorra, l'obra més rabiosament contemporània pot tocar algú de qualsevol classe social i qualsevol formació.

Arriba a prou públic, el festival? No. Arriba a molt més públic del que sol anar a actes culturals, però l'objectiu és que hi vagi absolutament En aquest sentit, la cultura ens

I sobretot ens cohesiona, ens dóna un imaginari i, per tant, unes vivèn-cies comunes. També dóna una veu a un país i, per tant, la capacitat de parlar i intercanviar amb altres.

Com es programa un festival amb 100 espectacles que busca tant la creació local i la dramatúrgia catalana com la internacional?

Nosaltres mirem on som i mirem les capes de ceba que és una societat-la gironina, la catalana i la internacional-, i busquem que hi hagi espectacles per al màxim de grups de persones que hi ha. I, sobretot, intentem que any rere any la gent vagi passant capes o, com en diuen ara, pantalles

El model públic-privat que té el festival és una bona solució?

Tots els models són bons o dolents, depèn de com es facin. El nostre, aquí, és força nou i ha sortit sobre la marxa, i és possible perquè el fa Bitò, que a part del festival fa altres coses que donen uns guanys que permeten aguantar la tresoreria. Què requereix, model? Presentar els comptes

clars i auditats, i tenir present els teus objectius, perquè reps diners públics. Nosaltres no ens podem queixar, perquè totes les administracions hi aporten, si bé sense els 900.000 euros d'empreses seria una altra cosa [el pressupost és de 3 milions]. Tenim en un país que des del punt de vista d'inversió cultural és quasi al Tercer Món. Però dit això, has de treure el màxim rendiment del que tens.

Com s'imagina el Temporada Alta del futur?

Que arribi a tothom i se centri en la creació contemporània. Però, més important: jo voldria aconseguir que aquesta zona fos una ciutat del teatre, que l'escena fos un fil conductor de la ciutat, amb ensenyaments especialitzats, FP, empreses i com més artistes millor.

Encara heu d'anar explicant què és

Temporada Alta? Més que què és, hem d'explicar el sentit del festival i sobretot quin sentit hauria de tenir la cultura. Catalunya és un país ideal perquè la cultura en sigui un motor. Només cal mirar la història: el nostre país ha sigut potent en això.

21/09/16

Prensa: Diaria

Tirada: 11.438 Ejemplares Difusión: 9.335 Ejemplares

Página: 24

Sección: LOCAL Valor: 912,00 € Área (cm2): 177,2 Ocupación: 18,61 % Documento: 1/1 Autor: Joan Ventura Núm. Lectores: 37340

LA GALERIA

Joan Ventura

Una Temporada cada vegada més Alta

I 1992, l'any dels fastos olímpics, naixia humilment a Girona el festival de teatre Temporada Alta, que, per tant, celebra el quart de segle programant un grapat de bons espectacles de teatre, dansa, circ, música i cinema. No hi ha celebracions de cara a la galeria, només una oferta d'un centenar d'espectacles que es podran veure durant dos mesos llargs a nou municipis, tot i mantenir el gruix del programa entre Girona i Salt, on va començar tot. No recordo quina obra vaig veure el primer any, però del segon tinc present Juan Echanove fent literalment de porc, i fins avui hi he anat descobrint tota mena de treballs. El festival ha portat noms com les mítiques Hanna Schygulla i Isabelle Huppert, o els grans Toni Servillo, quan havia vampiritzat Giulio Andreotti a Il divo, o Jean-Louis Trintignant, que va protagonitzar un

Un dels mèrits dels promotors és haversabut anar obrint les portes als diferents gèneres artístics

monòleg a Salt poc després de la dramàtica mort de la seva filla. Temporada Alta ens ha mostrat els millors directors de teatre europeu. Només aquest any podrem veure obres dirigides per Peter Brook, que té 91 anys, Thomas Ostermeier, Oskaras Korsunovas, Alain Platel o el polac Krystian Lupa, l'actual número u, que en aquesta ocasió dirigirà tres veterans actors catalans: Marta Angelats, Mercè Arànega i Pep Cruz. Menció es-

pecial mereix Guy Cassiers, que dirigeix Les benignes, la celebrada novel·la de Jonathan Littell, un escriptor francoamericà que resideix a Barcelona, i que és una coproducció del festival. Un dels mèrits dels promotors és haver sabut anar obrint les portes als diferents gèneres artístics (es podran veure pel·lícules d'Isaki Lacuesta i Isa Campo, Agustí Villaronga –un homenatge a la Rosa Novell-, Albert Serra, Lluís Galter, Christophe Farnarier o Llàtzer Garcia, tots ells vinculats a les comarques gironines, llevat del mallorquí Villaronga). És molt recomanable el vídeo de presentació del festival The Pleasure Island (L'illa del plaer), dedicat a tots els que pensen que la cultura no és només entreteniment. A més de l'aposta per un treball social i educatiu, una altra línia artística que s'ha anat potenciant és la connexió iberoamericana, sobretot amb el teatre argentí, però també el brasiler i el mexicà. Del total d'espectacles, 61 són d'autoria catalana i 30 d'internacionals, que procedeixen de 18 països diferents.

22/09/16

Prensa: Semanal (Jueves) Tirada: 150.000 Ejemplares Difusión: 115.000 Ejemplares

105252798

Página: 26

Sección: OTROS Valor: 7.440,00 € Área (cm2): 541,7 Ocupación: 100 % Documento: 1/2 Autor: Núm. Lectores: 51000

Temporada Alta

Ostermeier, Miró, Koršunovas, Brook, Rigola, Cassiers... El festival gironí celebra 25 anys amb una programació espectacular

Motius

per anar

a Girona

i Salt per

veure el

millor

teatre i

dansa del

moment

EL FESTIVAL TEMPORADA ALTA

arriba enguany a la 25a edició amb una programació de traca i mocador. Del 30 de setembre al 4 de desembre, tindrem molts motius per anar a Girona i Salt per veure el millor teatre i dansa del moment. Aquí teniu la nostra tria de la programació.

In memoriam

Els nois de la nova fornada de La Kompanyia del Teatre Lliure es posen sota les ordres de Lluís Pasqual per donar vida a un text escrit pel mateix director sobre la quinta del biberó, aquells joves de 17 anys que van lluitar a la batalla de l'Ebre. Estirant d'un

fil familiar, Pasqual ret homenatge a tota aquella gent. Amb aquest espectacles'inaugura la 25a edició del Temporada Alta.

→ T. Municipal. 30 de setembre i 1 d'octubre.

Davant la jubilació

Untext claude Thomas Bernhard

basat en fets reals revisitat per qui millor interpreta a Europa la veu del dramaturg austriac, Krystian Lupa, que dirigeix per primer cop una companyia catalana. Marta Angelat, Pep Cruz i Mercè Aránega celebraran l'aniversari del lider nazi Himmler molts anys després de la fi de la Segona Guerra Mundial. Un

retrat d'una familia intoxicada pel nazisme. A l'extrem de l'actualitat. →El Canal, 14 | 15 d'octubre.

Mitleid

El creador suís Milo Rau s'endinsa en un dels temes més candents de l'actualitat: les rutes dels refugiats. Poca broma. Un semidocumental basat en entrevistes a treballadors d'ONGs i víctimes de la guerra a Africa i Europa que questiona els límits del compromís, la compassió il'humanisme.

→Teatre de Salt, 28 d'octubre.

Children of nowhere

Fabrice Murgia és un d'aquests grans directors contemporanis que hem pogut veure créixer des del Temporada Alta. Ara ens descobreix un camp de concentració perdut en una antiga

22/09/16

Prensa: Semanal (Jueves)
Tirada: 150.000 Ejemplares
Difusión: 115.000 Ejemplares

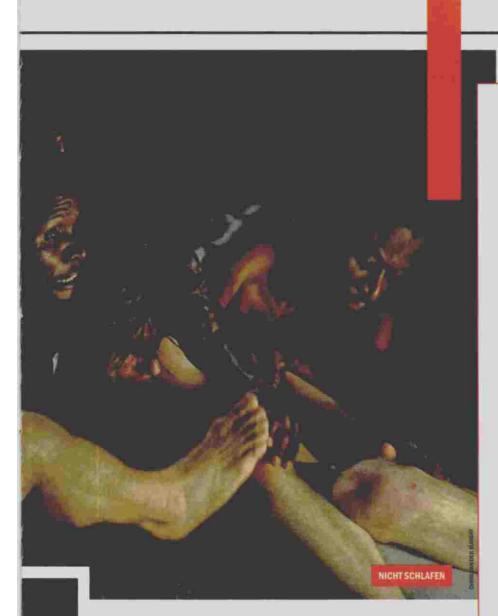
ód: 105252798

Contingut Patrocinat

Página: 27

Difusión: 115.000 Ejemplares

Sección: OTROS Valor: 7.440,00 € Área (cm2): 501,2 Ocupación: 100 % Documento: 2/2 Autor: Núm. Lectores: 51000

mina de sal de Chacabuco (Xile) que va acollir 1.800 presos polítics entre el 1973 i el 1974.

→ El Canal. 29 d'octubre.

La ira de Narciso

Sergio Blanco, director i autor francouruguaià, presenta aquesta obra situada entre quatre parets d'hotel, entre les quals un home reflexiona sobre la bellesa, s'entrevista amb un actor porno i se sent molt encuriosit per uns fets violents. L'actor Gabriel Calderón posa el cos i la cara a aquest claustre de solitud.

→ Teatre de Sait. 31 d'octubre.

Nicht Schlafen

Un dels grans genis europeus: Alain Platel. Al capdavant dels seus Les ballets C de la B va inventar una nova manera d'acostar-se a la dansa. Al Temporada Alta presenta un gran muntatge sobre els convulsos primers anys del segle XX que arriba fins a la gran crisi de la Primera Guerra Mundial

→ Teatre Municipal, 4 I 5 de novembre.

De Welwillenden

Si hi ha una novel·la que hagi marcat una època aquest segle aquesta és, sens dubte, Les benignes de Jonathan Littell, la història d'un oficial nazi que, com si escrivís les seves memòries, relata tot el que va veure i fer durant la Segona Guerra Mundial. A Girona podreu veure l'adaptació que n'ha fet Guy Cassiers, un dels directors europeus més prestigiosos, amb la col·laboració de l'holandesa Toneelgroep d'Ivo van Hove i la flamenca Toneelhuis.

→Teatre Municipal. 19 | 20 de novembre.

Has de saber...

1. EL FESTIVAL DE TARDOR

El Temporada Alta va néixer a Salt ara fa 25 anys i s'ha expandit pel territori gironí, fins a tenir els seus espectacles repartits entre Girona i Salt. En aquests anys s'ha convertit en el veritable festival de tardor de Catalunya i té una creixent presència internacional sense oblidar, això sí, el suport al talent nacional.

2. MÉS FUNCIONS

Assumim-ho: les entrades del Temporada Alta volen. Tenen moltíssimes funcions plenes, tant de grans noms com Lupa, Platel o Ostermeler, com dels projectes de casa. Tot i això, no us atabaleu si trobeu una funció plena: a mesura que s'esgoten funcions el festival n'obre d'altres, en dies consecutius o altres horaris, perquè pugueu gaudir del millor teatre.Ah, i et donen l'opció d'avisar-te si s'esgoten les entrades! Estigueu atents a la seva web!

3. UNA APP MOLT ÚTIL

Tenir l'app del Temporada Alta al mòbil té avantatges: es pot consultar i comprar entrades dels espectacles, es poden afegir les funcions directament al calendari personal i marcar els preferits. Ah, i només per descarregar-vos-la podreu guanyar algunes de les entrades que sortegen!

4. ÚLTIMA HORA

Si sou d'aquells que desperteu a última hora i sempre us quedeu sense entrades, estigueu atents: a l'app del festival, de la qual ja n'hem parlat, trobareu un espai on fer una repesca. Si activeu les notificacions push, rebreu avisos immediats de noves funcions i d'alliberament d'entrades. Aquesta és la vostra!

5. EL VÍDEO

Som molt fans de l'anunci promocional del Temporada Alta, situat al Manhattan de la costa valenciana: Benidorm. Amb el nom The Pleasure Island la productora Nanouk Films i el festival han volgut reivindicar la cultura feta i rebuda amb esforç. Mireu-lo: us encantarà!

Prensa: Diaria

Tirada: 27.220 Ejemplares Difusión: 19.476 Ejemplares

Pagina: 32

ción: CULTURA Valor: 7.144,00 € Área (cm2): 636,3 Ocupación: 67,34 % Documento: 1/1 Autor: JACINTO ANTÓN, Barcelona El mismísimo Ma Núm. Lectores: 77904

El SS Max Aue explica en persona el exterminio de los judíos

Llega a Temporada Alta la versión teatral de 'Las benévolas', de Jonathan Littell, en un sobrecogedor espectáculo de tres horas dirigido por el belga Guy Cassiers

JACINTO ANTÓN, Barcelona El mismísimo Max Aue en persona explica, mirándote a los ojos, los crímenes perpetrados por él y sus colegas de las SS durante el exterminio de los judíos en la Segunda Guerra Mundial: las ejecuciones de los Eisantzgruppen en los barrancos ucranianos entre el fuego y los schnapps, la organización de los trenes a los campos, el gaseado en Auschwitz. "No me arrepiento de nada, hacía mi trabajo y basta". Ese es el núcleo de la versión teatral de Las benévolas (RBA, 2007), la famosa y controvertida novela con la que Jonathan Littell ganó el Goncourt y que ahora ha puesto en escena el director belga flamenco Guy Cassiers con su compañía Toneelhuis aliada con la holandesa Tooneelgroep Amsterdam. El montaje (De welwillenden, en neerlandés sobretitulado en catalán), llega a Temporada Alta este fin de semana (sábado y domingo, Teatre Municipal de Girona) como una de las citas más importantes del festival.

El espectáculo se estrenó el marzo pasado en Anvers y luego ha girado por Europa.

Cassiers, que firma la adaptación con Erwin Jans, ha concentrado la novela de Littlell (992 apretadas páginas, sin apenas puntos y aparte) en tres horas y media de espectáculo (con entreacto). La adaptación sigue de manera fiel la narración y el lector de la novela encontrará la mavoría de los pasajes más impresionantes: las matanzas en el Este, la herida de Max en Stalingrado causada por un francotirador, la partisana ahorcada, las conversaciones con Eichmann (el único personaje histórico que aparece en la función, interpretado por una actriz, Katelijne Damen) o con el pequeño violinista judío, la visita a Auschwitz, la caída de Berlín y la locura de los animales en el zoo devastado... También discusiones raciales como sobre los Bergju-

Una imagen del montaje de Las benévolas. / KURT VAN DER ELST

den, los judíos de las montañas, o filosóficas (sobre Platón).

¿Por qué quiso llevar Cassiers la novela a escena? "Me interesaba sobre todo porque ofrece un punto de vista bastante insólito de la Segunda Guerra Mundial que es no el de las víctimas, al que estamos habituados, sino el de los perpetradores", responde el director a este diario. "En Las benévolas, el 90 % del tiempo tienes el punto de vista de los verdugos". Ese es el punto de partida de la versión teatral. El personaje de Max Aue, recalca Cassiers, "habla directamente al público y le dice: 'Si estuvieras en mi situación, harías lo mismo, no se puede decir nunca: no mataré, es imposible'. Al espectador le repugna pero acaba pensando que hay algo de verdad. Hav elementos en cada individuo que cuando se encuentra en una situación así le hacen actuar de manera que nunca hubiera pensado. Y contextos políticos que te hacen desarrollar ese lado oscuro".

En su forma de explicarse en escena, Max Aue adquiere un aire de Ricardo III. Significativamente, el actor que lo interpreta (un fenomenal, estremecedor Hans Kesting) también encarnó al contrahecho rey shakespeariano, en Kings of war de Ivo Van Hove. "Lo escogí por su presencia imponente, sólido y grande aunque a la vez capaz de emanar un calor, un poder de seducción. Su actuación, la forma de mantener enganchado al público tres horas, es sensacional. Es cierto que Max tiene algo de Ricardo III en su forma directa de dirigirse al público y de invitarte a seguirlo en su recorrido. Como en Ricardo, hay algo magnético en él, en su discurso, en su afán de convencerte y arrastrarte, y a la vez una fisura. Porque en realidad es un personaje completamente inmoral".

De su adaptación dice que dada la longitud de la novela "tuve que hacer elecciones. He seguido el libro del principio al fin pero centrándome en el exterminio de los judios y menos en la situación familiar de Max y las referencias a la tragedia griega". Se evocan situaciones horribles. "Así es, en las que Max trata de implicar a la audiencia. Ves en sus ojos esas escenas, la muerte. Te confronta a todo eso interrogándote por tu propia responsabilidad"

Sorprende que no haya en absoluto iconografía nazi. Ni siquiera en los uniformes. "Fue una de las recomendaciones que me hizo Littell: nada de signos o emblemas. Es deliberado. Las benévolas no es un libro de historia, sino una novela, que alude a la condición humana. Esa imprecisión en la representación refuerza la dimensión de ficción del texto y le da mayor actualidad. Hubiera sido sencillo y epatante poner esvásticas pero hubiera desvirtuado nuestro propósito. Lo alarmante es el eco que tiene hoy lo que dice Max, ese populismo que ha triunfado en EE UU, ese uso agresivo de verdades simplificadas mezcladas con mentiras"

Con esvásticas o no, el Holocausto sube a escena con Max. "Eso me parece muy necesario, hay gente que olvida muy pronto, de aquello hace solo setenta años. Es importante entender cómo se llegó tan lejos. Cómo gente normal se convirtió en asesina. Es tan fácil como falso decir que eran todos psicópatas".

El espectáculo mantiene las cuestiones en torno a las pulsiones sexuales de Max y su homosexualidad. "Es muy interesante ver de nuevo con que ambigüedad trataba el nazismo eso: lo perseguía pero a la vez estaba allí. El libro, por supuesto, va mucho más lejos, pero yo tenía que ceñirme a la duración de una representación teatral".

En la adaptación aparecen crudas consideraciones sobre las funciones corporales, el sexo, los excrementos que provienen de la novela pero también estaban muy presentes en el libro anterior de Littell (de 2002) que también montó Cassiers, Lo seco y lo húmedo (RBA, 2009), centrado en el líder rexista y Obersturmbannführer de las SS Leon Degrelle. "Hay conexiones, claro, aquel era un libro sobre el uso manipulador del lenguaje para crear las categorías de lo propio y lo del enemigo".

¿Cómo impactan esos espectáculos sobre el nazismo en la sociedad belga, que vivió el colaboracionismo y ha visto nacer nuevos partidos populistas? "La ideología fascista atrajo a algunos en Bélgica y Degrelle aún tiene seguidores, pero la extrema derecha no viene a ver mis espectáculos. En todo caso, me parece importante ayudar a recordar lo peor de nuestra historia común europea, no olvide que Degrelle encontró acogedor refugio en España".

El País Madrid

> Prensa: Diaria

Tirada: 267.362 Ejemplares Difusión: 210.034 Ejemplares

17/11/16

Página: 34

n: CULTURA Valor: 16.846,00 € Área (cm2): 327,4 Ocupación: 34,65 % Documento: 1/1 Autor: JACINTO ANTÓN, Barcelona Elmismísimo Max Núm. Lectores: 1250000

El SS Max Aue explica en persona el exterminio

La versión teatral de 'Las benévolas', de Littell, llega al festival Temporada Alta

JACINTO ANTÓN, Barcelona El mismísimo Max Aue en perso-na explica, mirándote a los ojos, los crimenes perpetrados por él y sus colegas de las SS durante el exterminio de los judíos en la Segunda Guerra Mundial: las ejecuciones de los Einsatz-gruppen en los barrancos ucra-nianos entre el fuego y los schnapps, la organización de los trenes a los campos, el gaseado en Auschwitz... "No me arrepiento de nada; hacía mi trabajo y basta". Ese es el núcleo de la ver-sión teatral de *Las benévolas* (RBA, 2007), la famosa y controvertida novela con la que Jona-than Littell ganó el Goncourt y que ahora ha puesto en escena el director belga flamenco Guy Cassiers con su compañía Toneelhuis, aliada con la holandesa Tooneelgroep Amsterdam.

El montaje (De welwillenden, en neerlandés sobretitulado en catalán), llega a Temporada Alta responde el director a este diario. "En Las benévolas, el 90% del tiempo tienes el punto de vis-ta de los verdugos". Ese es el punto de partida de la versión teatral. El personaje de Max Aue, recalca Cassiers, "habla directamente al público y le dice: 'Si estuvieras en mi situación, harías lo mismo, no se puede decir nunca: no mataré, es imposible'. Al espectador le repugna, pero a lo largo de la representación acaba pensando que hay algo de verdad. Hay elementos en cada individuo que, cuando se encuentra en una situación así, le hacen actuar de manera que nunca hubiera pensado. Hay contextos políticos que te hacen desarrollar ese lado oscuro".

En su forma de explicarse en escena, Max Aue adquiere un aire de Ricardo III. Significativamente, el actor que lo interpreta (un fenomenal, estremecedo Hans Kesting) también encarnó

Una imagen del montaje de Las benévolas. / KURT VAN DER ELST

este fin de semana (sábado y do-mingo, Teatre Municipal de Girona) como una de las citas más importantes del festival.

Cassiers, que firma la adaptación con Erwin Jans, ha concentrado la novela de Littlell (992 apretadas páginas sin apenas puntos y aparte) en tres horas y media de espectáculo (con entreacto). La adaptación sigue de manera fiel la narración y el lector del libro encontrará la mayoría de sus pasajes más impresio-nantes: las matanzas en el Este, la herida en Stalingrado, la partisana ahorcada, las conversacio-nes con Eichmann (el único personaje histórico que aparece en la función, interpretado por una actriz, Katelijne Damen) o con el pequeño violinista judío, la visita a Auschwitz, la caída de Berlín y la locura de los animales en el zoo devastado.

¿Por qué quiso llevar Ca-ssiers la novela a escena? "Me interesaba, sobre todo, porque ofrece un punto de vista bastante insólito de la Segunda Guerra Mundial que es no el de las víctimas, al que estamos habituados, sino el de los perpetradores",

al contrahecho rey shakespea-riano en Kings of war, de Ivo Van Hove. "Lo escogí por su presencia imponente, sólido y grande aunque a la vez capaz de emanar un calor, un poder de seducción. Su actuación, la forma de mantener enganchado al públi-co tres horas es sensacional".

De su adaptación dice que, dada la longitud de la novela, tu-vo que hacer elecciones: "He seguido el libro del principio al fin, pero centrándome en el exterminio de los judíos y menos en la situación familiar de Max y las referencias a la tragedia griega"

Sorprende que no haya en absoluto iconografia nazi. Ni siquiera en los uniformes. "Fue una de las recomendaciones que me hizo Littell: nada de signos o emblemas. Es deliberado Las benévolas no es un libro de historia, sino una novela que alude a la condición humana. Esa imprecisión en la representación refuerza la dimensión de ficción del texto y le da mayor actualidad. Lo alarmante es el eco que tiene hoy lo que dice Max, ese populismo que ha triunfado en EE UU".

Prensa: Diaria

Tirada: 82.200 Ejemplares Difusión: 70.944 Ejemplares

Página: 48

Sección: CULTURA Valor: 14.200,00 € Área (cm2): 471,4 Ocupación: 47,65 % Documento: 1/1 Autor: JUSTO BARRANCO Barcelona Núm. Lectores: 714000

Una imagen de la adaptación teatral de Las benévolas que se verá en el teatro Municipal de Girona

El Holocausto sube a escena en Girona con 'Las benévolas'

Guy Cassiers adapta al teatro la novela de Jonathan Littell

JUSTO BARRANCO

Barcelona

El auge de los populismos en todo el mundo ha convertido la adaptación de la monumental novela Las benévolas, de Jonathan Littell, en más necesaria que nunca. El festival Temporada Alta de Girona se ha unido a varios festivales y teatros europeos para impulsar esta adaptación dirigida por el flamenco Guy Cassiers y que aterriza mañana y el domingo en el Municipal de Girona protagonizada por actores del Toneelhuis de Amberes y el Toneelgroep de Amsterdam. Uno de ellos es el holandés Hans Kesting (1960), quien da vida a Max Aue, un oficial de las SS a través de cuyo punto de vista la audiencia asiste a las decisiones que llevaron al Holocausto.

"Aue es un joven que ve el ascenso de Hitler y su gente y siente que va a haber un cambio en Alemania y quiere ser parte de él. Por eso se convierte en oficial de las SS. Al inicio dice que desde muy joven quiso ser parte de cambios radicales, que siempre estuvo interesado en las cosas absolutas. Ya en las SS, ve lo que sucede. Toma parte en cosas horribles, trata de hacer su trabajo y eso le acarrea un conflicto", explica Kesting, que subraya que para adaptar la novela, de mil páginas, Cassiers ha tenido que elegir: "El montaje se centra en las partes que transcurren en Ucrania, Stalingrado y cuando Berlín está cayendo. Hay mucha historia familiar que no está. Cassiers eligió centrarse en el sistema nazi, cómo implementaron el exterminio judío, pero el libro es tan rico que podrías hacer seis obras y cada una diferente".

Sobre su personaje, Kesting dice que "Aue discute con su mejor amigo, Thomas, lo que ve. Thomas es de línea dura, cree en la manera que Hitler quiere hacer las cosas. Max tiene dudas y no ve sentido en matar

"Aue dice desde el inicio a la audiencia que ellos podrían haber hecho lo mismo", subraya el actor protagonista

gente judía cuando además se los puede usar para objetivos económicos. Ve ridículo matar por matar. Pero sigue las órdenes de sus superiores y escuchamos en unos monólogos lo que siente. Tiene pesadillas que se escenifican, con sus dificultades, dudas, miedos. Llegas a entender su mundo interior. Se pregunta si toma las decisiones correctas, no es una máquina de matar cruel. Y desde el principio dice a los espectadores que ellos podrían ha-

ber hecho lo mismo. Que no digan nunca 'no soy un asesino', nunca sabes qué pasará. Aue es un monstruo, pero no sin conciencia, un humano que hace cosas monstruosas".

Kesting recuerda que el movimiento nazi no surgió de la noche a la mañana, que fue haciéndose cada vez más fuerte, señalando a judíos y gitanos como responsables de la decadencia alemana, creando un clima que acabó en la Guerra Mundial. "Líderes y seguidores de los nazis, todos fueron responsables de lo que sucedió. Mire ahora EE.UU. con Trump. Da miedo. No digo que sea Hitler, pero es un movimiento muy de derechas y ya hay incidentes con blancos diciendo a negros y latinos que ese es su país, que su tiempo ha vuelto. Es un movimiento que empieza y, como espero que aprendamos de nuestros errores, no desembocará en nada más". Pero, alerta, no se trata sólo de EE.UU. "Hay movimientos nacionalistas de derecha en toda Europa. La gente se está volviendo hacia sí misma, aislándose de otros países. En Holanda tenemos a Geert Wilders, que está contra el islam y dice 'nuestra gente primero'. Espero que la UE sea suficientemente fuerte para sobrevivir porque creo que los países deben trabajar y resolver sus problemas juntos, así puedes sobrevivir como Europa, no separándote de los otros y sólo mirándote a ti mismo"...

Prensa: Diaria

Tirada: 60.506 Ejemplares Difusión: 52.390 Ejemplares

Página: 48

Sección: CULTURA Valor: 13.685,00 € Área (cm2): 454,3 Ocupación: 45,92 % Documento: 1/1 Autor: JUSTO BARRANCO Barcelona Núm. Lectores: 714000

Una imatge de l'adaptació teatral de Les benignes que es veurà al teatre Municipal de Girona

L'Holocaust puja a escena a Girona amb 'Les benignes'

Guy Cassiers adapta al teatre la novel·la de Jonathan Littell

JUSTO BARRANCO

Barcelona

L'auge dels populismes arreu del món ha convertit l'adaptació de la monumental novel·la Les benignes, de Jonathan Littell, en més necessària que mai. El festival Temporada Alta de Girona s'ha unit a diversos festivals i teatres europeus per impulsar aquesta adaptació dirigida pel flamenc Guy Cassiers i que aterra demà i diumenge al Municipal de Girona, protagonitzada per actors del Toneelhuis d'Anvers i el Toneelgroep d'Amsterdam. Un d'ells és l'holandès Hans Kesting (1960), que dóna vida a Max Aue, un oficial de les SS, i a través del seu punt de vista l'audiència assisteix a les decisions que van portar a l'Holocaust.

"Aue és un jove que veu l'ascens de Hitler i la seva gent i sent que hi haurà un canvi a Alemanya. I vol formar-ne part; per això es converteix en oficial de les SS. A l'inici diu que des de molt jove va voler ser part de canvis radicals, que sempre va estar interessat en les coses absolutes. Ja a les SS veu el que passa. Pren partit en coses horribles, prova de fer la seva feina i això li porta un conflicte", explica Kesting, que subratlla que per adaptar la novel·la, de mil pàgines, òbviament Guy Cassiers ha hagut d'escollir: "El muntatge se centra en les parts que transcorren a Ucraïna, Stalingrad i quan Berlín està caient. Hi ha molta història familiar que no hi és. Cassiers va triar centrar-se en el sistema nazi, com van implementar l'extermini jueu, però el llibre és tan ric que podries fer sis obres i cadascuna diferent".

Sobre el seu personatge, Kesting diu que "Aue discuteix amb el seu millor amic, Thomas, el que veu. Thomas és de línia dura, creu en la manera que Hitler vol fer les coses. En Max té dubtes i no troba sentit a

"Aue diu des de l'inici a l'audiència que ells podrien haver fet el mateix", subratlla l'actor protagonista

matar gent jueva quan a més se'ls pot utilitzar per a objectius econòmics. Veu ridícul matar per matar. Però segueix les ordres dels seus superiors i sentim en uns monòlegs el que sent. Té malsons que s'escenifiquen, amb les seves dificultats, dubtes, pors. Arribes a entendre el seu món interior. Es pregunta si pren les decisions correctes, no és una màquina de matar cruel. I des del principi diu als espectadors que ells podrien haver

fet el mateix. Que no diguin mai 'no sóc un assassí', no saps mai què passarà. Aue és un monstre, però no sense consciència: és un humà que fa coses monstruoses".

Kesting recorda que el moviment nazi no va sorgir de la nit al dia, que es va anar fent cada vegada més fort, assenyalant jueus i gitanos com a responsables de la decadència alemanya, creant un clima que va acabar en la Guerra Mundial. "Líders i seguidors dels nazis, tots van ser responsables del que va passar. Miri ara els EUA amb Trump. Fa por. No dic que sigui Hitler, però és un moviment molt de dretes i ja hi ha incidents amb blancs dient a negres i hispans que aquest és el seu país, que el seu temps ha tornat. És un moviment que comença i, com que espero que aprenguem dels nostres errors, no desembocarà en res més". Però, alerta, no es tracta només dels EUA. "Hi ha moviments nacionalistes de dreta a tot Europa. La gent s'està tancant en si mateixa, s'està aïllant d'altres països. A Holanda tenim Geert Wilders, que està contra l'islam i diu: 'La nostra gent primer'. Espero que la UE sigui prou forta per sobreviure, perquè crec que els països han de treballar i resoldre els seus problemes junts. Així pots sobreviure com a Europa, no separant-te dels altres i només mirant-te a tu mateix"...

Prensa: Diaria

Tirada: 58.580 Ejemplares
Difusión: 47.646 Ejemplares

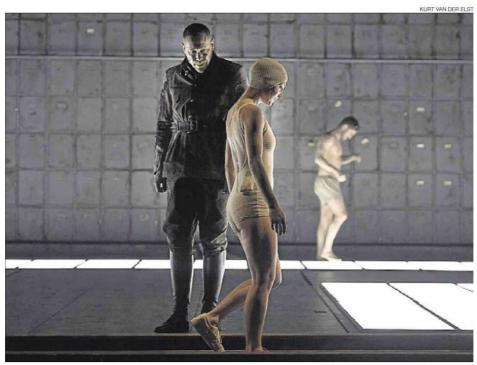
Página: 51

Sección: CULTURA Valor: 11.886,00 € Área (cm2): 558,1 Ocupación: 48,3 % Documento: 1/1 Autor: MARTA CERVERA II BARCELONA Núm. Lectores: 43300

EN EL TEMPORADA ALTA DE GIRONA

Explorando el mal

Guy Cassiers estrena la adaptación de la polémica novela de Jonathan Littell 'Las benévolas' y advierte sobre los peligros del populismo

▶▶ A escena ⊳Un momento del montaje de Guy Cassiers 'Las benévolas', sobre la novela homónima de Littell.

MARTA CERVERA BARCELONA

Maximilian Aue, el culto oficial de las SS protagonista de la polémica novela de Jonathan Littell Las benévolas, sube a escena este fin de semana en el Teatre Municipal de Girona. Hoy y mañana, un equipo de 15 actores de la compañía flamenca Toneelhuis y la holandesa Toneelgroep Amsterdam, con subtitulos en catalán, van a revivir las atrocidades del nazismo liderados por el actor Hans Kesting, protagonista de la obra. Él [Max Aue] es quien, desde el primer momento, advierte al espectador: «De haber estado en mi lugar habrías hecho exactamente lo mismo que yo».

Kesting compara a Aue con Ricardo III, famoso malvado que también ha interpretado. «Aue es fascinante, muy rico y complejo, homosexual y culto. De joven ingresa en el ejército y pasa a formar parte de la gran maquinaria de exterminio de judíos. Entiende lo que hace y, aunque le asaltan dudas y miedos, cumple con su deber. Asume su responsabilidad». Es un placer profundizar en su mente, señala, pero también un reto enorme, «Interpretar a Aue es muy intenso y tiene sus riesgos, porque te obliga a explorar tu lado oscuro».

Los pasajes más personales se han eliminado. Imposible abarcar todos los aspectos de la obra en las tres horas y media con descanso en las que el director Guy Cassiers concentra las 1.200 páginas de la novela. La acción empieza en Alemania y sigue a Aue en sus destinos en Ucrania, Stalingrado y Berlín justo antes del fin de la segunda guerra mundial.

Paralelismos con el presente

Para Cassiers es importante recordar la historia a través del teatro. «Aunque la situación política, social y económica es diferente a la de los años 30 y 40, hay cierto paralelismo entre nuestra época y aquella», expli-

Para el director flamenco es importante recordar la historia a través del teatro

ca el perfeccionista director flamenco, asiduo a Temporada Alta desde el 2010. «El discurso europeo se ha endurecido, sobre todo respecto a los refugiados, los migrantes de segunda y tercera generación y los musulmanes. Las redes sociales y el populismo político están cambiando nuestra percepción de la realidad con su discurso extremista y radical. Hoy se dicen cosas sobre extranjeros que no habrían sido aceptadas hace unos años».

Recuerda que el exterminio de

los judíos no empezó de la noche a la mañana, sino con ataques verbales y una máquina de propaganda. «Me preocupa la falta de conciencia histórica. Tenemos una inmensa cantidad de información, pero cada vez somos más incapaces de interpretarla. Ante tanto dato, la gente, sobrepasada, se agarra a argumentos simplistas para descodificar una realidad compleia: si construimos un muro, acabaremos con la migración: si salimos de la eurozona, nuestra situación económica se soluciona: si nos independizamos, podremos ocuparnos nosotros». Para Cassiers, el teatro es un medio ideal para mostrar la deriva de la sociedad.

El director ha profundizado en el yo en la adaptación de El corazón de las tinieblas, de Conrad; en el concepto mundo con Orlando, de Woolf, y en el de realidad con Bajo el volcán, de Lowry. Las benévolas contiene todos estos temas. «Habla del desmoronamiento de la idea del individuo, del mundo y de la realidad de forma extrema». Tras Auschwitz, el significado de estas palabras cambió, recuerda. «La discusión sobre la representación del Holocausto se basa en esto. ¿Son las palabras o las imágenes suficientemente fuertes para lidiar con ello o no?»

En su adaptación ha desaparecido cualquier alusión al nazismo en el vestuario. El mal no tiene patria ni color. Para Cassiers, todos podemos ser Max Aue. ≡

Prensa: Diaria

Tirada: 43.931 Ejemplares
Difusión: 33.850 Ejemplares

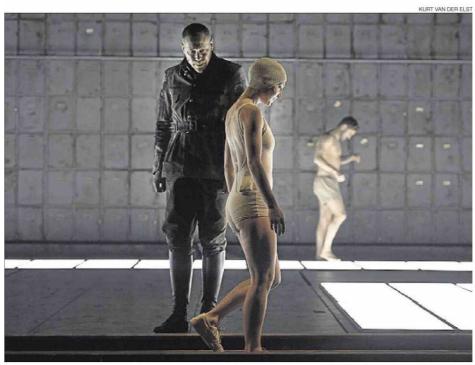
Página: 51

ección: CULTURA Valor: 19.910,00 € Área (cm2): 558,4 Ocupación: 52,81 % Documento: 1/1 Autor: MARTA C E RVE RA I BARCELONA Núm. Lectores: 433000

AL TEMPORADA ALTA DE GIRONA

Explorant el mal

Guy Cassiers estrena l'adaptació de la polèmica novel·la de Jonathan Littell 'Les benèvoles' i adverteix sobre els perills del populisme

▶▶ A escena ▷ Un moment del muntatge de Guy Cassiers 'Les benèvoles', sobre la novel·la homònima de Littell.

MARTA CERVERA BARCELONA

Maximilian Aue, el culte oficial de les SS protagonista de la polèmica novel·la de Jonathan Littell Les benèvoles, puja a escena aquest cap de setmana al Teatre Municipal de Girona. Avui i demà, un equip de 15 actors de la companyia flamenca Toneelhuis i l'holandesa Toneelgroep Amsterdam, amb subtítols en català, reviuran les atrocitats del nazisme liderats per l'actor Hans Kesting, protagonista de l'obra. Ell [Max Aue] és qui, des del primer moment, adverteix l'espectador: «Si haguessis estat al meu lloc hauries fet exactament el mateix que jo».

Kesting compara Aue amb Ricard III, famós malvat que també ha interpretat. «Aue és fascinant, molt ric i complex, homosexual i culte. De jove ingressa a l'exèrcit i passa a formar part de la gran maquinària d'extermini de jueus. Entén el que fa i, encara que té dubtes i pors, compleix el seu deure. Assumeix la seva responsabilitat». És un plaer aprofundir en la seva ment, assenvala, però també un repte enorme. «Interpretar Aue és molt intens i té els seus riscos, perquè t'obliga a explorar el teu costat fosc»

Els passatges més personals s'han eliminat. És impossible incloure tots els aspectes de l'obra en les tres hores i mitja amb descans en què el director Guy Cassiers concentra les 1.200 pàgines de la novel·la. L'acció comença a Alemanya i segueix Aue en els seus destins a Ucraïna, Stalingrad i Berlín just abans del final de la segona guerra mundial.

Paral·lelismes amb el present

Per Cassiers és important recordar la història a través del teatre. «Tot i que la situació política, social i econòmica és diferent de la dels anys 30 i 40, hi ha cert paral·lelisme entre

Per al director flamenc és important recordar la història a través del teatre

la nostra època i aquella», explica el perfeccionista director flamenc, assidu al Temporada Alta des del 2010. «El discurs europeu s'ha endurit, sobretot respecte als refugiats, els migrants de segona i tercera generació i els musulmans. Les xarxes socials i el populisme polític estan canviant la nostra percepció de la realitat amb el seu discurs extremista i radical. Avui es diuen coses sobre estrangers que no haurien sigut acceptades fa uns anys».

Recorda que l'extermini dels ju-

eus no va començar de la nit al dia, sinó amb atacs verbals i una màquina de propaganda. «Em preocupa la falta de consciència històrica. Tenim una immensa quantitat d'informació, però cada vegada som més incapacos d'interpretar-la. Davant de tanta dada, la gent, sobrepassada, s'agafa a arguments simplistes per descodificar una realitat complexa: si construim un mur, acabarem amb la migració; si sortim de l'eurozona, la nostra situació econòmica se soluciona; si ens independitzem, podrem ocupar-nos nosaltres». Per Cassiers, el teatre és un mitjà ideal per mostrar la deriva de la societat.

El director ha aprofundit en el jo en l'adaptació d'El cor de les tenebres, de Conrad; en el concepte món amb Orlando, de Woolf, i en el de realitat amb Sota el volcà, de Lowry. Les benèvoles conté tots aquests temes. «Parla de l'ensorrament de la idea de l'individu, del món i de la realitat de forma extrema». Després d'Auschwitz, el significat d'aquestes paraules va canviar, recorda. «La discussió sobre la representació de l'Holocaust es basa en això. ¿Són les paraules o les imatges prou fortes per lidiar amb això o no?»

En la seva adaptació ha desaparegut qualsevol al·lusió al nazisme en el vestuari. El mal no té pàtria ni color. Per Cassiers, tots podem ser Max Aue. ≡

17/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 33.282 Ejemplares Difusión: 23.306 Ejemplares Cód: 106494010

Sección: CULTURA Valor: 3.156,00 € Área (cm2): 366,1 Ocupación: 38,44 % Documento: 1/1 Autor: Jordi Bordes BARCELONA Núm. Lectores: 168000

Un instant de'Les benignes', que es representa dissabte i diumenge ■ FOTO CEDIDA PER T. ALTA

De la SS i ésser humà

Temporada Alta porta a escena 'Les benignes' de Jonathan Littell

Jordi Bordes

BARCELONA

L'actor Hans Kesting intervé en l'ambiciosa adaptació de la novel·la de Les benignes, de Jonathan Littell. El protagonista és un personatge fictici, Max Aue, que respon a unes coordenades comunes "és un ésser humà com tots", un supervivent, comenta l'actor. La novel·la d'un miler de pàgines permet donar el punt de vista de l'extermini jueu des dels perpetradors, i no de les víctimes. Un enfocament poc habitual per mostrar que tot ésser humà, com Max Aue, es pot convertir en un monstre fent d'oficial de les SS. Per Kesting, és molt oportuna aquesta adaptació ara, quan hi ha un cert retorn a una ideologia de dretes reaccionàries. Guy Cassiers és el cap de cartell d'aquest cap de setmana de programadors del Temporada Alta, en què s'han inscrit un centenar de professionals d'arreu del món per conèixer també les veus més personals del teatre contemporani català. Hi haurà els Sr. Serrano, Los Corderos. CaboSanRoque, Pere Faura, una visita a l'Animal a l'Esquena dels Malpelo, una acció breu de La Veronal, Xavier Bobés, amb una acció conjunta amb altres manipuladors d'objectes i narradors de petites històries en només tres dies.

De Welwillenden (Les benignes) es representa dissabte (21 h) i diumenge (18h) al Municipal. És una producció amb actors de Toneelgroep, dirigida per Ivo Van Hove, i Toneelhuis, capitanejada per Cassiers. Per a aquest director, l'Holocaust és el moment de la història d'Europa on aquesta relació esdevé "més destructiva i inhumana". La clau de la perversió política ve a través del llenguatge, insisteix Cassiers: L'extermini jueu no es va produir d'un dia per l'altre, sinó que abans hi va haver anys "de preparació d'atacs verbals i propaganda". Hi coincideix l'actor Kesting que combrega amb la tesi L'onada (The Waves), en què un mestre practica a l'institut les formes d'enfortiment del grup davant l'individu indefens per demostrar que el nazisme es manté latent.

Tres estrenes

De la llista de propostes pensades per persuadir el programador internacional (enguany l'estatal s'ha recuperat i suposat un 33% del total d'inscrits) destaquen dues estrenes: CaboSanRoqque proposa un treball sobre l'obra de Joan Brossa, "un loop de

Aquests dies es presentaran 7 obres d'autoria catalana a programadors internacionals

27 minuts" que el director Salvador Sunyer està convençut de l'èxit. També del treball El primer àlbum, que Bobés, Shaday Larios i Jomi Oligor signen un treball a partir de material de veïns del Barri Vell de Girona. Una peça única que incita a generar-ne d'altres arreu del món. Pere Faura presenta una altra coreografia, tirant de la música disco. Els programadors també podran veure en exclusiva el darrer treball d'Alex Rigola, Who is mi. Pasolini.

Gerona

17/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 11.438 Ejemplares Difusión: 9.335 Ejemplares

Página: 55

Sección: CULTURA Valor: 1.933,00 € Área (cm2): 375,4 Ocupación: 39,42 % Documento: 1/1 Autor: Jordi Bordes BARCELONA Núm. Lectores: 37340

De la SS i ésser humà

Temporada Alta porta a escena 'Les benignes' de Jonathan Littell

Jordi Bordes

BARCELON/

L'actor Hans Kesting intervé en l'ambiciosa adaptació de la novel·la de Les benignes, de Jonathan Littell. El protagonista és un personatge fictici, Max Aue, que respon a unes coordenades comunes "és un ésser humà com tots", un supervivent, comenta l'actor. La novel·la d'un miler de pàgines permet donar el punt de vista de l'extermini jueu des dels perpetradors, i no de les víctimes. Un enfocament poc habitual per mostrar que tot ésser humà, com Max Aue, es pot convertir en un monstre fent d'oficial de les SS. Per Kesting, és molt oportuna aquesta adaptació ara, quan hi ha un cert retorn a una ideo-

Aquests dies es presentaran 7 obres d'autoria catalana a programadors internacionals

logia de dretes reaccionàries. Guy Cassiers és el cap de cartell d'aquest cap de setmana de programa-dors del Temporada Alta, en què s'han inscrit un centenar de professionals d'arreu del món per conèixer també les veus més personals del teatre contemporani català. Hi haurà els Sr. Serrano, Los Cor-CaboSanRoque, Pere Faura, una visita a l'Animal a l'Esquena dels Malpelo, una acció breu de La Veronal, Xavier Bobés,

amb una acció conjunta amb altres manipuladors d'objectes i narradors de petites històries en només tres dies.

De Welwillenden (Les benignes) es representa dissabte (21 h) i diumenge (18h) al Municipal. És una producció amb actors de Toneelgroep, dirigida per Ivo Van Hove, i Toneelhuis, capitanejada per Cassiers. Per a aquest director, l'Holocaust és el moment de la història d'Europa on aquesta relació esdevé "més destructiva i inhumana". La clau de la perversió política ve a través del llenguatge, insisteix Cassiers: L'extermini jueu no es va produir d'un dia per l'altre, sinó que abans hi va haver anys "de preparació d'atacs verbals i propaganda". Hi coincideix l'actor Kesting que combrega amb la tesi L'onada (The Waves), en què un mestre practica a l'institut les formes d'enfortiment del grup davant l'individu indefens per demostrar que el nazisme es manté latent.

Tres estrenes

De la llista de propostes pensades per persuadir el programador internacional (enguany l'estatal s'ha recuperat i suposat un 33% del total d'inscrits) destaquen dues estrenes: CaboSanRoqque proposa un treball sobre l'obra de Joan Brossa, "un loop de 27 minuts" que el director Salvador Sunyer està convençut de l'èxit. També del treball El primer àlbum, que Bobés, Shaday Larios i Jomi Oligor signen un treball a partir de material de veïns del Barri Vell de Girona. Una peça única que incita a generar-ne d'altres arreu del món. Pere Faura presenta una altra coreografia, tirant de la música disco. Els programadors també podran veure en exclusiva el darrer treball d'Àlex Rigola, Who is mi. Pasolini.

Un instant de'Les benignes', que es representa dissabte i diumenge ■ FOTO CEDIDA PER T. ALTA

Gerona

19/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 11.438 Ejemplares Difusión: 9.335 Ejemplares

Cód 1065463 375

Sección: LOCAL Valor: 3.762,00 € Área (cm2): 774,5 Ocupación: 76,72 % Documento: 1/2 Autor: Ramon Estéban GIRONA Núm. Lectores: 37340

Societat

Invisible Cities Un projecte teatral i educatiu europeu amb participació gironina

La Girona invisible es

MULTIDISCIPLINARI · Temporada Alta, la UdG i l'ERAM exposen els col·lectius menys visibles amb una obra teatral i un treball periodístic **INTERNACIONAL** · La iniciativa forma part d'un projecte europeu

Ramon Estéban

La percepció del nostre entorn urbà se sol centrar en el més immediat i tendim a obviar les persones i les realitats que queden més enllà, sovint perquè aquesta mirada ens resulta incòmoda. És així com la societat, de manera inconscient o no, en general evita tenir en un primer pla col·lectius com ara els malalts sense recursos, els derrotats d'una guerra, els immigrants econòmics, els desnonats pels deutes amb el banc, els joves amb títols universitaris desmotivats perquè han de fer feines poc qualificades... Girona no n'és cap excepció

D'aquests homes i dones, així com d'altres que han triat voluntàriament opcions de vida alternatives, tracta el projecte educatiu Invisible cities, finançat per la UE, en què participen festivals teatrals i centres universitaris europeus, entre els quals, Temporada Alta, la UdG i l'escola universitària ERAM. A més de Girona, s'han implicat en el projecte o tenen previst fer-ho pròximament les ciutats d'Anvers, Hasselt, Istanbul, Amiens, París, Roma i Valenciennes.

"Les possibilitats de la mirada són immenses aprendre a observar el nostre entorn ens permet ampliar la capacitat de comprensió del món-afirma la coordinadora del

projecte a Girona, la docent i llicenciada en filologia i ciències polítiques Laura Iglesias Tràfach-; des de la creença que la mirada pot ser transformadora, Invisible cities clava la retina a Girona per acostar-nos a la comprensió dels nostres veïns, dels nostres petits entorns, en definitiva, per foragitarne la tan còmoda indiferència."

Els estudiants han contactat amb 22 invisibles

El projecte gravita entorn de l'obra teatral 'Les benignes'

gironins, els han entrevistat i mostren el treball resultant -textos i retrats fotogràfics- en un lloc web, invisible-cities.eu. El resultat és una visió calidoscòpica d'aquesta part més amagada de la ciutat, segons la definició que en fa el professor de la UdG Ramon Girona

A partir del dilluns dia 28, El Punt Avui publicarà setmanalment cadascun d'aquests relats, elaborats a partir d'entrevistes però escrits en format de primera persona.

Des de l'escenari

L'origen del projecte, però, no el trobem a les aules sinó als escenaris. A partir d'una proposta del centre de creació teatral holandès Toneelhuis, homòlegs seus d'altres parts d'Europa han produït el muntatge d'una versió de la no-

vel·la Les benignes, de Johnathan Littell. El muntatges es representarà a les ciutats implicades en el projecte. En el cas de Temporada Alta, es posa en escena avui i demà al Municipal de Girona (a les 21 h i les 18 h respectivament). L'obra tracta de com persones aparentment normals es poden convertir en monstres (concretats en els nazis) si es donen determinades circumstàncies socials. econòmiques i polítiques, així com de les seves víctimes. "Els invisibles actuals probablement haurien estat víctimes del nazisme", explica el director

La frase

66Aprendre a observar el nostre entorn ens permet ampliar la capacitat de comprensió del món?? Laura Iglesias Tràfach

del festival teatral de tardor de Catalunya, Salvador Sunyer.

El projecte preveia també que cada soci teatral busqués i donés a conèixer invisibles del seu territori. Temporada Alta va encarregar aquesta feina a la UdG i a l'ERAM. Hi han participat 30 alumnes del grau de comunicació cultural de la UdG i quatre del màster en fotografia creativa de l'escola universitària ERAM. A part dels esmentats Laura Iglesias Tràfach i Ramon Girona, hi han col·laborat els professors Lluís Muntada, de la UdG, i Diego Espada i Jordi Clapés, de l'ERAM.

"Un valor molt alt"

És el primer cop que els estudiants d'aquest grau de la UdG emprenen un proiecte d'aquesta mena, tot i que solen fer pràctiques en esdeveniments de caire cultural. "Des del punt de vista acadèmic té un valor

molt alt", afirma Girona, que remarca també el fet que es tracti d'una iniciativa d'abast europeu i duta a terme juntament amb centres teatrals i festivals de la rellevància de Temporada Alta.

"Tan important és el resultat final d'aquest projecte -hi afegeix Iglesiascom que l'experiència viscuda pels estudiants els hagi aportat una nova visió de la vida, una nova manera d'encarar-la, una nova manera de fer front a les adversitats, i que haguem contribuït una miqueta a enfocar la seva visió del món amb un prisma més social." 🔳

19/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 11.438 Ejemplares Difusión: 9.335 Ejemplares

Página: 7

Sección: LOCAL Valor: 1.685,00 € Área (cm2): 347,0 Ocupación: 34,37 % Documento: 2/2 Autor: Ramon Estéban GIRONA Núm. Lectores: 37340

fa sentir

Diari de Girona

Gerona

17/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 7.540 Ejemplares Difusión: 5.438 Ejemplares Follows Used to the Control of Co

Cód:

106496158

Página: 35

Sección: CULTURA Valor: 308,00 € Área (cm2): 88,7 Ocupación: 10,46 % Documento: 1/1 Autor: Núm. Lectores: 24000

Temporada Alta Arriba «Les benignes»

Les benignes, adaptació teatral dirigida per Guy Cassiers de l'escruixidora novel·la del mateix títol de Jonathan Littell sobre les atrocitats del nazisme, arriba dissabte i diumenge al Teatre Municipal de Girona, dins la programació de Temporada Alta. «Ara us explicaré la meva història plena de fets horribles», diu el protagonista, l'oficial de la SS Max Aue, només de sortir a l'escenari.

Prensa: Diaria

Tirada: 82.200 Ejemplares Difusión: 70.944 Ejemplares 106407900

Cód

Página: 70

Sección: CULTURA Valor: 47.700,00 € Área (cm2): 1085,5 Ocupación: 100 % Documento: 1/1 Autor: Núm. Lectores: 686000

CITAS de la semana

Música

ESTEBAN LINÉS

PELÍCULA Y CONCIERTO. A Adam Green se le suele encasillar como cantautor antifolk, a medio camino del punk, el folk y el rock indie. En la velada presentará con su grupo su nuevo álbum *Aladdin*, y, antes, la película sobre el mismo realizado por el. 14/XI, BARTS, 20,30 HORAS

NUEVA SENSACIÓN CONFIRMADA. El músico y cantante británico Michael Kiwanuka ha confirmado su enorme categoría musical con su reciente disco Love & Hate. Lo desgranará en el marco del XVIII Festival del Mil·lenni.

16/XI. BIKINI, 20 HORAS

NEO SOUL ADICTIVO. Un valor seguro siempre es José James desde que ascendió a la primera división de la canción jazzy con pinceladas de electrónica, pop y soul. Viene a reafirmarlo, dentro del Festival de Jazz de Barcelona, con su

nuevo Love in a time of madness. 17/XI BARTS. 21.30 HORAS

IMPARABLES AROMAS DE LAS ANTÍPODAS. Los australianos Cat Empire presentan su fla-mante Rising with the sun, que les ha convertido en referencias del multiculturalismo, con funk, reggae, jazz o ska. 17/XI. RAZZMATAZZ, 19 HORAS

TRÍO DE SABORES VARIADOS. Velada de variada composición es la que aglutina, en el ciclo Indiscret, las propuestas tan contra-puestas de Le Parody, los canarios The Birkins y los alterfolkies Los Hermanos Cubero.

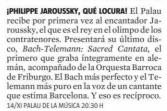
18/XI. ALMO2BAR. 20.30 HORAS

POR FIN, CARMEN GARCÍA. La cantante y compositora catalana estrena Sid, primer disco bajo nombre propio, junto a su habi-tual grupo y la colaboración del guitarrista José Luis Pérez.

18/XI. BARTS. 22.30 HORAS

Clásica y ópera

MARICEL CHAVARRÍA

EL MALHER DE ESCHENBACH Y UN FERRARI, Se compara alegremente a las orquestas con los coches deportivos, pero la próxima ci-ta con el ciclo de orquestas internacionales de L'Auditori e Ibercamera la protagoniza un auténtico Ferrari europeo, la Sinfónica de la Radio Stuttgart que crearon grandes como Furtwängler, Celibidache, Solti o Kleiber. Llega con el veterano titu-lar de la National Symphony en Washington al frente, el polaco Christoph Eschenbach. Ojo a su referencial 5.ª de Mahler. 15/XI L'AUDITORI 20.30 H

IGNASI CAMBRA, DEBUT EN EL LICEU. Acaba de ofrecer un recital en el Mariinsky de Sant Petersburgo y ahora es su momento en el Liceu: el joven pianista catalán se pone a las órdenes de Josep Pons en el Concierto núm. 23 de Mozart dentro del Memorial Pau Casals y el ciclo sinfónico de la Orquestra del Liceu. Se repetirá en la Atlàntida de Vic (el día 18) y Sant Cugat (el 26). 15/XI GRAN TEATRE DEL LICEU. 20 H

EL CASCANUECES PERO 'RELOADED'. Imaginen el ballet de Chaikovski pero de la mano del brillante Marc Minkowski y sus Musiciens du Louvre, que han ido ampliando repertorio que recuperar con criterios historicistas, desde la música barroca a la romántica. El ballet incorpora 24 voces blancas: las del Cor de Noies del Palau. 16/XI PALAU DE LA MÚSICA 20.30 H

GOSSOS

SALA BARTS 21 HORAS

El Festival del Mil·lenni levantará este martes el telón de una nueva edición con una programación fiel a sus principios, es decir, una propuesta heterogénea. para un público variado y con un exigente listón cualitativo. Los encarga dos en esta ocasión de convocar a la afición es el grupo manresano Gossos, que aterrizarán con fuerza y ganas en el escenario del Paral·lel con su flamante álbum Zenit bajo el brazo. Buen grupo de amigos, alejados del bullicio de la capital y con las ideas claras de cómo les gusta el pop: parece que son los ingredientes adecuados para que la fórmula funcione desde hace más de veinte años y, por lo que se oye en el disco, de manera estupenda.

Arte

TERESA SESÉ

CASAS Y COMPAÑÍA. En los últimos compases del Año Casas, llega al Museu de Mari-cel de Sitges la exposición más destacada de la conmemoración del 250 aniversario del artista. Se trata de *Ramon Casas, la modernidad anhelada*, muestra que pre-senta la obra de Casas en relación a la de otros artistas (Pablo Picasso, Toulouse-Lautrec, Carolus-Duran, John Singer Sargent, Santiago Rusiñol, Joaquin Sorolla o Joaquim Torres-Garcia...), un juego de espejos a través del cual se pueden visuali-zar las influencias, analogías e intereses comunes que existieron entre el pintor y algunos de sus coetáneos. MUSEU DE MARICEL, SITGES, DEL 16 /XI AL 19/II

PICASSO, UN OKUPA EN EL ROMÁNICO. Cuando poco antes de su inauguración oficial, en 1934, Picasso visitó las salas de románico del flamante MNAC acompañado de Joaquim Folch i Torres,el pintor exclamó:

Esto es lo mío". Tenía 53 años, pero aquellas pinturas, que le parecían tan modernas, le habían interesado desde la juventud. Casi un siglo después, el mayor mu-seo catalán lo invita a reencontrarse con los frescos de la iglesia de Sant Climent de Taüll que tanto le impactaron entonces, para una exposición que explorará, in si-tu, la relación conceptual de la obra del malagueño con el arte románico. La muestra ha sido organizada en colaboración con el Museo Picasso de París. MNAC, DEL 17/XI AL 26/II

EL BOSQUE BLANCO DE PLENSA. Reciente aún la noticia de la cesión a Barcelona de la es-cultura *Carmela*, ubicada junto al Palau de la Música, Jaume Plensa presenta en la galería Senda *El bosc blanc*, un conjunto de esculturas de rostros de chicas jóvenes que el artista esculpe en un molde de madera y más tarde pasa a bronce y cubre con una pátina blanca.

GALERÍA SENDA, BARCELONA, A PARTIR DEL 17/XI

Teatro

JUSTO BARRANCO

PRIMAVERA MUSICAL. El Teatre Gaudí Barcelona estrena el lunes la adaptación cata-lana del musical estadounidense *El des*pertar de la primavera, basado en la obra teatral homónima de Franz Wedekind. Dirigidos por Marc Vilavella, quince actores, en su mayoría muy jóvenes, y siete músicos dan vida a este musical pop rock que trata sobre el amor adolescente, la represión, el miedo, el abuso de poder y la incomprensión que sufre un grupo de jóvenes en la Alemania de finales del XIX. TEATRE GAUDÍ. DEL 14/XI AL 8/I

EL OBÚS DE MOUAWAD. El teatro de la Biblioteca de Catalunya acoge de nuevo una obra de Wajdi Mouawad, el autor de *In*cendios. En este caso, el monólogo Un obús al cor, dirigido por Oriol Broggi y Ferran Utzet y protagonizado por Ernest Vi-llegas, que da vida a un hombre que se dirige al hospital a ver a su madre moribunda y a poner en orden su difícil pasado. BIBLIOTECA DE CATALUNYA. DEL 17/XI AL 18/XI

GASTRONOMÍA ESCÉNICA. Hace unos años el festival Temporada Alta abrió con un montaje gastronómico a cargo de Joan Ollé. Ahora, con la compañía de Lleida La Remoreu, el director lo transforma de lec-tura dramatizada en espectáculo teatral, Delikatessen, con textos de muchas épo-cas y geografías regados con canciones que van del gregoriano a Andrea Boccelli. SALA MUNTANER. DEL 16/XI AL 11/XII

NUESTRO MONSTRUO INTERIOR. El festival Temporada Alta presenta uno de sus pla-tos fuertes de este año. El gran director flamenco Guy Cassiers ha adaptado al tea-tro la monumental novela de Jonathan Littell Las benévolas, que narra el exterminio judío desde el punto de vista de un oficial nazi. Y muestra que cualquiera puede ser un monstruo.

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA, 19 Y 20/XI

Prensa: Diaria

Tirada: 60.506 Ejemplares Difusión: 52.390 Ejemplares Cód: 106407595

Página: 70

Sección: CULTURA Valor: 47.700,00 € Área (cm2): 1084,0 Ocupación: 100 % Documento: 1/1 Autor: Núm. Lectores: 686000

CITES de la setmana

Música

ESTEBAN LINÉS

PEL·LÍCULA I CONCERT. A Adam Green se'l sol encasellar com a cantautor antifolk, a mig camí entre el punk, el folk i el rock indie. En la vetllada presentarà amb el seu grup el seu nou àlbum, *A laddin*, i abans es projectarà la pel·lícula sobre ell mateix realitzada per ell.

14/XI. BARTS. 20.30 HORES

NOVA SENSACIÓ CONFIRMADA. El músic i cantant britànic Michael Kiwanuka ha confirmat la seva enorme categoria musical amb el seu recent disc *Love & hate*. El desgranarà en el marc del XVIII Festival del Mil·lenni.

16/XI. BIKINI. 20 HORES

NEO SOUL ADDICTIU. José James, des que va ascendir a la primera divisió de la cançó jazzy amb pinzellades d'electrònica, pop i soul, sempre és un valor segur. Ho ve a reafirmar al festival de jazz de Barcelona amb el seu nou Love in a time of madness. 17/XI. BARTS. 21.30 HORES

IMPARABLES AROMES DELS ANTÍPODES. Els australians The Cat Empire presenten el seu flamant *Rising with the sun*, que els ha convertit en referències del multiculturalisme, amb funk, reggae, jazz i ska.
17/ML RAZMATAZI. 31 HORES

TRIO DE GUSTOS VARIATS. Una vetllada de composició variada és la que aglutina, al cicle Indiscret, les propostes tan contraposades de Le Parody, els canaris The Birkins i els alterfolkies Los Hermanos Cubero.

18/XI. ALMO2BAR. 2030 HORES

PER FI, CARMEN GARCÍA. La cantant i compositora catalana estrena Sid, primer disc sota nom propi, amb el seu grup habitual i la col·laboració del guitarrista José Luis Pérez.

18/XI. BARTS. 22.30 HORES

Clàssica i òpera

MARICEL CHAVARRÍA

EL MALHER D'ESCHENBACH I UN FERRARI. Es compara alegrement les orquestres amb els cotxes esportius, però la pròxima cita amb el cicle d'orquestres internacionals de L'Auditori i Ibercamera la protagonitza un autèntic Ferrari europeu, la Simfònica de la Ràdio de Stuttgart, que va ser en mans de gent com ara Furtwängler, Celibidache o Solti. La dirigirà un veterà, titular de la Simfònica Nacional de Washing-

ton, el polonès Christoph Eschenbach. Atenció a la seva referencial 5a de Mahler. 15/XI. L'AUDITORI 20.30 HORES

IGNASI CAMBRA, DEBUT AL LICEU. Acaba d'oferir un recital al Mariinski de Sant Petersburg i ara és el seu moment al Liceu: el jove pianista català es posa a les ordres de Josep Pons en el Concert núm. 23 de Mozart dins del Memorial Pau Casals i el cicle simfònic de l'Orquestra del Liceu. Després es repetirà a l'Atlàntida de Vic (el 18) i Sant Cueat (el 26).

18) i Sant Cugat (el 26). 15/XI. GRAN TEATRE DEL LICEU. 20 HORES

UN TRENCANOUS, PERÒ 'RELOADED'. Imagineu-vos el ballet de Txaikovski, però amb el brillant Marc Minkowski i els seus Musiciens du Louvre, que han anat ampliant el repertori que recuperen amb criteris historicistes, des de la música barroca fins a la romàntica. El ballet incorpora 24 veus blanques: les del Cor de Noies del Palau. 16/NJ. PALAU DE LA MÚSICA 20.30 HORES

GOSSOS

SALA BARTS 21 HORES

El Festival Mil·lenni aixecarà aquest pròxim dimarts el teló d'una nova edició amb una programació fidel als seus principis, és a dir una proposta heterogè nia, per a un públic variat i amb un exigent llistó qualitatiu. Els encarregats aquesta vegada de convocar l'afició són el quintet manresà Gossos, que aterraran amb forca ganes a l'escenari del Paral·lel amb el seu flamant àlbum Zenit sota el brac. Bon grup d'amics, allunyats de la bullícia de la capital i amb les idees clares de com els agrada el pop: sembla que són els ingredients adequats perquè la fórmula funcioni des de fa més de vint anys i, pel que se sent al disc, de manera formidable.

INMA SAINZ DE BARAN

Art

TERESA SESÉ

CASAS I COMPANYIA. En els últims compassos de l'any Casas arriba al Museu de Maricel, de Sitges, l'exposició més destacada de la commemoració del 250è aniversari de l'artista. Es tracta de Ramon Casas, la modernitat anhelada, una mostra que presenta l'obra de Casas amb relació a la d'altres artistes (Pablo Picasso, Toulouse-Lautrec, Carolus-Duran, John Singer Sargent, Santiago Rusiñol, Joaquin Sorolla i Joaquim Torres García, entre d'altres), un joc de miralls a través del qual es poden visualitzar les influències, analogies i interessos comuns que hi va haver entre el pintor i alguns dels seus coetanis.

PICASSO, UN OKUPA EN EL ROMÀNIC. Quan, poc abans de la inauguració oficial, el 1934, Picasso va visitar les sales de romànic del flamant MNAC, acompanyat de Joaquim Folch i Torres, el pintor va ex-

clamar: "Això m'agrada". Tenia 53 anys, però aquelles pintures, que li semblaven tan modernes, li havien interessat des de la joventut. Gairebé un segle després el museu català el convida a retrobar-se amb els frescos de l'església de Sant Climent de Taüll que tant el van impactar aleshores, per a una exposició que explorarà, in situ, la relació conceptual de l'obra del malagueny amb l'art romànic. La mostra ha estat organitzada en col·laboració amb el Museu Picasso de París.

EL BOSC BLANC DE PLENSA. Encara recent la notícia de la cessió a Barcelona de l'escultura Carmel, ubicada al costat del Palau de la Música, Jaume Plensa presenta a la galeria Senda El bosc blanc, un conjunt d'escultures de rostres de noies joves que l'artista esculpeix en un motllo de fusta i més tard passa a bronze i cobreix amb una pàtina blanca.

GALERIA SENDA. BARCELONA. A PARTIR DEL 17/XI

Teatre

JUSTO BARRANCO

L'OBÚS DE MOUAWAD. El teatre de la Biblioteca de Catalunya acull de nou una obra de Wajdi Mouawad, l'autor d'*Incendis*. En aquest cas, el monòleg *Un obús al cor*, dirigit per Oriol Broggi i Ferran Utzet i protagonitzat per Ernest Villegas, que dóna vida a un home que va cap a l'hospital per veure la seva mare moribunda i posar en ordre el seu passat difícil. BIBLIOTECA DE CATALUNYA. DEL 17/XI AL 18/XII

GASTRONOMIA ESCÈNICA. Fa uns anys el festival Temporada Alta va obrir amb un muntatge gastronòmic a càrrec de Joan Ollé. Ara, amb la companyia de Lleida La Remoreu, el director el transforma de lectura dramatitzada a espectacle teatral, Delikatessen, amb textos de moltes èpoques i geografies regats amb cançons que van des del gregorià a Andrea Boccelli. SALA MUNTANER. DEL 16/XIA L'11/XII

EL NOSTRE MONSTRE INTERIOR. El festival Temporada Alta presenta a Girona un dels plats forts d'aquest any. El gran director flamenc Guy Cassiers ha adaptat al teatre la monumental novel·la de Jonathan Littell Les benignes, que narra l'extermini jueu des del punt de vista d'un oficial nazi, i que mostra que qualsevol pot ser un monstre.

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA, 19 I 20/XI

Mallorca

22/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 31.023 Ejemplares Difusión: 23.029 Ejemplares 106606728

Página: 32

Sección: CULTURA Valor: 12.334,00 € Área (cm2): 239,7 Ocupación: 25,37 % Documento: 1/1 Autor: Núm. Lectores: 92116

TEATRO

Max Aue, ese hombre sin atributos

DE WELWILLENDEN

De Jonathan Littell, Adaptación: Guy Cassiers y Erwin Jans. Dirección: Guy Cassiers. Con Hans Kesting, Kevin Janssens, Johan Van Assche, Fred Goessens, Alwin Pulinckx, Jip van den Dool, Vincent Van Sande, Katelijne Damen, Abke Haring, Bart Slegers, Diego De Ridder.Teatre Municipal de Girona, Temporada Alta, 20 de noviembre

JUAN CARLOS OLIVARES El primer capítulo de Las benévolas de Jonathan Littell es un extenso prólogo del narrador y protagonista para justificar su declaración final: "Vivo, hago lo que es factible, hago lo que hace todo el mundo, soy un hombre como los demás, soy un hombre como vo-

sotros". Sobre esta sentencia ha levantado Guy Cassiers la dramaturgia de De welwillenden. Para que nada perturbe el discurso que cualquiera puede ser Max Aue, el director somete al personaje a una profunda limpieza de todo rasgo, pensamiento o acción que rompa el espejo de la identificación. La transformación de un ser de intrincada psique en un Jedermann (un hombre cualquiera, expresado con germánica precisión etimológica). Un hombre sin especiales atributos. Un cuerpo neutro para ser poseído por la angustia del espectador a que el augurio de Aue pueda verse cumplido.

Hans Kesting -actor ligado al

Toneelgroep de Ivo van Hovesomete toda su excelencia interpretativa a esta premisa con una mirada entre absorta y estupefacta, y un lenguaje corporal que humilla su imponente físico, como una insinuación de la actitud derrotada del obrero-esclavo de Metropolis de Fritz Lang y Thea von Harbou.

Sólo en los delirios psicosomáticos (el personaje exorciza sus sucesivas crisis éticas entre fiebres a vida y muerte) se atisba una complejidad psicológica que el director obvia de manera explícita en este montaie. Sólo quiere un testigo y un símbolo del monstruo que anida en cualquier persona si las circunstancias exigen su embrutecimiento moral.

Este Aue serviría igual a los objetivos dramáticos de Cassiers si no tuviera nombre.

Colosal archivo

En realidad compite en protagonismo con la metáfora que en forma de colosal archivo se alza como un tótem al fondo del escenario. Hete aquí el personaje abstracto que resume el otro hilo conductor de la dramaturgia: el formidable aparato administrativo que posibilitó la ejecución de la Endlösung (Solución final) para deshacerse de todos los elementos que podrían contaminar la su-

perioridad de la raza aria. Una máquina que se hundió tanto por la presión del enemigo externo como por el mal que anida en cualquier sistema burocrático: está formado por seres humanos y sus debilidades. Aue es el cronista privilegiado de esta doble corrosión que multiplica la náusea de la sistematización del exterminio.

Cassiers se centra -y Aue es el ojo que todo lo registra- en la evolución del terror desde las ejecuciones en masa hasta el perfeccionamiento de las cámaras de gas en los campos de concentración. Los capítulos que se salen de esa senda de denuncia han sido eliminados. Todo lo que --como el episodio dedicado a Stalingrado- pudiera distraer la atención y universalizar el horror de la guerra. Lo que queda se muestra, con algún exceso discursivo, con toda la potencia estética de un montaje de Cassiers.

22/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 27.220 Ejemplares Difusión: 19.476 Ejemplares

Página: 32

ción: CULTURA Valor: 2.692,00 € Área (cm2): 239,7 Ocupación: 25,37 % Documento: 1/1 Autor: JUAN CARLOS OLIVARES El primer capítulo Núm. Lectores: 77904

TEATRO

Max Aue, ese hombre sin atributos

DE WELWILLENDEN

De Jonathan Littell. Adaptación: Guy Cassiers y Erwin Jans, Dirección: Guy Cassiers. Con Hans Kesting, Kevin Janssens, Johan Van Assche, Fred Goessens, Alwin Pulinckx, Jip van den Dool, Vincent Van Sande, Katelijne Damen, Abke Haring, Bart Slegers, Diego De Ridder. Teatre Municipal de Girona, Temporada Alta, 20 de noviembre.

JUAN CARLOS OLIVARES El primer capítulo de *Las benévolas* de Jonathan Littell es un extenso prólogo del narrador y protagonista para justificar su declaración final: "Vivo, hago lo que es factible, hago lo que hace todo el mundo, soy un hombre como los demás, soy un hombre como vo-

sotros". Sobre esta sentencia ha levantado Guy Cassiers la dramaturgia de De welwillenden. Para que nada perturbe el discurso que cualquiera puede ser Max Aue, el director somete al personaje a una profunda limpieza de todo rasgo, pensamiento o acción que rompa el espejo de la identificación. La transformación de un ser de intrincada psique en un Jedermann (un hombre cualquiera, expresado con germánica precisión etimológica). Un hombre sin especiales atributos. Un cuerpo neutro para ser poseído por la angustia del espectador a que el augurio de Aue pueda verse cumplido.

Hans Kesting -actor ligado al

Toneelgroep de Ivo van Hove—somete toda su excelencia interpretativa a esta premisa con una mirada entre absorta y estupefacta, y un lenguaje corporal que humilla su imponente físico, como una insinuación de la actitud derrotada del obrero-esclavo de *Metropolis* de Fritz Lang y Thea von Harbou.

von Harbou.

Sólo en los delirios psicosomáticos (el personaje exorciza sus sucesivas crisis éticas entre fiebres a vida y muerte) se
atisba una complejidad psicológica que el director obvia de
manera explícita en este montaje. Sólo quiere un testigo y un
símbolo del monstruo que anida
en cualquier persona si las cir-

cunstancias exigen su embrutecimiento moral.

Este Aue serviría igual a los objetivos dramáticos de Cassiers si no tuviera nombre.

Colosal archivo

En realidad compite en protagonismo con la metáfora que en forma de colosal archivo se alza como un tótem al fondo del escenario. Hete aquí el personaje abstracto que resume el otro hilo conductor de la dramaturgia: el formidable aparato administrativo que posibilitó la ejecución de la Endlösung (Solución final) para deshacerse de todos los elementos que podrían contaminar la su-

perioridad de la raza aria. Una máquina que se hundió tanto por la presión del enemigo externo como por el mal que anida en cualquier sistema burocrático: está formado por seres humanos y sus debilidades. Aue es el cronista privilegiado de esta doble corrosión que multiplica la náusea de la sistematización del exterminio.

Cassiers se centra -y Aue es el ojo que todo lo registra- en la evolución del terror desde las ejecuciones en masa hasta el perfeccionamiento de las cámaras de gas en los campos de concentración. Los capítulos que se salen de esa senda de denuncia han sido eliminados. Todo lo que --como el episodio dedicado a Stalingrado- pudiera distraer la atención y universalizar el horror de la guerra. Lo que queda se muestra, con algún exceso discursivo, con toda la potencia estética de un montaje de Cassiers.

21/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 82.200 Ejemplares Difusión: 70.944 Ejemplares

Página: 37

Sección: CULTURA Valor: 18.596,00 € Área (cm2): 651,4 Ocupación: 62,4 % Documento: 1/1 Autor: Justo Barranco Girona Núm. Lectores: 649000

Guy Cassiers impacta en Temporada Alta con su adaptación de 'Las benévolas', el relato del exterminio judío en primera persona por uno de sus perpetradores

El Holocausto eres tú

Una escena de Las benévolas, de Guy Cassiers, que se ha representado este fin de semana en Girona

ESCENARIOS

Justo Barranco

"No me arrepiento de nada. Yo hacía mi trabajo y basta". Desafiante, contundente, dirigiéndose al público del teatro Municipal de Girona directamente y a solas, así comienza Max Aue el relato de sus años como oficial de las SS, des sus años como perpetrador del Holocausto. Ahora, informa enseguida, es el director de una plácida empresa textil alemana "que va muy bien". Sin embargo, la calma puede ser destructiva con miles de muertos a las espaldas, y Aue, explica, toma cerveza en un bar e imagina que entra un hombre y comienza a disparar. Está en un teatro e imagina una granada rodando bajo las butacas. Así que, calmado, o eso dice él, ha decidido poner el pasado en orden "para mí mismo". Y mostrar sus estremecedoras acciones con las SS durante la Segunda Guerra Mundial a los espectadores.

da Guerra Mundial a los espectadores. Es el arranque del montaje teatral de *Las benévolas*, la monumental novela de Jonathan Littell que el flamenco Guy Cassiers, famoso por sus grandes adaptaciones literarias (*Orlando, El corazón de las tinieblas*), ha llevado a las tablas con actores belgas y holandeses. Y que este fin de semana ha recalado en el festival Temporada Alta de manera contundente y con gran ovación aunque también para parte del público la propuesta, desnuda, esencial, con mucho texto (y qué texto!), resultó más narrativa que dramática.

Cassiers ha optado por llevar a escena la parte de la novela más didáctica, más necesaria

Fuera lo que fuera, impactante resultó. De manera radical en el tramo inicial del abra, cuando Aue está en Ucrania, donde viven tres millones de judíos y narra sus vivencias. Efectivamente, las narra. Nada del terror se ve en un escenario presidido por una suerte de gigantesco armario archivador con cientos de pequeñas puertas rectangulares, símbolo de un sistema inhumano y burocrático en el que Adolf Eichmann – "el encargado de los trenes", como se define en un momento de la pieza, el alto funcionario de las SS ejemplo de la banalidad del mal, como resaltó Hannah Arendt – guarda de vez en cuando durante la función sus estudios e informes sobre cuántos judíos hay en cada país y como progresa su exterminio: Hungría es el alumno ejemplar; en Dinamarca no ha logrado apenas nada.

Pero cómo narra y vive en su cuerpo el actor Hans Kesting lo que narra. Y cómo hace vivir al público esas acciones tremebundas, desgarradoras. Fosas gigantescas a las que caminan en silencio cientos de ciudadanos en paños menores. Hasta que escuchan los primeros alaridos. Disparos en el cuello. Sangre a borbotones. Tíros de gracia a jóvenes muchachas de dignidad desarmante... hay que cumplir órdenes, aunque sean absurdas e inhumanas. Porque muchos de los miembros de las SS, Max Aue entre ellos, así las veny el espectador contempla sus debates, a veces bizantinos. Y ve la caída interior de Aue, sus pesadillas, su resistencia. Ucrania Stálingrado el Berlín que cae

nia, Stalingrado, el Berlín que cae...

Cassiers, de una novela de mil páginas, efectivamente ha elegido llevar a las tablas la parte más didáctica, más necesaria, dejando fuera aspectos familiares de Aue que explican al personaje mucho mejor. Interesa el debate. Especialmente el interior: "Era mi deber. Era la guerra total", dice Aue, a la vez que sufre por las atrocidades que comete. "¿Quién tiene la culpa, todos o ninguno", se interroga. Sin obreros detrás, Stalin y Hitler serían puros bufones llenos de odio y fantasía, remacha. "La historia moderna demuestra que la gente hace todo lo que le mandan", espeta. El verdadero peligro para el ser humano "soy yo, ustedes", prosigue. "Y si no están convencidos es mejor que se vayan porque hoy no entenderán nada. No se puede decir nunca 'no mataré'. Es imposible. Como máximo puedes decir 'espero no matar nunca", advierte. Y concluye: "Soy igual que ustedes".

La Veronal, sin Richard Serra

El encuentro internacional de programadores que ha vivido este fin de semana el festival Temporada Alta, y que ha registrado un récord de asistencia con un centenar de responsables de festivales y teatros en busca de espectáculos, concluyó ayer con Equal elevations, de la compañía de danza La Veronal. Una compañía encabezada por el valenciano Marcos Morau, que ha impactado con fuerza en el panorama de la danza española de los últimos años, logrando una gran proyección global. Ayer, cuatro bailarines de La Veronal, con sus inconfundibles calectines blancos marca de la casa enfundados, bailaron en uno de los

salones nobles del antiguo casino de Girona una pieza creada inicialmente para dialogar con un grupo escultorico de Richard Serra en el Reina Sofia de Madrid. Sin Serra, bajo una espectacular lámpara de aire modernista neomedieval que acabó rodeada por los inquietantes globos negros que dos bailarines sujetaban al inicio, La Veronal logró igualmente una larguísima ovación con un montaje que comienza con palmas y aires sevillanos -todo convenientemente deconstruido- y que, con momentos de danza robótica y fria y otros de contacto intenso, ayer parecía hablar del eterno tema del individuo y la comunidad.

Prensa: Diaria

Tirada: 60.506 Ejemplares Difusión: 52.390 Ejemplares

Página: 37

Sección: CULTURA Valor: 18.596,00 € Área (cm2): 651,4 Ocupación: 62,4 % Documento: 1/1 Autor: Justo Barranco Girona Núm. Lectores: 649000

Guy Cassiers colpeix al Temporada Alta amb la seva adaptació de 'Les benignes', el relat de l'extermini jueu en primera persona per un dels seus perpetradors

L'Holocaust ets tu

Una escena de *Les benignes* de Guy Cassiers que s'ha representat aquest cap de setmana a Girona

ESCENARIS

Justo Barranco Girona

"No em penedeixo de res. Jo feia la meva feina i prou". Desafiador, contundent, dirigint-se al públic del teatre Municipal de Girona directament i tot sol; així comença Max Aue el relat dels seus anys com a oficial de les SS, dels seus anys com a perpetrador de l'Holocaust. Ara, diu de seguida, és el director d'una plàcida empresa textil alemanya "que va molt bé". Tot i això, la calma pot ser destructiva amb milers de morts a l'esquena, i Aue, explica, pren cervesa en un bar i imagina que entra un home i comença a disparar. És en un teatre i imagina una granada rodant per sota de les butaques. Així que, calmat, o això diu ell, ha decidit posar el passat en ordre "per a mi mateix". I mostrar les seves estremidores accions amb les SS durant la Segona Guerra Mundial als espectadors.

És l'engegada del muntatge teatral de Les benignes, la monumental novel·la de Jonathan Littell que el flamenc Guy Cassiers, famós per les seves grans adaptacions literàries (Orlando, El cor de les tenebres), ha portat a les taules amb actors belgues i holandesos. I que aquest cap de setmana ha recalat al Festival Temporada Alta de manera contundent i amb una gran ovació tot i que també per a una part del públic la proposta, nua, essencial, amb molt de text (i quin text), va resultar més narrativa que dramàtica.

Cassiers ha optat per portar a escena la part de la novel·la més didàctica, més necessària

Fos el que fos, de colpidora ho va resultar. De manera radical al tram inicial de l'obra, quan Aue és a Ucrañna, on viuen tres milions de jueus i narra les seves vivències. Efectivament, les narra. Res del terror no es veu en un escenari presidit per una mena d'armari arxivador gegant amb centenars de petites portes rectangulars, símbol d'un sistema inhumà i burocràtic en què Adolf Eichmann -"l'encarregat dels trens", com es defineix en un moment de la peça, l'alt funcionari de les SS exemple de la banalitat del mal, com va ressaltar Hannah Arendt-guarda de tant en tant durant la funció els seus estudis i informes sobre quants jueus hi ha a cada país i com progressa el seu extermini: Hongria és l'alumne exemplar; a Dinamarca gairebé no ha aconseguit res.

Però com narra i viu en el seu cos l'actor Hans Kesting el que narra! I com fa viure el públic aquelles accions tremebundes, colpidores. Fosses gegantines en les quals caminen en silenci centenars de ciutadans en roba interior. Fins que senten els primers esgarips. Trets al coll. Sang a borbolls. Trets de gràcia a joves noies de dignitat desarmant... s'han de complir ordres, encara que siguin absurdes i inhumanes. Perquè molts dels membres de les SS, Max Aue entre ells, així les veuen i l'espectador contempla els seus debats, de vegades bizantins. I veu la caiguda interior d'Aue, els seus malsons, la seva resistència. Ucraïna, Stalingrad, el Berlín que cau...

Cassiers, d'una novel·la de mil pagines, efectivament ha triat portar a l'escenari la part més didàctica, més necessària, deixant fora aspectes familiars d'Aue que expliquen el personatge molt millor. Interessa el debat. Especialment l'interior: "Era el meu deure. Era la guerra total", diu Aue, alhora que pateix per les atrocitats que comet. "Qui té la culpa, tothom o ningú?", s'interroga. Sense obrers darrere, Stalin i Hitler serien purs bufons plens d'odi i fantasia, rebla. "La història moderna demostra que la gent fa tot el que li manen", etziba. El veritable perill per a l'ésser humà "sóc jo, vostès", prossegueix. "I si no n'estan convençuts més val que se'n vagin perquè avui no entendran res. No es pot dir mai 'no mataré'. És impossible. Com a màxim pots dir. 'Espero no matar mai", adverteix. I conclou: "Sóc igual que vostès".•

La Veronal, sense Richard Serra

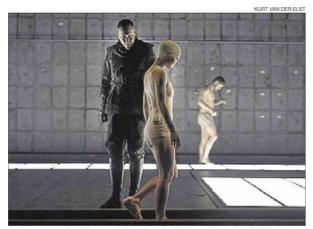
■ La trobada internacional de programadors que ha viscut aquest cap de setmana el festival Temporada Alta i que ha registrat un record d'assistència amb un centenar de responsables de festivals i teatres a la recerca d'espectacles, va acabar ahir amb Equal elevations, de la companyia de dansa La Veronal, una companyia encapçalada pel valencià Marcos Morau que ha impactat amb força en el panorama de la dansa espanyola dels últims anys i ha aconseguit una gran projecció global. Ahir, quatre ballarins de La Veronal, amb els seus inconfusibles mitjons blancs marca de la casa enfundats, van ballar en un

dels salons nobles de l'antic casino de Girona una peça creada inicialment per dialogar amb un grup escultòric de Richard Serra al Reina Sofia de Madrid. Sense Serra, sota un espectacular llum d'aire modernista neomedieval que va acabar envoltada pels inquietants globus negres que dos ballarins subjectaven a l'inici, La Veronal va aconseguir igualment una llarguíssima ovació amb un muntatge que comença amb palmes i aires sevillans-tot convenientment desconstruïtique, amb moments de dansa robòtica i freda i altres de contacte intens, ahir semblava parlar de l'etern tema de l'individu i la comunitat.

Prensa: Diaria

Tirada: 58.580 Ejemplares Difusión: 47.646 Ejemplares 75

Sección: CULTURA Valor: 9.144,00 € Área (cm2): 391,6 Ocupación: 37,16 % Documento: 1/1 Autor: CÉSAR LÓPEZ ROSELL I GIRONA Núm. Lectores 549000

▶▶ Un momento del montaje 'Las benévolas', en el Temporada Alta.

Impresionante versión de 'Las benévolas'

CRÓNICA Guy Cassiers sacude el Temporada Alta con el texto de Littell sobre el nazismo

CÉSAR LÓPEZ ROSELL GIRONA

n espectáculo tan impactante como oportuno. La adaptación que Guy Cassiers ha hecho de la monumental obra Las benévolas de Jonathan Littell (premio Goncourt) sacudió el fin de semana el festival Temporada Alta. El director flamenco, al frente de la coproducción de las compañías Toneelhuis y Tonneelgroep, ha hecho un gran trabajo de síntesis de la novela. El creador prescinde de los aspectos más personales de la vida del protagonista para centrarse en su trayectoria como oficial de la SS y narrar la historia del Holocausto desde el punto de vista del verdugo.

Cualquiera puede ser un monstruo, avisa en el monólogo inicial dirigido al público el imponente Hans Kesting metido en la piel Max Aue, personaje de ficción creado por Littlle para mezclarlo con otros imaginados v con algunos históricos como Adolf Eichmann. En su pausada pero polémica perorata, llega a decir que todos los que están en la sala habrían actuado como él en sus circunstancias.

A partir de este provocativo arranque, el relato muestra cómo la manipulación del lenguaje permite defender lo que es indefendible en su intento de rechazar la responsabilidad individual de los crímenes. Al mismo tiempo, la trama refleja la diversidad de opiniones que tenían los nazis sobre el exterminio de judíos, cuestionándose tanto los criterios de ejecución en busca de una mayor eficacia en su eliminación como los de si no era un error renunciar a su uso al servicio de la economía de guerra.

Muchas preguntas que se suceden, entre ellas las de las consecuencias psicológicas que sufren los autores de la indiscriminada matanza, presentes en las alucinaciones del protagonista. Las discusiones con su radical amigo Thomas, el joven violinista judío Jacob y el fanático Eichman (magistral Katelijne Damen) sacan a la luz esas contradicciones.

sin símbolos nazis // Una puesta en escena que renuncia a las cruces gamadas y otros símbolos nazis, en la que destacan las cajas-archivo del Holocausto y las artísticas imágenes sobre los estados de ánimo de los actores, facilitan el recorrido de la historia, que no pasa por alto la homosexualidad del personaje y sus consecuencias en el régimen en el que vive.

En ella Aue sigue de cerca y es partícipe de las primeras matanzas masivas de judíos y comunistas cerca de Kiev, cae herido en Stalingrado y culmina su camino en Berlín. El montaje, algo lastrado por la discursiva lentitud de los monólogos de la primera parte, gana vuelo en la segunda hasta componer una impresionante y necesaria producción en un momento de florecimiento de los populismos.

La propuesta cerró una exitosa Se mana de los Programadores, con 10 magníficos espectáculos y batiendo récords con la asistencia de un centenar de representantes de teatros y festivales europeos. =

MACBA. GELATINA DURA

Preguntas al pueblo español por un americano ignorante

Francesc Torres, 1991

19. ¿Por qué es tan difícil desarmar a los desalmados y tan fácil desalmar a los armados?

Este es un proyecto del artista Francesc Torres publicado por primera vez en 1991 y que forma parte de la exposición Gelatina dura. Històries escamotejades del Macba. EL PERIÓDICO publicará las 35 preguntas originales y las 11 pro-puestas por el artista para este 2016. El lector puede responder vía Twitter con el *hashtag*

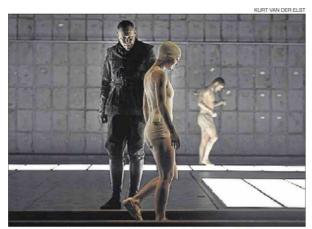
Prensa: Diaria

Tirada: 43.931 Ejemplares
Difusión: 33.850 Ejemplares

Od: 106606545

Página: 60

Sección: CULTURA Valor: 9.144,00 € Área (cm2): 391,6 Ocupación: 37,16 % Documento: 1/1 Autor: CÉSAR LÓPEZ ROSELL I GIRONA Núm. Lectores: 549000

▶▶ Un moment del muntatge 'Les benignes', al Temporada Alta.

Impressionant versió de 'Les benignes'

CRÒNICA Guy Cassiers sacseja el Temporada Alta amb el text de Littell sobre el nazisme

CÉSAR LÓPEZ ROSELL GIRONA

n espectacle tan impactant com oportú. L'adaptació que ha fet Guy Cassiers de la monumental obra Les benignes de Jonathan Littlle(premi Goncourt) va sacsejar el cap de setmana el festival Temporada Alta. El director flamenc, al capdavant de la coproducció de les companyies Toneelhuis i Tonneelgroep, ha fet un gran treball de síntesi de la novel·la. El creador prescindeix dels aspectes més personals de la vida del protagonista per centrar-se en la seva trajectòria com a oficial de la SS i narrar la història de l'Holocaust des del punt de vista del botxí.

Qualsevol pot ser un monstre, avisa en el monòleg inicial dirigit al públic l'imponent Hans Kesting ficat en la pell de Max Aue, personatge de ficció creat per Littell per barrejar-lo amb altres d'imaginats i amb alguns d'històrics com Adolf Eichmann. En el seu pausat però polèmic discurs, arriba a dir que tots els que són a la sala haurien actuat com ell en les seves circumstàncies.

A partir d'aquesta provocativa arrencada, el relat mostra com la manipulació del llenguatge permet defensar el que és indefensable en el seu intent de rebutjar la responsabilitat individual dels crims. Al mateix temps, la trama reflecteix la diversitat d'opinions que tenien els nazis sobre l'extermini de jueus, qüestionant-se tant els criteris d'execució a la recerca de més eficàcia en la seva eliminació com els de si no era un error renunciar al seu ús al servei de l'economia de guerra.

Moltes preguntes que se succeeixen, entre elles les de les conseqüències psicològiques que pateixen els autors de la indiscriminada matança, presents en les al·lucinacions del protagonista. Les discussions amb el seu radical amic Thomas, el jove violinista jueu Jacob i el fanàtic Eichman (magistral Katelijne Damen) treuen a la llum aquestes contradiccions.

sensesímbols nazis// Una posada en escena que renuncia a les creus gammades i altres símbols nazis, en la qual destaquen les caixes arxiu de l'Holocaust i les artístiques imatges sobre els estats d'ànim dels actors, faciliten el recorregut de la història, que no passa per alt l'homosexualitat del personatge i les seves conseqüències en el règim en què viu.

En la història, Aue segueix de prop i és partícip de les primeres matances massives de jueus i comunistes a prop de Kíev, cau ferit a Stalingrad i culmina el seu camí a Berlín. El muntatge, que presenta el llast de la discursiva lentitud dels monòlegs de la primera part, guanya vol en la segona fins a compondre una impressionant i necessària producció en un moment de florida dels populismes.

La proposta va tancar una exitosa Setmana dels Programadors, amb 10 magnífics espectacles i batent rècords amb l'assistència d'un centenar de representants de teatres i festivals europeus. =

MACBA, GELATINA DURA

Preguntes al poble espanyol per un americà ignorant

Francesc Torres, 1991

19. ¿Per què és tan difícil desarmar els malànimes i tan fàcil treure l'ànima als armats? Aquest és un projecte de l'artista Francesc Torres publicat per primera vegada el 1991 i que forma part de l'exposició *Gelatina dura. Històries escamotejades* del Macba. EL PERIÓDICO publicarà les 35 preguntes originals i les 11 proposades per l'artista per a aquest 2016. Ellector pot respondre via Twitter amb el *hashtag Historia Gelatina Dura Torres*.

21/11/16

Prensa: Diaria

Tirada: 33.282 Ejemplares Difusión: 23.306 Ejemplares Appels 21

Página: 30

Sección: CULTURA Valor: 3.310,00 € Área (cm2): 383,9 Ocupación: 40,32 % Documento: 1/1 Autor: Imma Merino Núm. Lectores: 130000

Críticateatre

Imma Merino

Una escena de 'Les benignes', adaptació teatral de la novel·la de Jonathan Littell ■ TEMPORADA ALTA

La paraula del botxí

De welwillenden (Les benignes)

Director: Guy Cassiers Temporada Alta. Teatre Municipal de Girona, 19 de novembre.

a novel·la que quan es va publicar, fa una dècada, va causar impacte, Les benignes, de Jonathan Littell, no és aliena a la controvèrsia. Seria difícil que no fos així perquè el seu autor tracta la barbàrie nazi des de la perspectiva d'un botxí (a partir de la seva memòria construïda d'una manera tan exhaustiva i detallista que sembla que el converteixi en un testimoni d'autoritat) que, sent un personatge de ficció, es creua amb d'altres de reals i que, com tants de criminals nazis existents, sobreviu a la guerra i s'amaga adoptant una identitat falsa.

Littell aclapara amb la seva documentació, barreja amb efectisme la violència i el sexe i, entre tantes altres coses discutibles, fa que Max Aue digui que hauríem actuat com ell en les mateixes circumstàncies. Littell no descobreix res: els nazis eren humans; però mentre no renuncia a provocar la identificació amb un criminal que vomita com si somatitzés una culpa, hi ha certa perfídia en un argument que suposa que ja som com els botxins.

En tot cas, sempre és complex i problemàtic descriure, narrar, representar l'Horror: el perill de banalitzarlo, de fer-lo fascinant, de perdre el respecte a les víctimes, que en la novel·la de Littell es converteixen pràcticament en un decorat. Tanmateix,

El director neerlandès ha realitzat un gran treball dramatúrgic que sintetitza l'original literari de Littell s'ha de reconèixer que a Les benignes explica com funcionava la màquina de matar del nazisme i com aquest manipulava el llenguatge.

Això interessa a Guy Cassiers que, en molts dels seus muntatges teatrals que dramatitzen textos narratius, s'ocupa de la violència i la manipulació del poder. El director neerlandès, amb uns actors excel·lents en què destaca la fenomenal actriu Katelijne Damen interpretant Adolf Eichmann en un decorat amb unes caixes al fons on el "buròcrata", guarda l'arxiu del genocidi, ha realitzat un gran treball dramatúrgic que sintetitza l'original literari despullant-lo de l'excés amb què acumula situacions terribles. Els elements per a la controvèrsia perduren, però depurats, i en la representació del relat de Max Aue, sobretot a la segona part d'aquest ambiciós muntatge estrenat dissabte al Festival Temporada Alta, fa present l'essencial: a banda de la paraula del botxí, una màquina de matar va posar-se en funcionament.

Gerona

Prensa: Diaria

Tirada: 11.438 Ejemplares Difusión: 9.335 Ejemplares

Página: 42

Sección: CULTURA Valor: 1.977,00 € Área (cm2): 384,0 Ocupación: 40,32 % Documento: 1/1 Autor: Imma Merino Núm. Lectores: 37340

Críticateatre

Imma Merino

Una escena de 'Les benignes', adaptació teatral de la novel·la de Jonathan Littell ■ TEMPORADA ALTA

La paraula del botxí

De welwillenden (Les benignes)

Director: Guy Cassiers

Temporada Alta. Teatre Municipal de Girona, 19 de novembre.

a novel·la que quan es va publicar, fa una dècada, va causar impacte, Les benignes, de Jonathan Littell, no és aliena a la controvèrsia. Seria difícil que no fos així perquè el seu autor tracta la barbàrie nazi des de la perspectiva d'un botxí (a partir de la seva memòria construïda d'una manera tan exhaustiva i detallista que sembla que el converteixi en un testimoni d'autoritat) que, sent un personatge de ficció, es creua amb d'altres de reals i que, com tants de criminals nazis existents, sobreviu a la guerra i s'amaga adoptant una identitat falsa.

Littell aclapara amb la seva documentació, barreja amb efectisme la violència i el sexe i, entre tantes altres coses discutibles, fa que Max Aue digui que hauríem actuat com ell en les mateixes circumstàncies. Littell no descobreix res: els nazis eren

humans; però mentre no renuncia a provocar la identificació amb un criminal que vomita com si somatitzés una culpa, hi ha certa perfídia en un argument que suposa que ja som com els botxins.

En tot cas, sempre és complex i problemàtic descriure, narrar, representar l'Horror: el perill de banalitzarlo, de fer-lo fascinant, de perdre el respecte a les víctimes, que en la novel·la de Littell es converteixen pràcticament en un decorat. Tanmateix.

El director neerlandès ha realitzat un gran treball dramatúrgic que sintetitza l'original literari de Littell

s'ha de reconèixer que a Les benignes explica com funcionava la màquina de matar del nazisme i com aquest manipulava el llenguatge.

Això interessa a Guy Cassiers que, en molts dels seus muntatges teatrals que dramatitzen textos narratius, s'ocupa de la violència i la manipulació del poder. El director neerlandès, amb uns actors excel·lents en què destaca la fenomenal actriu Katelijne Damen interpretant Adolf Eichmann en un decorat amb unes caixes al fons on el "buròcrata", guarda l'arxiu del genocidi, ha realitzat un gran treball dramatúrgic que sintetitza l'original literari despullant-lo de l'excés amb què acumula situacions terribles. Els elements per a la controvèrsia perduren, però depurats, i en la representació del relat de Max Aue, sobretot a la segona part d'aquest ambiciós muntatge estrenat dissabte al Festival Temporada Alta, fa present l'essencial: a banda de la paraula del botxí, una màquina de matar va posar-se en funcionament.

Prensa: Diaria

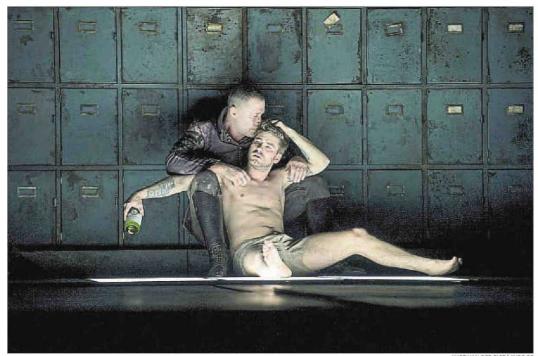
Tirada: 82.200 Ejemplares Difusión: 70.944 Ejemplares

Sección: CULTURA Valor: 17.691,00 € Área (cm2): 582,6 Ocupación: 59,37 % Documento: 1/1 Autor: JUSTO BARRANCO Barcelona Núm. Lectores: 636000

La creación contemporánea bate récord de programadores en Temporada Alta

La adaptación teatral de 'Las benévolas', estrella de la Trobada de Programadors

KURT VAN DER ELST | KVDE.BE

Una escena de la adaptación de Las benévolas de Jonathan Littell a cargo del flamenco Guy Cassiers

JUSTO BARRANCO

A los extranjeros les interesa poco el teatro de repertorio, convencional, que se hace en Catalunya, dice Salvador Sunyer, director del festival Temporada Alta. Lógico, razona, porque en sus países tienen muchísimo más dinero y compañías estables para hacer ese tipo de teatro. Y largos años de experiencia en él. En cambio, señala Sunyer, a los programadores internacionales les atrae mucho la creación contemporánea catalana, los espectáculos que investigan nuevos lenguajes y "no se limitan a reproducir lo que se hace siempre". Por eso, aunque en cada edición de Temporada Alta la creación contemporánea ocupa un mayor porcentaje de la programación - "es como tendría que ser en todos los teatros del país", puntualiza Sunyer-, para venderla por todo el mundo el festival concentra una buena parte de esos espectáculos en solo tres días. Es la Trobada de Programadors, y este año se va a cele-brar desde el viernes al domingo y va a batir récords: hay inscritos más de 100 programadores, un tercio de ellos internacionales. De hecho, el

éxito de la apuesta es tal que el festival está teniendo problemas de entradas porque algunos espectáculos tienen aforos reducidos.

Y porque interesan, claro. Para Sunyer, "se dice que la creación contemporánea tiene poco público, pero es mentira, y muchas veces es más divertida e interesante que mucho teatro al uso". Para demostrar sus palabras, exhibirán en tres días un total de diez propuestas, entre

las que la estrella indiscutible es la coproducción internacional Las benévolas, la adaptación de la novela de Jonathan Littell que narra el Holocausto desde el punto de vista de un oficial de las SS. Una obra dirigida por el flamenco Guy Cassiers -uno de los grandes directores europeos y habitual del festival-que se podrá ver en el teatro Municipal de Girona el sábado y el domingo.

Pero estrellas no faltarán. "¿Có-

La vida de los objetos

■ Una de las propuestas de la Trobada de Programadors de la que más seguro está el director de Temporada Alta es a priori la más difícil de exportar: Primer álbum, una obra para la que tres expertos en teatro de objetos, Xavier Bobés, Shaday Larios y Jomi Oligor, han unido fuerzas. Creando la particular agencia El Solar, una Agencia de Detectives de Objetos. Una agencia que a partir de viejos objetos -en

este caso se han instalado en el Barri Vell de Girona- entra en las historias vitales de personas anónimas que nadie se había percatado que existían. Y, a partir de ellas hablan del barrio, la ciudad y, en realidad, de todo el mundo. Bobés señala que muchas veces se asocia esos objetos al pasado y, sin embargo, les gusta ver que tienen mucho que ver con el presente, del cual hablan también a partir de lo que sucedió.

mo se hace una semana para los programadores?", sonríe Sunyer. "Se cogen dos o tres nombres internacionales que hagan de anzuelo, como el montaje de Cassiers o como un espectáculo de flamenco contemporáneo que hace Israel Galván (un Solo que se verá el sábado en el Monestir de Sant Pere de Galligants) y se coge gente de aquí, lo más potente y con más capacidad de

En el encuentro habrá montajes de Israel Galván, Alex Rigola, la Agrupación Señor Serrano y La Veronal

salir fuera. ¿Qué se consigue? Un problema grande", bromea por la falta de entradas debido al aluvión de programadores.

Junto a las propuestas de Cassiers y Galván estará también la de la flamenca Rocío Molina y nombres locales que hace tiempo que han dado el salto a los circuitos internacionales, como la Agrupación Señor Serrano, que presenta un espectáculo de temática muy adecuada para los tiempos que corren: Birdie, sobre las migraciones. También se podrá ver el nuevo trabajo de Àlex Rigola sobre el asesinado cineasta y poeta Pier Paolo Pasolini, Who is me. Pasolini, del cuál los programadores verán un preestreno este domingo pero al cual el público podrá acceder del 2 al 4 de diciembre en el Municipal de Girona. Los inventores de sonidos Cabosanroque presentan una instalación plástico-sonora a partir de Joan Brossa en la Casa de Cultura de Girona, mientras que Pere Faura prefiere el sonido y la estética de John Travolta en Sweet fever, Bee Gees incluidos. Los Corderos.sc se unen a la banda Za! en Afasians. The last conference, en la que viajan a un mundo paralelo donde no hay yo, sólo nosotros, mientras que una de las compañías de danza locales con mayor proyección internacional en estos momentos, La Veronal, van a establecer un diálogo con la escultura de Richard Serra y la música de Steve Reich en Equal elevations el domingo en el elegante escenario del viejo Casino de Girona.

Prensa: Diaria

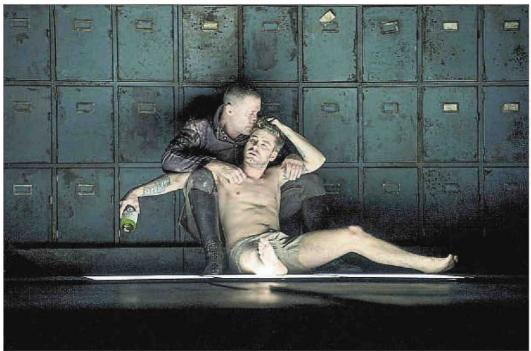
Tirada: 60.506 Ejemplares Difusión: 52.390 Ejemplares

Sección: CULTURA Valor: 16.775,00 € Área (cm2): 583,6 Ocupación: 56,29 % Documento: 1/1 Autor: JUSTO BARRANCO Barcelona Núm. Lectores: 636000

La creació contemporània bat rècord de programadors al Temporada Alta

L'adaptació teatral de 'Les benignes', estrella de la trobada de programadors

KURT VAN DER ELST | KVDE.BE

Una escena de l'adaptació de Les benignes de Jonathan Littell a càrrec del flamenc Guy Cassiers

JUSTO BARRANCO

Barcelona

Als estrangers els interessa poc el teatre de repertori, convencional, que es fa a Catalunya, diu Salvador Sunyer, director del festival Temporada Alta. Lògic, raona, perquè als seus països tenen moltíssims més diners i companyies estables per fer aquest tipus de teatre. I molts anys d'experiència. En canvi, assenyala Sunyer, als programadors internacionals els atreu molt la creació contemporània catalana, els espectacles que investiguen nous llenguatges i "no es limiten a reproduir el que es fa sempre". Per això, tot i que en cada edició del Temporada Alta la creació contemporània ocupa un percentatge més gran de la programació - "És com hauria de ser en tots els teatres del país", puntualitza Sunyer–, per vendre-la per tot el món el festival concentra una bona part d'aquests espectacles en tan sols tres dies. És l'anomenada trobada de programadors, i aquest any se celebrarà de divendres a diumenge i batrà rècords: hi ha més de 100 programadors inscrits, un terç dels quals internacionals.

De fet, l'èxit és tan gran que el festival està tenint problemes d'entrades perquè alguns espectacles tenen aforaments reduïts.

I perquè interessen, esclar. Per Sunyer, "es diu que la creació contemporània té poc públic, però és mentida, i moltes vegades és més divertida i interessant que molt del teatre que es fa". Per demostrar les seves paraules, exhibiran en tres dies un total de deu propostes, entre les quals l'estrella indiscutible és la coproducció internacional *Les benignes*, l'adaptació de la novel·la de Jonathan Littell que narra l'Holocaust des del punt de vista d'un oficial de les SS. Una obra dirigida pel flamenc Guy Cassiers –un dels grans directors europeus i habitual del festival– que es podrà veure al Teatre Municipal de Girona dissabte i diumenge.

Però d'estrelles no en faltaran.

rient. "S'agafen dos o tres noms internacionals que facin d'ham, com el muntatge de Cassiers o com un espectacle de flamenc contemporani que fa Israel Galván (un *Solo* que es veurà dissabte al monestir de Sant Pere de Galligants) i s'agafa gent d'aquí, els més potents i amb més capacitat de sortir fora.

"Com es fa una setmana per als programadors?", diu Sunyer, som-

A la trobada hi haurà muntatges d'Israel Galván, Àlex Rigola, l'Agrupación Señor Serrano i La Veronal

Què s'aconsegueix? Un problema gros", diu fent broma per la falta d'entrades a causa de l'allau de programadors.

Al costat de les propostes de Cassiers i Galván hi haurà també la de la flamenca Rocío Molina i noms locals que fa temps que han fet el salt als circuits internacionals, com l'Agrupación Señor Serrano, que presenta un espectacle de temàtica molt adequada per als temps que corren: Birdie, sobre les migracions. També es podrà veure el nou muntatge d'Alex Rigola sobre l'assassinat del cineasta i poeta Pier Paolo Pasolini, Who is me. Pasolini, del qual els programadors veuran una preestrena aquest diumenge però el públic hi podrà accedir del 2 al 4 de desembre al Municipal de Girona.

Els inventors de sons Cabosanroque presenten una instal·lació plasticosonora a partir de Joan Brossa a la Casa de Cultura de Girona, mentre que Pere Faura prefereix el so i l'estètica de John Travolta a Sweet fever, Bee Gees inclosos. Loscorderos.sc s'uneixen a la banda Za! a Afasians. The last conference, en què viatgen a un món paral·lel on no hi ha jo, només nosaltres, mentre que una de les companyies de dansa locals amb més projecció internacional en aquests moments, La Veronal, establirà un diàleg amb l'escultura de Richard Serra i la música de Steve Reich a Equal elevations diumenge a l'elegant escenari del vell Casino de Girona.

La vida dels objectes

■ Una de les propostes de la trobada de programadors de la qual està més segur el director del Temporada Alta és a priori la més difícil d'exportar: Primer álbum, una obra per a la qual tres experts en teatre d'objectes, Xavier Bobés, Shaday Larios i Jomi Oligor, han unit forces. Creant la particular agència El Solar, una "Agència de Detectius d'Objectes". Una agència que a partir de vells objectes –en aquest cas

s'han instal·lat al Barri Vell de Girona- entra en les històries vitals de persones anònimes que ningú no s'havia adonat que existien. I a partir d'elles, parlen del barri, la ciutat i, en realitat, de tothom. Bobés assenyala que moltes vegades s'associen aquests objectes al passat i, tanmateix, els agrada veure que tenen molt a veure amb el present, del qual parlen també a partir del que va passar.

Prensa: Diaria

Tirada: 11.438 Ejemplares Difusión: 9.335 Ejemplares

Página: 24

Sección: LOCAL Valor: 2.014,00 € Área (cm2): 391,2 Ocupación: 41,08 % Documento: 1/1 Autor: Redacció GIRONA Núm. Lectores: 37340

Temporada Alta ofereix una desena d'obres en la Setmana de Programadors

■ Rècord d'inscripcions en muntatges de creació contemporània, en la 6a edició ■ Hi haurà l'estrena a l'Estat de 'Les Benignes', de Guy Cassiers

Redacció

GIRONA

De divendres a diumenge vinents se celebra, en el marc de Temporada Alta, la 6a Setmana de Programadors, una concentració d'espectacles de creació que propicia l'estada al festival d'un gran nombre de professionals de les arts escèniques nacionals i internacionals. Aquest any, la Setmana ha batut rècords, amb més de 90 inscrits que participaran en unes jornades professionals i podran gaudir de fins a deu muntatges en els quals els artistes consagrats es donen la mà amb els nous valors contemporanis. L'objectiu de la trobada és fomentar l'intercanvi de projectes i facilitar la producció i circulació d'espectacles.

La Setmana de Programadors s'organitza al voltant de tres línies principals: oferir l'oportunitat al públic i als programadors de veure en pocs dies un gran nombre de muntatges de creació contemporània, posar en contacte programadors amb artistes i companyies a través de punts de trobada distesos, i presentar nous projectes amb vista a la possible coproducció per part dels teatres, institucions i programadors visitants.

Foto de família de la sisena Setmana de Programadors TEMPORADA ALTA

Cinc noves funcions a la venda

Temporada Alta ha posat a la venda noves entrades dels espectacles CorroC, d'Escarlata Circus (el 27 de novembre, a les 17 h i 20 h); Primer álbum, d'El Solar, Agencia de Detectives de Objetos (21 de novembre, a les 21 h), i Múlti-

ples, de la Cia. Impàs (20 de novembre, a les 18 h i 20 h). Amb aquestes cinc noves incorporacions, Temporada Alta ha afegit a la programació inicial que va presentar a l'agost 23 funcions més de 16 espectacles diferents.

Per incentivar l'intercanvi, es faciliten espais perquè els artistes puguin mostrar el seu treball, tant en xerrades i trobades com en presentacions de fragments dels espectacles en procés.

El públic i els programadors podran gaudir de les estrenes absolutes de Sweet Fever, de Pere Faura; el muntatge site-specific Primer Álbum, d'El Solar, Agencia de Detectives de Objetos, formada per Xavier Bobés, Shaday Larios i Jomi Oligor, o de No em va fer Joan Brossa, una instal·lació coproduïda pel festival, amb Cabosanroque. A més, també es podrà veure l'estrena a Catalunya d'Equal Elevations, l'última producció de La Veronal, on a través de la dansa s'estableix un diàleg amb l'obra de l'es-

Richard Serra. cultor També hi haurà les estrenes a l'Estat espanyol de Rocío Molina amb Caída del cielo i de De Welwillenden ('Les Benignes'), de Guy Cassiers, una coproducció amb alguns dels festivals i teatres europeus més prestigiosos, com les Scènes Nationaux de Valenciennes i Amiens, el festival italià Roma Europa, l'alemany Theaterformen o el belga Toonelhuis, i que s'emmarca dins el projecte The Littell Project, subvencionat mitjancant el programa europeu Europa Creativa.

Altres propostes de la Setmana de Programadors són *Birdie*, d'Agrupación Señor Serrano; *Solo*, d'Israel Galván, i *Afasians*—the last conference, de Los corderos.sc i Za!

Prensa: Diaria

Tirada: 22.564 Ejemplares
Difusión: 13.650 Ejemplares

17/11/16

Página: 32

Sección: CULTURA Valor: 2.088,00 € Área (cm2): 474,7 Ocupación: 46,91 % Documento: 1/1 Autor: LAURA SERRA BARCELONA Núm. Lectores: 124000

ARTS ESCÈNIQUES

Un intensiu de creació contemporània

El Temporada Alta bat rècord d'inscrits a la Trobada de Programadors

LAURA SERRA BARCELONA

Els caps de cartell són noms internacionals, com Guy Cassiers i la seva magna adaptació de Les benignes de Jonathan Littell o la bailaora Rocío Molina, però aprofitant aquests ganxos el Temporada Alta ha programat aquest cap de setmana un concentrat d'espectacles de noves dramatúrgies que potser són menys conegudes a l'estranger però, juntes, poden convèncer programadors de fora per viatjar a Girona. Aquest és l'objectiu del festival: crear una plataforma que ajudi l'escena catalana a exportar-se. I per això seleccionen espectacles de creació contemporània, perquè la seva originalitat i experimentació és el que atreu l'interès estranger -de teatre de text i de repertori cada país fa el seu, afirma el director del festival, Salvador Sunyer-. L'experiment, que va començar de manera informal, ha assolit aquest any el rècord de professionals: un centenar de programadors seran a Girona per a aquest intensiu de tres dies.

La brutal narració de l'extermini jueu vist des del prisma d'un dels executors, l'oficial de les SS Max Aue, és el muntatge estrella convidat. Les benignes són quatre hores de teatre en què Cassiers aprofundeix en el controvertit text de Littell sobre com "un home cultivat i intel·ligent que intenta entendre el que passa pot ser, al mateix temps, un monstre", diu el director flamenc. En els últims anys s'ha centrat a exposar la relació entre llenguatge, política i poder, "i l'Holocaust és el moment de la història europea en què aquesta relació és més destructiva i inhumana", afirma. Cassiers traça paral·lelismes amb l'actualitat basant-se en la força del llenguatge: "L'extermini dels jueus no va començar de la nit al dia. Es va

Una quinzena d'actors interpreten la coproducció internacional de Les benignes. T. ALTA

preparar amb anys d'atacs verbals i propaganda enverinada", diu. Per això alerta de l'enduriment del discurs sobre els immigrants: "Ara es diuen coses sobre els estrangers que no s'acceptaven fa pocs anys". I afegeix: "Crec que el teatre ha de jugar un paper desconstruint els relats simplistes que volen explicar realitats complexes i oferir una visió més madura de la realitat".

La resta de programació es pot desgranar per parelles. Dues de les propostes més singulars, coproduccions per les quals posa la mà al foc el director del festival, són la instal·lació No em va fer Joan Brossa que han construït els CaboSanRoque i el teatre d'objectes de Xavier Bobés, Shaday Larios i Jomi Oligor, que a Primer álbum han treballat amb veïns del Barri Vell de Girona per explicar la vida d'una persona anònima a partir d'objectes i experiències viscudes.

Atractius Al cartell, Guy Cassiers, Rocío Molina, Àlex Rigola i La Veronal El Temporada Alta també repesca dos muntatges estrenats al Grec: l'aproximació a la crisi dels refugiats explicada a través de la migració dels falciots de *Birdie* d'Agrupación Señor Serrano i la conferència quàntica *Afasians*, un viatge a una dimensió paral·lela de loscorderos.sciel duo musical Za!

També hi ha dos noms de primera divisió del flamenc contemporani, l'estrena a l'Estat de Caida del cielo de Rocío Molina i el Solo essencial, sense ni música, d'Israel Galván. I encara dues propostes més de dansa: l'estrena del discotequer Sweet fever de Pere Faura i Equal elevations, un muntatge que La Veronal va crear per al Reina Sofia jugant amb escultures de Richard Serra i que aquí faran al Casino de Girona. A més, Àlex Rigola preestrenarà el seu íntim homenatge a Pasolini.

Prensa: Diaria

> Tirada: 7.540 Ejemplares Difusión: 5.438 Ejemplares

Sección: CULTURA Valor: 288,00 € Área (cm2): 93,8 Ocupación: 9,81 % Documento: 1/1 Autor: EFE BARCELONA Núm. Lectores: 28000

Rècord d'inscripcions en la Setmana de Programadors

►Temporada Alta obre la seva finestra a l'exterior per a la creació contemporània teatral catalana

EFE BARCELONA

■ Guy Cassiers, Àlex Rigola, Agrupación Señor Serrano, Cabosanroque, Loscorderos i Jomi Oligor són alguns dels artistes que conformen la programació de la sisena Setmana de Programadors del festival Temporada Alta de Girona, que se celebrarà aquest cap de setmana, amb rècord de programadors inscrits.

La Setmana de Programadors és una finestra a l'exterior per a la creació contemporània catalana,

en la qual s'intenta reunir cada any el millor de l'escena més innovadora, al costat d'algun espectacle internacional.

Els deu muntatges que formen part aquest any de la programació han despertat tan interès dels programadors que «ara tenim un problema i hem hagut d'ampliar el nombre de funcions de cada obra» perquè també els espectadors no professionals puguin veure'ls, segons va explicar ahir el director de Temporada Alta, Salvador Sunyer.

La xifra de programadors supera en aquesta edició el centenar, mentre d'altres anys eren al voltant de 75, i l'increment més alt s'ha produït entre els visitants de la resta de l'Estat.

Prensa: Diaria

Tirada: 22.564 Ejemplares Difusión: 13.650 Ejemplares

20/11/16

Página: 59

Sección: CULTURA Valor: 4.504,00 € Área (cm2): 859,8 Ocupación: 84,97 % Documento: 1/1 Autor: LAURA SERRA Núm. Lectores: 114000

ARTS ESCÈNIQUES

Crònica

LAURA SERRA GIRONA / SALT

a funció tindrà lloc en un espai secret, així que ens guien en corrua fins a les escales de la pujada de Sant Domènec. Durant l'intensiu cap de setmana dedicat a la creació contemporània, en què un centenar de programadors visiten el Temporada Alta, els experiments són benvinguts. Entrem en un portal desconegut. Apilonats en grades de fusta, descobrim la història d'un lloc extraordinàriament mundà i d'una persona fabulosament senzilla en un documental teatral explicat amb objectes, diapositives, retalls, esbossos, fotografies i mobles. Durant tres mesos l'agència de detectius El Solar ha estat investigant al Barri Vell de Girona. Aquest Método 3 del teatre ha recopilat desenes de proves singulars -una caixa d'eines, postals d'època, una tauleta de nit, claus abandonades...- per confi-gurar *Primer álbum*, un retall de vida vibrant i entranyable que explica un lloc, una gent, un temps i la seva inevitable transformació.

Perdoneu per l'espòiler: l'objecte de la investigació és l'últim fuster del barri, Armand Lladó, i el seu taller, que es troba en un dels racons més bonics de la ciutat malgrat que mai aparegui a les fotografies. El Solar aconsegueix treure poesia d'aquest espai –si fins i tot són fascinats les partícules de fusta dansant a l'aire!–i converteix un home convencional en un testimoni de la història i en protagonista d'un relat emotiu car-

Els paisatges inesperats que amaga el Temporada Alta

Flamenc en una església romànica, teatre d'objectes en una fusteria i el Gènesi amb ninots en miniatura

regat de veritat. Pot semblar estrany que aquest muntatge, que no té sentit enlloc més que aquí, es programi durant la Trobada de Programadors, però el que proposa El Solar és reproduir la investigació allà on els contractin. Seria una petita perla per a qualsevol festival.

Com la instal·lació dels CaboSan-Roque a la Casa de Cultura. Això no és teatre, tot i que som en un festival de teatre. És un paisatge sonor, objectual, musical i escultòric que s'inspira en la prosa de Joan Brossa. L'obra defuig les imatges més cone-gudes del poeta i obre nous horitzons, una dificultat afegida per desxifrar-ne tots els plans: màquines que escriuen, copes que sonen, gots que bullen, muntanyes que s'inflen; Brossa explicant la seva experiència a la batalla del Segre... No em va fer Joan Brossa és un misteriós paisatge per perdre's. El nou director dels Teatros del Canal, Àlex Rigola, ja s'hi ha fixat, i també hi ha passat la nova directora del Teatro Español, Carme Portaceli. La nòmina de programadors que ha vingut és llarga

(Grec, Mercat, La Seca, FiraTàrrega...). En cinc anys, aquesta trobadas'ha fet imprescindible per veure muntatges que trenquen amb el teatre de text. I la cirereta de *Les benignes*, de Guy Cassiers, ahir a la nit, era un reclam afegir, esclar.

Flamenc i immigració

Dos dels espectacles més esperats eren directament dansa, flamenc. El Solo d'Israel Galván al monestir de Sant Pere de Galligants feia retrunyir l'esperit, com una calamarsada. La seva força rítmica s'escampava per absis i naus, tan austeres com el mateix espectacle, sense música, sense additius, només amb aquesta força revolucionària i precisa que és Galván. El muntatge de Rocío Molina, en canvi, era tota una altra cosa. Caída del cielo viatja del cel a la terra, del blanc immaculat al fang. És un compendi d'escenes plàstiques en què la bailaora fa una exhibició de força, de bellesa, de poderío femení, de sexualitat. És un flamenc rocker, tan aviat dramàtic com còmic, poètic i animal, entre el twerking i el zapateao, a vegades kitsch, d'altres corprenedor. Rocío Molina s'hi entrega i s'endú el públic, malgrat tot. Agrupación Señor Serrano ens

Agrupación Señor Serrano ens porta a un altre paisatge: a Melilla, amb la tanca i aquell camp de golf adossat. A *Birdie* exploten tots els recursos del seu teatre audiovisual d'objectes i ninots en miniatura. L'obra il·lustra l'evolució des del Gènesi fins als murs, i ens permet sobrevolar –literalment– el drama dels refugiats com si fóssim falciots i els immigrants, *Els ocells* de Hitchcock. Un muntatge pertinent, crític, atractiu, intel·ligenti optimista: tots tenim dret a volar.

Fecha Titular/Medio

21/11/16 FESTIVAL TEMPORADA ALTA 2016

TELEVISIO DE CATALUNYA - TELENOTICIES VESPRE - 21:25h - 00:03:37

#CULTURA. AQUEST CAP DE SETMANA, EL FESTIVAL TEMPORADA ALTA HA ESTAT L'EPICENTRE DE LA CREACIO CONTEMPORANIA A EUROPA. HA EXERCIT LA RESPONSABILITAT QUE TAMBE TE EN EL QUE EL PUBLIC VEU I EN EL QUE EL PUBLIC VALORA: PROGRAMAR ESPECTACLES QUE NECESSITEN FOCUS PERQUE ENCARA NO TENEN EL LLOC QUE ELS PERTOCA. DECLARACIONS DE JOANA ZAMBRANA, VOLUNTARIA DE TEMPORADA ALTA I ESPECTADORA; GERALD-PATRICK FANNON, PROGRAMADOR TEATRE-AUDITORI DE SANT CUGAT; ENRIC PERDIGUES, ESPECTADOR; SONIA LLORENÇ, ESPECTADORA; LAURA LLAMAZARES, PROGRAMADORA TEATRE-AUDITORI DE GRANOLLERS; LIDIA DE LA CRUZ, PROGRAMADORA TEATRE KURSAAL DE MANRESA.

Fecha Titular/Medio

25/11/16 FESTIVAL TEMPORADA ALTA 2016

TELEVISION ESPAÑOLA 2 (NACIONAL) - LA 2 NOTICIAS - 00:35h - 00:04:58

#CULTURA. CATALUÑA. GIRONA Y SALT APURAN LAS ULTIMAS SEMANAS DEL FESTIVAL TEMPORADA ALTA, CON PROPUESTAS DE PETER BROOK, ALEX RIGOLA, TIAGO RODRIGUES. PERO ADEMAS DE LOS GRANDES NOMBRES, EL FESTIVAL ABRE UNA VENTANA A LA CREACION ESCENICA ESPAÑOLA ARRIESGADA E INNOVADORA PARA VENDERLA A PROGRAMADORES EXTRANJEROS QUE ESTEN MAS INTERESADOS EN ESTOS TRABAJOS QUE NUESTROS TEATROS E INSTITUCIONES. DECLARACIONES DE SALVADOR SUNYER, DIRECTOR DEL FESTIVAL TEMPORADA ALTA; PABLO MOLINERO, LOSCORDEROS.SC; PAU PALACIOS, AGRUPACION SEÑOR SERRANO.

Thank you for your participation at Festival Temporada Alta 2016!